

Kraški obzorja



GLASILO OBČINE SEŽANA • LETNIK XVI • ŠTEVILKA 5 • OKTOBER 2014

TISKOVINA

POŠTNINA PLAČANA PRI POŠTI 6210 SEŽANA

Lokalne volitve 2014

120 let gasilstva
v Sežani

Naša ambasadorica
ekonomske znanosti
Dr. Alenka Slavec

Projekt Kamen-most

Kraško srebro na evropskem
tekmovanju v poklicnih
spretnostih EuroSkills 2014



OBČINA
SEŽANA



PRIHAJA NA ODRE KOSOVELOVEGA DOMA SEŽANA

V KOSOVELOVEM DOMU JE GROZNO

Teden groze (28.–31.10. 2014)

Zaključni večer pripravljamo v sodelovanju z Zavodom SI-FILM 31. oktobra 2014 s filmom Medtem, ko si spala. Uvodni nagovor in pogovor po filmu: Erik Toth.



Sobota, 25. oktober, ob 10.00

Filmi s škratko Srečko:
otroški komični film NAVIHANI BRAM
za otroke od 6. leta starosti,
v nizozemščini s
slovenskimi podnapisi.



Petek, 21. november, ob 20.00

Koncert: EROIKA

Petek, 7. november

PETKI V SREDNJI / VINO IN GLASBA
koncert BRINE VOGELNIK
IN JANEZA DOVČA ter POKUŠINA
VIN ČEZMEJNEGA KRASA
Petke v Srednji sofinancira
Ministrstvo RS za kulturo.



Ponedeljek, 24. november, ob 20.00

SNG Nova Gorica:
Eric Chappell – KRAJA,
komedija za Gledališki in
Briljantni abonma
ter izven



za Glasbeno-plesni in
Briljantni abonma ter izven

Ponedeljek, 10. november, ob 20.00

Gledališče Koper:
PAROLE, PAROLE
glasbeno-kriminalna komedija



Sobota, 20. december, ob 20.00

Novoletni gospel koncert
Big Band NOVA & Singgirls –
Sherrita Duran

NE SPREGLEJTE NAŠE PONUDBE KINO KINO – program umetniškega in kakovostnega filma
(v sodelovanju z MC Podlaga).

Vse, ki želite prejemati naša obvestila po e-pošti, prosimo, da se prijavite
na naši spletni strani v rubriki BODITE OBVEŠČENI O NAŠIH DOGODKIH.

Spletni nakup vstopnic in celoten program za tekoči mesec:

www.kosovelovdom.si



Člani uredniškega odbora se lotimo urejati vsako številko občinskega glasila z veliko zagnanostjo in odgovornostjo. Zaznavali smo dogodke, ki so zaznamovali našo občino in preko člankov spoznavali njihove avtorje in ljudi, ki so pomagali sooblikovati naš skupni prostor. Vsak po svoje in vsak s svojimi močmi.

Zavedamo se, da je namen glasila večji, kot si mislimo. Če hočemo ali ne, ostaja dokument nekega časa in nekega duha. To vedo tisti, ki rabijo informacije, kaj se je v določenem kraju dogajalo pred nekaj leti.

Pri svojem delu smo poskušali upoštevati vse želje. Včasih smo naleteli na težave, ker članki niso vsebovali pomembnih informacij ali niso ustrezali uredniškim pravilom. Časa pa ni bilo prav veliko.

Ob svojem delu smo resnično uživali, se učili in se razvijali. Prepričani smo, da ste tako vi, kot mi, tudi iz občinskega glasila Kraški obzornik začutili, da smo si vsi, občani, občinski svet, župan ... prizadevali, da bi ustvarili uspešno in prijazno občino, ki bi ji lahko rekli dom.

Vsem, ki nas boste v naslednjem mandatu vodili v prihodnost, želim, da bi imeli pri tem srečno roko in upravičili odločitev volilcev, občinskemu glasilu Kraški obzornik pa, da bi tej poti sledil.

Magdalena Svetina Terčon

www.sezana.si

Glavna urednica: mag. Magdalena SVETINA TERČON
Člani uredniškega odbora: Pavel SKRINJAR, Ivica PODGORŠEK,
Rudi PEČAR, doc. dr. Mojca KOMPARA, Adrijana SUŠA BONIFACIO in Nina UKMAR.
Lektorica: mag. Magdalena Svetina Terčon (razen oglasnih sporočil)
Tisk: Dušan Luin, s. p., Sveto 58, 6223 Komen
Izdaja: Občina Sežana, Partizanska cesta 4, 6210 Sežana
Številko izvodov: 5100, sežana, oktober 2014
Glasilo je vpisano v Razvid medijev,
ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 388.
ISSN 2232-2884
Informacije v zvezi z izdajo občinskega glasila dobite
na tel. št.: 05/ 73 10 148, e-mail: glasilo@sezana.si, Petra Arko Kovačič.
Slika na naslovnici: Alenka Klinar/VSS

Prosimo vas, da nam vse prispevke in fotografije pošiljate na glasilo@sezana.si.
Rok za oddajo člankov za naslednjo številko je 14. 11. 2014.
Članki naj bodo kratki in jedrnaty (**največ 1 tipkana stran; pisava Times New Roman, velikost pisave 12 pt**), podpisani in naj vsebujejo navedbo avtorja fotografij.



Podelitev županovih priznanj, zaključek akcije občina Sežana v cvetju ter sprejem najuspešnejših učencev in dijakov

Letošnje občinsko praznovanje je 5. septembra zaokročila slovesna podelitev županovih priznanj, tradicionalna razglasitev rezultatov akcije Občina Sežana v cvetju 2014 ter vsakoletni sprejem najuspešnejših učencev in dijakov šolskega leta 2013/2014. Župan je ob čestitkah dobitnikom priznanj v svojem nagovoru med drugim poudaril simboliko srečanja, ki se je letos odvijalo v idiličnem kraškem ambientu Bunčetove domačije v Dutovljah. Izrazil je prepričanje, da bodo letošnji odličniki, med katerimi je kar osem zlatih maturantov, tako kot je to storila zlata Pepina zgodba, ponosno in uspešno ponesli ime Krasa daleč v svet. S Pepinima eksponatoma in obnovljeno Bunčetovo domačijo imajo veliko skupnega tudi sodelujoči v akciji Občina Sežana v cvetju, ki si prizadevajo za lepo in v kraškem stilu urejeno okolje. S svojim odmevnim uspehom k ohranjanju tradicije, dejavnemu prizadevanju k razvoju in povezovanju ter veliko mero srčnosti in čutečnosti, pa so k prepoznavnosti Krasa nedvomno prispevali tudi vsi štirje dobitniki županovih priznanj.

Najprej so bila podeljena priznanja sodelujočim v že enajsti akciji Občina Sežana v cvetju. Kot je povedala predsednica Komisije za ocenjevanje urejenosti mesta Sežana in naselij v občini Sežana Milena Štolfa, je vseh 10 letošnjih prijaviteljev dokazalo, da je tudi navkljub letošnjim neobičajnim vremenskim razmeram možno poskrbeti za urejeno okolje. Obenem je izpostavila, da se je komisija v letošnji akciji odločila uvesti novo kategorijo, in sicer so ocenjevanju balkonov, vrtov in okolic hiš ter posameznih naselij tokrat dodali še okolico poslovnih objektov, ustanov in organizacij.

36 odličnikov iz Osnovne šole Srečka Kosovela Sežana, Osnovne šole Dutovlje in Srednješolskega centra Sežana ter Glasbene šole Sežana, njihovih ponosnih staršev, razrednikov in mentorjev so poleg župana nagovorili tudi ravnateljji. Ti so ob ponosnih pohvalah in spodbudnih nagovorih izpostavili, da so mladi ob pridobivanju šolskega znanja dosegali uspehe tudi na različnih



drugih, tako šolskih kot tudi občinskih dejavnostih. Vsem nagovorom pa je bila skupna misel, da naj mladi odličniki v življenju ostanejo Ljudje.

Priznanje župana Občine Sežana, ki se podeljuje v javno zahvalo in ima pomen osebnega priznanja, pohvale, zahvale posameznikom, skupinam, organizacijam, podjetjem, društvom, zavodom, krajevnim skupnostim ali drugim, so prejeli trije prizadevni posamezniki ter javni zavod, ki so pustili vidne sledi tu, na Krasu ter vnesli pomembne spremembe na področje, na katerem delujejo. Tako je priznanje za prispevek k razvoju Medobčinskega društva Sežana je prejela Valerija Macarol, častna članica in dolgoletna predsednica društva. Pod njenim vodstvom je društvo prešlo okvire sežanske občine: z Društva invalidov občine Sežana je prerastlo v medobčinsko društvo, ki danes vključuje delovne invalide in osebe s telesnimi okvarami iz štirih kraško-brkinskih občin in je sedaj že dodobra zasidrano v lokalnem okolju, ob 25. obletnici delovanja pa je v stavbi Občine Sežana dobilo nove, prenovljene in invalidom dostopnejše prostore.



V zavedanju pomembnosti prispevka pri obnovi pomnikov preteklosti je županovo priznanje prejel tudi mag. Dimitrij Omersa. Prispeval je k obnovi pokopališč padlim v prvi svetovni vojni, katerih obnova se je pričela v letu 1997 z rekonstrukcijo vojaškega pokopališča v Sežani, nadaljevala pa z obnovo v Dutovljah. Sledila so urejanja kar štirih pokopališč, v Brjah pri Komnu, nato pa še v Svetem, Komnu in Štanjelu ter obnova največjega pokopališča v Sloveniji, v Gorjanskem. Plod njegovega dela je tudi obnovljena vojaška kapela pri Kosoveljah.

Zaradi zaslug pri razvoju in krepitvi sodelovanja v čezmejnem kraškem prostoru, je župan podelil priznanje tudi Mirku Sardoču. Ljubitelj Krasa in inovativen promotor njegovih značilnosti ter večkratni župan občine Zgonik je spodbujal regionalno, čezmejno in mednarodno povezovanje ter aktivnosti neformalnega povezovanja. Bil je pobudnik ustanovitve čezmejnega foruma županov kraških občin, ki danes predstavlja temelj za vzpostavitve

stalnega čezmejnega omizja za razvoj in ponuja priložnost za oblikovanje Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje.

Za predano delo na področju socialnega varstva, pa je županovo priznanje prejel Socialno varstveni zavod Dutovlje. Zavod je javna, posebna socialno varstvena ustanova za odrasle osebe z dolgotrajnimi težavami v duševnem zdravju ter motnjami v razvoju. Deluje na več lokacijah, in sicer v Dutovljah ter v dislociranih enotah v Postojni in v Sežani. Zaposleni so dokazali, da je mogoče tudi marginalizirane skupine ljudi uspešno vključevati v družbo ter jim nuditi prijetno, aktivno, kakovostno okolje za bivanje, druženje ter ostalo oskrbo.

Slovesnost sta s svojimi nastopi popestrila učenec Glasbene šole Sežana, harmonikar Aljaž Mavrič, ter Zala Dodič, ki je zbrane popeljala v svet baleta.

Besedilo: občinska uprava Občine Sežana
Slike: Bogdan Macarol

Občina Sežana v cvetju 2014

Pred enajstimi leti smo v občini Sežana pričeli z akcijo Občina Sežana v cvetju, saj smo želeli prebivalce občine Sežana nagraditi za veliko truda, ki ga vlagajo v urejanje vasi, vrtov in okolice hiš ter balkonov.

Ko se vozimo po Krasu in Vrheh smo marsikje navdušeni nad urejenostjo hiš in vasi, nad cvetjem, ki krasi balkone in dvorišča.

Posebnost krajine dopolnjujejo tudi urejena naselja, kjer se pozna delavnost vaščanov in skupne akcije pri urejanju te-teh.

Da bi letos, ko je akcija že enajsto leto, spodbudili čim širši krog sodelujočih, smo k sodelovanju povabili tudi poslovne objekte, organizacije in ustanove.

Člani komisije v sestavi Kristina Božeglav, Majda Brdnik, Edi Fabjan in predsednica Milena Štolfa, smo 12. junija obiskali vseh deset prijavljenih, od tega smo ocenili en balkon, pet vrtov oziroma okolice hiš, tri ustanove in dve vasi.

Ocenjevali smo izbor rastlin, barvno raznolikost, razporeditev rastlin, avtohtonost, prostorsko zahtevnost in vzdrževanje, pri čemer smo upoštevali vremenske razmere. Pri vaseh pa smo predvsem upoštevali urejenost okolja in vaških jeder.

Razglasitev rezultatov in podelitev priznanj je bila 5. septembra

2014 v Dutovljah na dvorišču Bunčetine domačije. Župan občine Sežana Davorin Terčon je najboljšim podelil priznanja.

V kategoriji najlepše urejenih vrtov oziroma okolice hiš sta priznanje za 1. mesto prejela Zlatka in Boris Živec iz Velikega Dola, za 2. mesto Cvetka Trobec Pirec iz Križa in za 3. mesto Rado Pirjavec iz Dan pri Sežani. Z balkonom je v akciji sodelovala le Zehra Porič iz Lipice in tudi ona prejela priznanje.

Med ustanovami in poslovnimi objekti je bila z najvišjo oceno nagrajena izletniška kmetija Oru iz Avberja, sledil je Socialno varstveni zavod Dutovlje z dislocirano enoto v Sežani in s centrom v Dutovljah.

V kategoriji naselij je priznanje za doseženo prvo mesto prejela KS Vrabče za naselje Veliko Polje, drugo mesto pa Kazlje. V KS Vrabče so pokazali veliko solidarnost, saj bodo prejeto denarno nagrado namenili pomoči vaščanom iz Mahničev, ki jih je močno prizadelo neurje.

Vsem nagrajencem čestitamo!

Besedilo: Milena Štolfa
Slika: Bogdan Macarol



Nagrajenci z županom občine Sežana in predsednico komisije.

Opravljanje dimnikarske službe v občini Sežana

Vlada RS je dne 3. septembra 2014 izdala Odločbo o odvzemu koncesije za izvajanje obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom družbi DIMNIKARSKI ENERGETSKI SERVIS, D. O. O., Benčičeva ulica 29, 6210 Sežana. Ministrstvo za kmetijstvo in okolje je že pripravilo besedilo javnega razpisa za izbor novega izvajalca. Objavljen bo

predvidoma v začetku oktobra 2014. Po končanem postopku javnega razpisa bo Vlada RS izdala odločbo novemu koncesionarju in sklenila novo koncesijsko pogodbo. Do takrat bo kljub odvzemu koncesije storitve izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov opravljala družba DIMNIKARSKI ENERGETSKI SERVIS, D. O. O., vendar le do izbire novega koncesionarja na podlagi javnega razpisa. V kolikor omenjeni – obstoječi koncesionar, v času do izbire novega, ne bi zmožel

zagotavljati nepretrganega in kakovostnega opravljanja dimnikarske službe v skladu s predpisi in ker imajo uporabniki storitev dimnikarske službe neodtujljivo pravico do trajnega, rednega in nemotenega zagotavljanja teh storitev, lahko uporabniki za izvedbo teh storitev izberejo izvajalca dimnikarskih storitev.

Občinska uprava Občine Sežana

Močno neurje v Mahničih odnašalo strehe

Občino Sežana je ponoči 21. avgusta 2014 zajelo močno neurje, ki je največjo materialno škodo povzročilo v naselju Mahniči. V neurju so bile poškodovane strehe vseh objektov v naselju, razen ene stanovanjske hiše, velika škoda pa je nastala tudi na električnem omrežju ter telekomunikacijah, saj je močan veter polomil električne drogove, izruval pa je tudi številna drevesa v okolici. Na srečo nihče od prebivalcev ni bil poškodovan. Pri odpravi posledic neurja je prvi dan sodelovalo 82, drugi dan pa 51 gasilcev iz poklicne gasilske enote ZGRS Sežana ter osmih prostovoljnih gasilskih društev, vključenih v Kraško gasilsko zvezo (PGD Lokev, PGD Povir, PGD Sežana in PGD Štjak, ki delujejo na območju občine Sežana, ter PGD Komen, PGD Divača, PGD Senožeče in PGD Materija iz sosednjih občin). V intervenciji sta z materialno pomočjo ter tehničnimi sredstvi sodelovali tudi Slovenska vojska in Uprava RS za zaščito in reševanje, Izpostava Postojna.

Ob pomoči štaba Civilne zaščite Občine Sežana, ki je intervencijskim silam zagotavljal podporo v strojni tehniki, grad-

benem materialu za prekrivanje streh, prehrani in drugem, so gasilci začasno prekrili strehe 19 objektov ter pomagali domačinom pri odstranjevanju posledic neurja in čiščenju okolice prizadetih objektov. Prizadevnim gasilcem je še pred nočjo uspelo začasno prekriti vse stanovanjske objekte, tako da so bili prebivalcem prizadetega naselja ob ponovno vzpostavljenem električnem omrežju zagotovljeni osnovni pogoji za življenje. Z izjemnim čutom za pomoč sočloveku so se tudi tokrat izkazali vsi sodelujoči gasilci, pripadniki Civilne zaščite, delavci vzdrževalca električnega omrežja pa tudi domačini, ki so svojo pomoč nudili z delovnimi stroji ali kako drugače.

Občina Sežana se je po nesreči povezala s pristojnimi službami, tako da so uslužbenci Centra za socialno delo skupaj z zaposlenimi na OZRK Sežana takoj po nesreči obiskali občane na prizadetem območju in jih seznanili z oblikami pomoči, do katerih so prizadeti prebivalci upravičeni. Na podlagi podanih vlog so jim že bile dodeljene interventne enkratne denarne socialne pomoči iz pro-



računa Občine Sežana, izredne denarne socialne pomoči s strani Centra za socialno delo Sežana ter sredstva iz Sklada Solidarnosti Rdečega križa Slovenije. Poleg tega je Občina Sežana v sodelovanju z Območnim združenjem Rdečega križa Sežana, Kraško dekanjsko Karitas ter Šolskim centrom Srečka Kosovela Sežana, prostovoljsko skupino Srečku je mar! organizirala humanitarno akcijo za pomoč prizadetim v neurju. Finančni prispevki za pomoč prizadetim v neurju v Mahničih se še vedno zbirajo na transakcijskih računih Območnega združenja RK Sežana ter Kraške Karitas. V akcijo zbiranja pomo-



či prebivalcem Mahničev sta se vključili tudi Krajevna skupnost Štjak in Krajevna skupnost Vrabče v okviru prireditve ob občinskem prazniku ter Lovska družina Vrhe. Velja še omeniti, da je Krajevna skupnost Vrabče finančna sredstva, ki jih je v akciji Občina Sežana v cvetju 2014 prejela kot nagrado za najlepše urejeno naselje v občini Sežana – letos je to postalo Veliko

Polje, namenila v neurju prizadetim prebivalcem naselja Mahnič. Vzpodbuden je tudi pogled na vasico dober mesec dni po nesreči, saj je dobršen del ostrejši že na novo prekrit.

Besedilo: občinska uprava Občine Sežana
Slike: arhiv PGD Štjak

Občina Sežana organizira v sodelovanju z Območnim združenjem Rdečega Kriza Sežana, Kraško dekanjsko Karitas ter Šolskim centrom Srečka Kosovela, prostovoljsko skupino »Srečku je mar!«

HUMANITARNO AKCIJO ZA POMOČ PRIZADETIM V NEURJU V KRAJU MAHNIČI.

Prostovoljne finančne prispevke za prizadete v neurju lahko nakažete na račun

Območnega združenja RKS
Bazoviška cesta 13, 6210 Sežana,
odprt pri Banki Koper d.d.:
št. SI56 1010 0003 5016 316,
Referenca: SI00 920, Koda namena: CHAR,
Namen: NEURJE MAHNIČI

ali

Kraška Karitas
Repentaborska cesta 1, 6210 Sežana,
odprt pri PBS d.d.: SI 56 9067 2000 0739 007,
Referenca: 201408, Koda namena: CHAR,
Namen: NEURJE - MAHNIČI

Vsem, ki boste s svojimi prispevki priskočili na pomoč družinam in posameznikom v stiski, se že **vneprej iskreno zahvaljujemo.**

Občina Sežana



Šolski center
Srečka Kosovela Sežana



Karitas

Obnovljeno vaško jedro in kal v Godnjah

Ustno izročilo pravi, da je nekoč živel premožen oče s tremi sinovi in hčerko. Ker je umrl brez oporoke, so si otroci sami delili grunt. Drugi sin je pokazal proti današnjim Godnjam in rekel: »Tu je ugodna lega, to je moje.« Tako je iz ugodnega kraja nastala vas Godnje, ki je prvič omenjena že leta 1252. V vas vodi cesta, speljana med vinogradi. Ohranjene so tri hiše, krite s škrjlami. Vaški vodnjak s kamnitim zgornjim robom je iz leta 1869, kapelica pa iz leta 1897 in je posvečena Devici Mariji. V okolici vasi je nekaj kraških jam.

»Pred več kot 35 leti smo obnovili vodovod in asfalt, lani pa smo pričeli z urejanjem okolice pri vaškem kalu, ki je nekoč služil za napajanje živine. Kal smo očistili in ga uredili s pomočjo občinskih sred-



Vaški otroci so s spustom barčic slavnostno predali v uporabo obnovljeni kal in vaško jedro v Godnjah.



Delovne zmage in pomen vaškega jedra z obnovljenim kalom je orisal tudi sežanski župan Davorin Terčon.

stev, sredstev KS Dutovlje in nekaterih donatorjev, med katerimi velja omeniti domačina Svetozarja Raspopovića. Letos smo z deli zaključili in tako delovno zmago kronali s pomembno pridobitvijo,« je na odprtju vaškega jedra poudaril domačin Edvin Širca. Investicija je vredna 17.000 evrov.

Domačin Vojko Tavčar in zbiratelj vojaških eksponatov ter lastnik vojaškega muzeja v Lokvi Srečko Rože, po rodu iz Krepelj, sta predstavila bogato zgodovino vasi. Iz njunih pričevanj izvemo, da je vas v preteklosti štela 20 domačij, okrog leta 1869 je bilo 123 prebivalcev, med letoma 1931 in 1933 pa kar 133. Druga svetovna vojna je število prebivalcev zmanjšala na 77 oseb. Vodovod je v vas

prišel leta 1916, med 1. svetovno vojno. »Vas se nahaja sredi obsežnih vinogradov, ki zlasti jeseni pritegnejo marsikaterga obiskovalca in dajejo vasi poseben čar. Arhitekturne posebnosti vasi so starejše hiše, grajene strnjeno v dveh delih vasi (Gornji in Spodnji konec). Godenjci so se že od nekdaj ukvarjali s kmetijstvom, nekoč z ovčerejo in živinorejo, danes pretežno z vinogradništvom. Po zapisih je v naši vasi že pred sto leti obstajala trsnica, ki je s svojimi kakovostnimi sadikami teranovkami oskrbovala Kras

vese do Trsta. V vasi je okrog leta 1850 delovala tudi ročna tkalnica,« je poudaril Vojko Tavčar. Za Kraševce pa je voda izrednega pomena. Kal, ki so ga preuredili, se je imenoval Kal na gmajni. Prvi njegovi zametki segajo približno v čas pred 200 leti, kasneje so kal tlakovali in ga obzidali. Po vojni, leta 1947, so ga zacementirali in ga obdali z betonskim zidom. Kal je vedno imel tudi funkcijo zbiranja mladih v poletnem času. Nekateri so se v njem učili prvih plavalnih veščin, pozimi pa drsali. Obnova kala je potekala v dveh fazah,

veliko dela so opravili domačini sami. Tako so obnovili kal in zidove, postavili mizo s klopjo in zidove z lesenimi tramovi, korita za rože, obnovili asfalt ...

Ob zvokih grajskega kvinteta so vaški otroci spustili barčice v kal in s tem tudi simbolično otvorili vaško jedro. Marljivi domačini so poskrbeli za pogostitev številnih zbranih, manjkala pa ni tudi sladka torta v obliki novega kala.

Besedilo in sliki: Olga Knez

Po lokalnih volitvah 2014 v občini Sežana

Po treh mesecih volilnih opravil na lokalnih volitvah 2014, se še enkrat spomnimo izidov volitev v naši občini.

Na prvo volilno nedeljo, 5. oktobra, ko smo volili člane občinskega sveta, člane svetov v vseh 12 krajevnih skupnostih in župana v prvem krogu volitev, je na volišča prišlo skupaj 4.817 volivcev oz. 44,33 % od vseh volilnih upravičencev, kar je za dobrih devet odstotkov manj kot pred štirimi leti. Najvišjo udeležbo so imeli na volišču v Krajni vasi (73,63 %), najmanj volivcev pa so našli na volišču v otroškem vrtcu v Sežani (27,21 %); med volišči izven Sežane pa je bila najnižja udeležba na volišču v Dutovljah (46,49 %). Sicer pa jih je v Sežani največ volilo na volišču na Občini (38,38 %).

Med 21 listami kandidatov za občinski svet je sedeže v najvišjem občinskem predstavniškem telesu dobilo 12 list kandidatov, polovico strankarskih, polovico pa list skupin volivcev.

Posamezne liste kandidatov so prejele naslednje število glasov:

Mandati so bili listam, ki jim je uspelo priti v občinski svet, razdeljeni takole (navedene so po zaporedni številki liste na glasovnici): David Škabar – prava pot – 3 mandati, Obrtno podjetniška lista – 1 mandat, Lista Andrej Sila – 1 mandat, Socialni demokrati – 3 mandati, Živoj Race – 1 mandat, Zveza za Primorsko-ZZP – 1 mandat, Neodvisna lista Zarja – 1 mandat, SMC Stranka Mira Cerarja – 2 mandata, Lista Davorin Terčon – 3 mandati, DeSUS – Demokratična stranka upokojencev Slovenije – 1 mandat, Slovenska demokratska stranka – SDS 2 mandata, Za Kras in Brkine, neodvisna lista občanov – 1 mandat.

Preferenčni glasovi niso v nobenem primeru vplivali na vrstni red izvolitve kandidatov, tako da so bili z vseh 12 list izvoljeni kandidati po vrstnem redu na listah, in sicer: David Škabar, Martina Kodrič in Sebastjan Hreščak (David Škabar – prava pot), Milan Škapin (Obrtno podjetniška lista), Andrej Sila (Lista Andrej Sila), dr. Ljubica Jelušič, Matej Glavina in Neva Filipčič (Socialni demokrati), Živoj

Race (Živoj Race), Peter Štoka (Zveza za Primorsko-ZZP), Ivica Podgoršek (Neodvisna lista Zarja), mag. Rado Pirjavec in mag. Silvana Šonc (SMC Stranka Mira Cerarja), Davorin Terčon, Mateja Kodrič in Črtomir Pečar (Lista Davorin Terčon), Ljubislava Škibin (DeSUS – Demokratična stranka upokojencev Slovenije), Drago Pirec in Sara Gomizelj (Slovenska demokratska stranka – SDS), Edi Fabjan (Za Kras in Brkine, neodvisna lista občanov).

Lista Davorin Terčon, ki je skupaj prejela največ glasov in ima tri člane v občinskem svetu, je najbolj prepričala volivce na naslednjih voliščih: Avber, Veliki dol, Tublje pri Komnu, Povir, Vrtec Sežana, VDC Sežana, Osnovna šola Sežana, Tomaj in Tabor (KS Vrabče). Druga najuspešnejša lista Socialni demokrati, ki jo bodo prav tako zastopali trije občinski svetniki (v prejšnjem mandatu dva), je največ glasov med listami dobila na voliščih v Kazljah in v Sežani na volišču v stari osnovni šoli. Lista David Škabar – prava pot, tretja lista s tremi mandati (v prejšnjem mandatu en), je bila najboljša na voliščih Kreplje, Dol pri Vogljah (tu je do-

Zap.št.	Ime liste	Št. glasov	% glasov
1	DAVID ŠKABAR - PRAVA POT	469	10.14
2	SOLIDARNOST, ZA PRAVIČNO DRUŽBO	117	2.53
3	LISTA ALJOŠE JERIČA (ZaAB, ZARES)	16	0.35
4	MOŽE BRANKO	143	3.09
5	OBRTNO PODJETNIŠKA LISTA	194	4.19
6	LISTA ANDREJ SILA	200	4.32
7	SOCIALNI DEMOKRATI	486	10.51
8	ŽIVOJ RACE	154	3.33
9	ZVEZA ZA PRIMORSKO - ZZP	177	3.83
10	NOVA SLOVENIJA - KRŠČANSKI DEMOKRATI	106	2.29
11	NEODVISNA LISTA ZARJA	198	4.28
12	SMC STRANKA MIRA CERARJA	445	9.62
13	INICIATIVA ZA DEMOKRATIČNI SOCIALIZEM (IDS)	112	2.42
14	LISTA DAVORIN TERČON	614	13.27
15	SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA	25	0.54
16	DeSUS - DEMOKRATIČNA STRANKA UPOKOJENCEV SLOVENIJE	285	6.16
17	SLOVENSKA DEMOKRATSKA STRANKA - SDS	378	8.17
18	MITJA AMBROŽIČ	57	1.23
19	ZA KRAS IN BRKINE, NEODVISNA LISTA OBČANOV	252	5.45
20	LISTA UPOKOJENCEV	134	2.90
21	LDS LIBERALNA DEMOKRACIJA SLOVENIJE	64	1.38

bila najvišji delež glasov med vsemi listami – 53,85 %) in Križ. Na slednjem je enako najvišje število glasov prejela SMC Stranka Mira Cerarja, ki ima v občinskem svetu dva sedeža. Največ glasov so ji namenili tudi volivci v Danah pri Sežani in na volišču v Zavodu za gasilno in reševalno službo Sežana, kjer si je najvišje število glasov delila z listo Andrej Sila. Slovenska demokratska stranka – SDS, ki bo tudi v novem mandatu imela dva svetnika, je bila najboljša na voliščih Kopriva in Štjak. Število mandatov ohranjajo tudi Neodvisna lista Zarja, ki so ji volivci največ glasov oddali na volišču v Štorjah, Obrtno podjetniška lista, za katero so se najbolj zavzeli volivci v Pliskovici, ter Zveza za Primorsko – ZZZP, ki je bila najboljša na volišču Krajna vas. Kot zadnji svetnik je bil izvoljen Živoj Race na istoimenski listi, največ glasov pa mu je uspelo zbrati na domačem volišču v Lokvi. Po enega svetnika imata tudi DeSUS (v prejšnjem mandatu dva) in lista Za Kras in Brkine, neodvisna lista občanov (v prejšnjem sklicu tri).

Na volišču Dutovlje je največ glasov dobila lista Branko Može, v Skopem pa Lista upokojencev, vendar se jima ni uspelo prebiti v občinski svet. Iz občinskega sveta odhaja tudi LDS Liberalna demokracija Slovenije, ki prvič od uvedbe sedanje lokalne samouprave ni prejela dovolj glasov za izvolitev.

V novi sestavi občinskega sveta v mandatskem obdobju 2014–2018 bomo tako

imeli 11 moških in devet žensk; 10 jih je izvoljenih prvič, in sicer: Sara Gomizelj in Drago Pirec (SDS), Sebastjan Hreščak in Martina Kodrič (David Škabar – prava pot), Mateja Kodrič (Lista Davorin Terčon), dr. Ljubica Jelušič (SD), mag. Rado Pirjevec (SMC Stranka Mira Cerarja), Andrej Sila (lista Andrej Sila), Ljubislava Škibin (DeSUS) in Peter Štoka (ZZP).

Po štirih letih »premora« pa se v občinski svet znova vračata Živoj Race (lista Živoj Race) in mag. Silvana Šonc (SMC Stranka Mira Cerarja), ki je bila v mandatskem obdobju 2006–2010 izvoljena na nestrankski Neodvisni listi Zarja.

Ker je bil Davorin Terčon izvoljen tudi za člana občinskega sveta, bo namesto njega z iste liste postala članica občinskega sveta predvidoma Nadja Počkar.

Šest kandidatov za župana je v prvem krogu županskih volitev prejelo naslednje število glasov: Davorin Terčon 2.268 glasov (48,37 %), Edi Fabjan 425 glasov (9,06 %), dr. Milko Novič 333 glasov (7,10 %), Rudolf Pečar 96 glasov (2,05 %), Ljubislava Škibin 466 glasov (9,94 %) in David Škabar 1.101 glas (23,48 %).

Davorin Terčon je bil najboljši na vseh voliščih (največ volivcev je zanj glasovalo na volišču Veliki Dol – 79,10 %), razen v Dolu pri Vogljah, kjer je David Škabar prejel 73,29 % glasov. Na volišču v Krepljah pa sta kandidata prejela enak najvišji odstotek glasov (po 34,57 %).

V drugem krogu, v katerem sta se v nedeljo, 19. oktobra, pomerila Davorin Terčon in David Škabar, se je volitev udeležilo 3.794 volilcev, kar predstavlja 34,9 % volilnih upravičencev. Najvišjo udeležbo so zabeležili na volišču Krajna vas (72,53 %), najnižjo pa na volišču Varstveno delovni center v Sežani (22,47 %).

Tudi v novem mandatskem obdobju je župan, tretjič zapored, postal Davorin Terčon, za katerega je glasovalo 2.013 volivcev (53,61 %), David Škabar pa je prejel 1.742 glasov (46,39 %).

Davorin Terčon je zmagal na petnajstih voliščih v občini (Avber, Kopriva, Krajna vas, Kazlje, Lokev, Pliskovica, Veliki Dol, Tublje pri Komnu, Sežana – Otroški vrtec, Sežana – Varstveno delovni center, Sežana – Stara osnovna šola, Štjak, Štorje, Tomaj in Tabor), medtem ko je David Škabar prepričal večino volivcev na desetih voliščih (Dane pri Sežani, Dutovlje, Kreplje, Skopo, Povir, Sežana – sedež Občine Sežana, Sežana – Osnovna šola, Sežana – Zavod za gasilno in reševalno službo Sežana, Dol pri Vogljah in Križ).

Župan in člani občinskega sveta se bodo po volitvah prvič sestali na seji predvidoma v začetku novembra, ko jim bo tudi uradno začelo teči novo štiriletno mandatsko obdobje.

Naj bo uspešno!

Adrijana Suša Bonifacio

Pravniški kotiček



VIŠJA SODIŠČA

Višja sodišča odločajo o pritožbah zoper prvostopenjska sodišča. Poleg odločanja o pritožbah zoper odločbe okrajnih in okrožnih sodišč z njihovega območja, odločajo tudi o morebitnih sporih o pristojnosti med temi sodišči. V Sloveniji so štiri višja sodišča splošne pristojnosti, med njih pa se uvrščata tudi specializirani višji sodišči za upravno ter delovno in socialno pravo.

V Republiki Sloveniji so višja sodišča v Celju, v Kopru, v Ljubljani, v Mariboru. Območje Višjega sodišča v Celju obsega območje Okrožnega sodišča v Celju, območje Višjega sodišča v Kopru obsega območje Okrožnega sodišča v Kopru in Novi Gorici, območje Višjega sodišča v Ljubljani obsega območje Okrožnega sodišča v Kranju, Krškem, Ljubljani in Novem mestu, območje Višjega sodišča v Mariboru pa obsega območje Okrožnega sodišča v Mariboru, Murski Soboti, na Ptuj in v Slovenj Gradcu.

VRHOVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE

Vrhovno sodišče je najvišje sodišče v državi. Nahaja se v Ljubljani in je skladno s 106. členom Zakona o sodiščih pristojno:

1. za sojenje oziroma odločanje na prvi stopnji v upravnih in računsko upravnih sporih, razen v zadevah, za katere zakon določa pristojnost drugega sodišča prve stopnje;
2. za sojenje na drugi stopnji o pritožbah zoper odločbe sodišča prve stopnje v zadevah iz prejšnje točke ter o pritožbah zoper odločbe sodišč prve stopnje, za katere tako določa zakon;
3. za sojenje na tretji stopnji o rednih pravnih sredstvih zoper odločbe sodišč druge stopnje;
4. za odločanje o izrednih pravnih sredstvih zoper odločbe sodišč, razen v primerih, ko je za odločanje o izrednem pravnem sredstvu pristojno drugo sodišče;

5. za odločanje v sporih o pristojnosti med nižjimi sodišči, razen v primerih, ko zakon določa, da je za odločanje o takšnem sporu pristojno drugo sodišče;
6. za odločanje o prenosu pristojnosti v primerih, ki jih določa zakon;
7. za opravljanje drugih zadev, ki jih določa zakon.

SPECIALIZIRANA SODIŠČA

1. Delovna sodišča

Štiri specializirana prvostopenjska sodišča so pristojna za odločanje o delovnih sporih, eno od njih tudi za odločanje o sporih iz socialnega zavarovanja. Ta sodišča imajo skupno pritožbeno sodišče – Višje delovno in socialno sodišče v Ljubljani.

2. Upravna sodišča

Upravno sodišče Republike Slovenije zagotavlja sodno varstvo v upravnih zadevah ter ima status višjega sodišča.

Besedilo: Andreja Škapin



Kolesarsko potovanje Proti soncu

Prijatelja Matevž Hreščak iz Štorij in Miha Tomažič iz Huj sta počitnice preživita na zabaven in aktiven način na enomesečnem potovanju, ki sta ga poimenovala Proti soncu. S kolesoma sta prekosarila skoraj 1100 kilometrov in si ogledala skrajni jug italijanskega polotoka ter del Sicilije.

Matevž, 24-letni slušatelj drugega letnika magistrskega študija na Fakulteti za strojništvo v Ljubljani, in Miha, 31-letni diplomant živilstva in prehrane, trenutni državni prvak v peki pice, sta kolesarjenje pričela v Bariju na jugu Italije, od koder sta preko italijanskega škornja kolesarila proti Siciliji. Na poti sta si ogledala zgodovinsko mesto Matera, ki je zgrajeno na strmih pobočjih, tako da so stavbe razrejene druga nad drugo, bivalni prostori pa vključeni v notranjost hriba. Nato sta prevozila Sicilijo, ki je s 25.700 km² največji ter s 5,1 milijona prebivalcev najbolj naseljen otok v Sredozemskem morju. Ogledala sta si tudi najvišjega izmed treh vulkanov na nadmorski višini 800 metrov na otoku Vulcano na Eolskem otočju in kraterje Etne, najvišje aktivnega vulkana v Evropi, ki leži na nadmorski višini 3.330 metrov. V spominu jima je ostalo tudi šotorjenje na nevsakdanjem terenu med trtami namiznega grozdja, nasadi limon in lešnikov, rožičevimi drevesi in kaktusi s pogledom na morje.



»Pot je bila naporna, toda z veliko dobre volje sva z lahkoto premagovala vsakodnevne ovire. Med samo potjo nama je bila poleg prehrane najvažnejša hidracija telesa, saj so naju spremljale visoke poletne temperature. Tako sva poleg odlične kulinarike poizkusila tudi plodove kaktusa in bila presenečena nad samim okusom. Italijani na jugu države so ustrezljivi, radi priskočijo na pomoč in so zelo veseli turistov,« pravi Miha.

Med potjo proti domu sta si ogledala še Neapelj ter italijansko prestolnico Rim z Vatikanom.

Njun enomesečni podvig so poleg prijateljev in znancev podprli tudi številni sponzorji (Butan plin, Iglu šport, Factory store, Big fat whale, Udobno po svetu, Equa in Rio mare Slovenija) in jima tako omogočili boljše, predvsem pa varnejše in udobnejše potovanje.

Kam ju bo v prihodnje zanesla njuna avanturistična žilica, nam nista izdala ... toda prav gotovo spet v lepe kraje in med dobre ljudi.

Besedilo: Olga Knez

Sliki: arhiv Matevža Hreščaka in Mihe Tomažiča



AVTOCENTER KLUN

Štorje 1b
6210 Sežana
tel.: 05 620 55 05
GSM: 070 823 910
E: acklun@amis.net

- prodaja in montaža gum (za avte, moto, traktorske...)
- avtooptika
- avtoličarstvo in avtokleprstvo
- hitri servis za vsa vozila
- ročno pranje vozil
- prodaja novih in rabljenih vozil
- originalni in nadomestni rezervni deli
- pester izbor motornih olj

Urnik: po - pet 8.00 - 17.00

Platinum Classic Semisynthetic 10W40(4,5l)
+ oljni filter + menjava



Ustreza specifikacijam: (SL/SJ/CF, MB 229.1)



UGODNO!
Komplet 4 avtogum,
4 aluplatišč z montažo
in uravnoveženjem
že od 440 EUR!



120 let gasilstva v Sežani

»Naslednje leto imamo 120-letnico,« je rekel Simon na enem od sestankov upravnega odbora. In je šlo mimo mene. Številkam dovolim, da gredo mimo mene, običajno me bolj pritegnejo ljudje in njihove zgodbe. Ob pripravah na praznovanje obletnice pa smo se poglobili v zgodovino prostovoljnega gasilstva v Sežani in ko spoznaš zgodbe in številko obravnavaš tudi primerjalno, besedna zveza 'častitljiva obletnica' ni več fraza.

Organizirano gasilstvo ima na Slovenskem 150-letno tradicijo, torej Sežanci niso prav veliko zaostajali za prvoustanovljenimi društvi. Pobudnik in ustanovitelj društva je bil v Sežani živeči odvetnik češkega rodu Otokar Rybar. Že ob ustanovitvi so k sodelovanju pritegnili veliko uglednih in bogatih ljudi, ki so s finančnimi sredstvi omogočili nakup potrebne opreme, orodja, opreme in voz. Že takoj po ustanovitvi je bilo v društvu 50 članov. Razpolagali so z ročno brizgalno, vprežnim vozom za dvanajst gasilcev s samostojno dvigalno lestvijo ter 25-metrskim drsalnim prtom, ki je bil v tistih časih prava redkost in so ga poleg Sežancev imeli na Primorskem samo še tolimski gasilci. Sežanci so bili torej dobro opremljeni, imeli so tudi po dve uniformi, eno delovno in eno paradno, ter drugo opremo. Sredstva so prispevali bogati Sežanci, saj je prav v teh letih Sežana zacvetela (gradnja Južne železnice). Sredstva pa so gasilci pridobivali tudi z organizacijo plesov, veselic in dobrodelnih nabiralnih akcij. Pred pričetkom plesa so imeli tudi kulturni program. Organizacijo plesov so vzeli zelo resno, o čemer priča tudi zapisnik, ki ga še vedno hranimo v društvu in ga je zapisal tedanji tajnik društva, Anton Kosovel, oče Srečka Kosovela. Delovanje prostovoljnega gasilskega društva se je ravno razcvetelo, ko je nastopila prva svetovna vojna.

Sežanski gasilci so morali za potrebe vojske oddati vse predmete iz medenine in bakra, kar je osiromašilo njihovo opremo. Na samo delovanje društva pa je imela velik vpliv italijanska vladavina, ki je leta 1922 prepovedala uporabo slo-



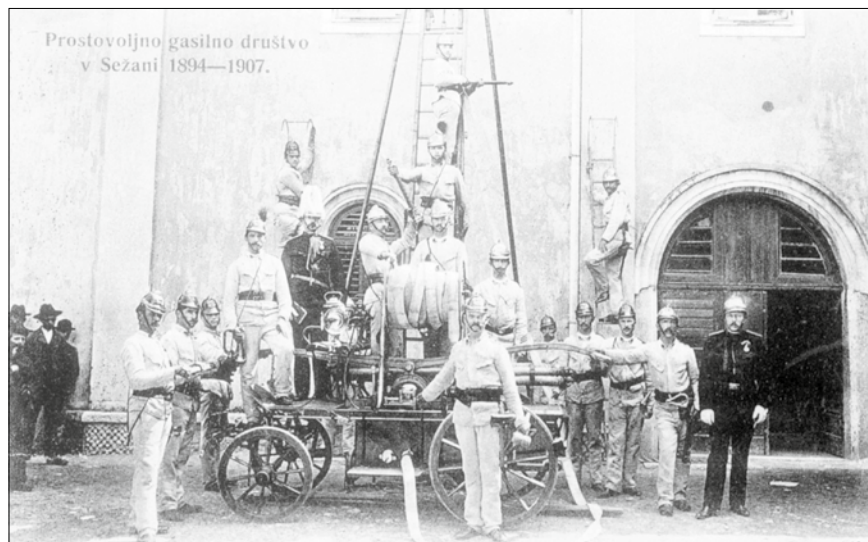
venskega jezika na javnih mestih in ukinila vsa kulturna društva. Gasilci so želeli kulturnim društvom pomagati in ohraniti njihovo delovanje, zato so spremenili svoj statut in v svoje društvo vključili še knjižnico, godbo na pihala, dramsko in godbeno društvo. Žal je bil pritisk Italije premočan – zahtevali so poveljevanje v italijanskem jeziku in vpis članov društva v fašistično stranko. Na te pogoje narodnozavedni gasilci niso pristali, zato so leta 1927 prenehali s svojim delom.

Po drugi svetovni vojni in dvajsetletnem mirovanju društva se je gasilstvo v Sežani pričelo znova. Od Republiškega sekretariata za notranje zadeve so prejeli motorno črpalko in si s pomočjo sponzorskih sredstev kupili star rešilni avto, ki so ga predelali v vozilo za svoje potrebe. Članstvo je pričelo ponovno naraščati, delovanje društva se je povečevalo in težnje po gasilskem domu so bile vedno večje. Leta 1963 so slovesno odprli gasilski dom, ki so ga pomagali graditi tudi

gasilci s prostovoljnim delom. Naslednje leto so vanj zapeljali še nov tovornjak, s katerim so nato vrsto let vozili vodo po okoliških vaseh, ko je je ob sušah v vodnjakih zmanjkalo.

V društvu se je oblikovalo zelo močno jedro, ki je bilo osnova za kasnejšo ustanovitev Zavoda za gasilno in reševalno službo Sežana. Ob njegovi ustanovitvi so gasilci zapustili svoj dom in se sprijaznili z obljubo, da bodo na novi lokaciji dobili nov gasilski dom in da je najem majhne pisarne in dela garaž le začasna rešitev. Na nov gasilski dom čakamo že dvaindvajseto leto, ob 120-letnici pa se lahko veselimo novega gasilskega vozila, ki ga bomo dobili ob koncu koledarskega leta.

Izguba gasilskega doma se je poznala tudi pri delovanju društva – le-to je vedno bolj usihalo, dokler nista vajeti v svoje roke prevzela predsednik Simon Hlačar in poveljnik Marko Colja. V zadnjih desetih letih so popolnoma zamenjali vozni park in obnovili osebno zaščitno



Sežanski prostovoljni gasilci v letu 1907.

opremo. Vsak operativec ima sedaj kombinacijo za gašenje gozdnih požarov in ognjevarno obleko za stavbne požare. Poleg opreme pa je zelo pomembno tudi znanje in temu daje društvo zelo velik poudarek. Vsi operativci imajo opravljen tečaj za izolirni dihalni aparat in vroči trening, poleg tega pa še vrsto specifičnih izobraževanj, na katerih pridobivajo znanje, potrebno v intervencijah.

Svoje znanje in pripravljenost gasilci preverjajo tudi na tekmovanjih in lahko se pohvalijo s prehodnim pokalom, ki so ga osvojili v trajno last. (Tri zmage v obdobju petih let.)

Poleg operativcev, ki predstavljajo jedro društva, so v društvu aktivni tudi veterani, članice in mladina. V društvu imajo uradno deset veteranov, ki se zadnji dve leti udeležujejo tudi gasilskih tekmovanj.

Članice so v društvu prisotne že vsa leta, vendar je njihovo število pričelo upadati. Po ponovnem zagonu društva se je tudi število članic pričelo povečevati, kar nekaj pa jih je v članske vrste prestopilo od mladink. Članice se udeležujejo tekmovanj, posvetov in izobraževanj. Dve se lahko pohvalita s tečajem za tehnično reševanje, ena pa s činom gasilske častnice.

Delo z mladimi so oživili pred šestimi leti. Od takrat imajo vsako leto vsaj eno pionirsko in eno mladinsko ekipo. Delo z mladimi že kaže vidne rezultate, saj so v vrstah operativnih gasilcev in članic fantje in dekleta, ki so v gasilske vrste vstopili pred šestimi leti. Mentorji gasilske mladine so na to zelo ponosni, saj je to potrditel našega dela. Ob tej priložnosti vabijo mlade, da se jim pridružijo na sobotnih srečanjih ob 13. uri v prostorih Zavoda za

gasilno in reševalno službo v Sežani.

Rek »Vse pade ali stoji s človekom,« velja tudi za Prostovoljno gasilsko društvo Sežana, saj pod taktirko Simona Hlačarja in Marka Colje odlično deluje, zato jima je upravni odbor društva na slavnostni seji ob 120. obletnici podelil posebno priznanje za njun prispevek pri ponovni oživitvi in vodenju društva.

Vse najboljše PGD Sežana!

Podatke so povzeti iz zbornika 120 let prostovoljnega gasilskega društva Sežana 1894–2014.

Besedilo: Tanja Pangerc Žnidaršič
Slike: arhiv društva

Na Vrheh aktivni tudi letos

Predzadnjo avgustovsko nedeljo se je na gričevju med Krasom in Vipavsko dolino tudi letos odvijal že tradicionalni praznik, poimenovan Nedelja na Vrheh. Člani kar treh študijskih krožkov, ki delujejo pod vodstvom Slavice Borke Kucler v okviru Razvojnega društva Vrhe, smo predstavili svoje delo na razstavi v lepo preurejenih prostorih nekdanje šole na Tabru. Tako so bili obiskovalci seznanjeni s pestrim in zanimivim dogajanjem na naših Vrheh.

Člani študijskega krožka Noša naših non smo svoje dosedanje delo nadgradili in postregli z razstavo peč. Strokovna vodja krožka Marta Kopun Košuta je ob tem povedala, da so ideje črpali iz starih noš in fotografij, ki so se ohranile. V ostalih dveh krožkih smo z delom začeli v letošnjem letu. V prvem smo raziskovali mline in mlinarsko dejavnost na Vrheh, v drugem pa so se ukvarjali s kamnoseštvo. Mlinarska dejavnost je bila na območju Vrhov do 1. svetovne vojne zelo razvita. Za začetek smo člani krožka začeli z raziskovanjem mlinov ob potoku Kranjšček, kjer je bilo nekoč kar sedem mlinov. Ogleдали smo si lokacije mlinov, od domačinov zbrali informacije in že skoraj v celoti očistili poti ob njih. V prihodnje načrtujemo očiščene poti tudi označiti s turistično-informacijskimi tablami, čim prej pa raziskati še območje doline Raše, kjer je delovalo še okoli petnajst mlinov. Na razstavi smo predstavili fotografije mlinov ob potoku Kranjšček, nastale izpod rok Nataše Seražin Grmek in maketo enega od mlinov, katero je za študijski krožek izdelala Anja Škerlj. Pripravili smo tudi zgibanko s karto mlinov in poti. Tretji krožek, kamnoseški, sta vodili dve strokovni vodji. Na terenski ogled kamnose-



ških del je člane popeljal Božidar Premrl, štiridnevno kamnoseško delavnico, ki je sledila, pa je vodil mojster Gabrijel Jeram. Nastalo je več kamnoseški izdelkov, med njimi tudi izdelki obdelanega griškega apnenca (polžarja).

Poleg razstav študijskih krožkov so obiskovalci lahko občudovali tudi razstavljene klekljarske umetnine in rešelje članic društva. Po otvoritvi razstav je sledila predstavitev knjige Božidarja Premrla Podpisano s srcem. V delu, ki je nastajalo v zadnjih dveh letih, so zajeti izsledki avtorjevega raziskovanja kamnoseštva na Primorskem. Posebej se je posvetil rodbini Guštinovihi, ki so pustili svoje rodove in bogate kamnite sledi marsikje po Krasu in na Vrheh.

Vsem tem lepotam je sledil še bogat kulturni program, ki sta ga oblikovala

Vrhovska vaška godba in dramska skupina iz Štjaka, ki je obiskovalce pošteno nasmejala.

Vrhovci bolj in bolj dokazujemo, da se Vrhe prebujajo. V okviru Razvojnega društva Vrhe poteka vse več aktivnosti, ki povezujejo tako mlajše kot starejše prebivalce. Želimo si, da bi jih k sodelovanju privabili še več in bi tako medgeneracijsko uspešno sodelovali tudi v prihodnje.

Besedilo: Tina Počkar
Slika: Vlasta Lozej

Novo postajališče v Lokvi

Prvega šolskega dne v letošnjem šolskem letu so se razveselili tudi šolarji iz največje slovenske vasi. V Lokvi, ki spada skupaj s sosednjo vasjo Prelože v Krajevno skupnost Lokev, so v uporabo predali novo avtobusno postajališče v spodnjem delu vasi. Tako so razveselili deset šolarjev, ki so morali pešačiti dober kilometer in pol do avtobusne postaje pri gostilni Muha. Vendar razdalja do avtobusa ni bil tako pereč problem, kot ga predstavljata obremenitev otrok s pretežkimi šolskimi torbami oz. nahrbtniki ter predvsem varnost v cestnem prometu.

»Po šestih letih prizadevanj in usklajevanja soglasij in interesov smo končno prišli do tega trenutka, da je prvi šolski dan odpeljal šolski avtobus tudi iz spodnje vasi Lokev. Soglasje smo tako dosegli z avtobusnim podjetjem Avrigo. Želimo pa si tudi, da bi vsi ostali avtobusi obračali tudi v spodnjem delu vasi, saj so tu tudi starejši vaščani, ki nimajo svojega prevoznega sredstva. S tem je poskrbljeno tudi



za večjo varnost otrok, da ne pešačijo po zelo prometni cesti. Že v januarju smo ob asfaltiranju vaške ulice uredili prostor za to postajališče. Naloga novega vodstva vasi pa bo, da uredijo tudi nadstrešek na novem postajališču,« pravi predsednik

Krajevne skupnosti Lokev Dušan Ban, ki je skupaj s predstavniki vasi počakal šolarje na novi pridobitvi v vasi.

Besedilo in slika: Olga Knez

Slovenci v avstro-ogrski vojski na vzhodnih bojiščih

Vojaški muzej Tabor Lokev, ki ga ureja vneti zbiratelj vojaške opreme in eksponatov Srečko Rože, je z razstavo in knjigo Slovenci v avstro-ogrski vojski na vzhodnem bojišču v letih 1914–1915 obeležil 20-letnico vojaškega muzeja in 100-letnico začetka prve svetovne vojne.

Tako razstava kot knjiga zaobjemata čas od začetka vojne pa vse do leta 1915, ko se je z italijansko vojno napovedjo Avstro-Ogrski odprl južni del zahodnega bojišča, katerega del je bila soška fronta. »Razstava z bogato zbirko arhivskega gradiva, uniform, orožja in vojaške opreme pripoveduje o Slovencih, ki so odšli avgusta pred stotimi leti po avstro-ogrski vojni napovedi Rusiji na vzhodno bojišče in se tam v večini bojevali do odprtja



soške fronte, do leta 1915. Na razstavi so prikazani tudi vojni ujetniki. Zaradi dostopnosti arhivskega, fotografskega

in materialnega gradiva je poudarek na ruskih vojnih ujetnikih. Zanimiva sta tudi sanitetna oskrba in material; tudi invalidski voziček, ki je edini še ohranjen invalidski voziček iz tržaške bolnice, kot tudi invalidske poteze. Del razstave kot tudi zadnji del knjige je namenjen Lokavcem in Preložcem v 1. svetovni vojni, ki so bili v večini pripadniki 97. pešpolka, imenovanega tudi Tržaški polk. Bili pa so tudi pri pomožnih vojaških enotah, npr. pri saniteti, transportu in pri prostovoljcih. Po ustnih virih pa naj bi bila leta 1933 postavljena na pročelje lokavskega vrtca spominska tabla s 40 napisi imen lokavskih in preloških vaščanov, ki so padli v 1. svetovni vojni ali pa za njenimi posledicami. Od nje se je danes ohranila le še fotografija, ki jo hrani gospodar Stanko Škabar,« z zanimanjem nadaljuje Rože.

Odprtje razstave sta z nagovorom počastila predsednik KS Lokev Dušan



Ban, ki je orisal pomen srednjeveškega protiturškega stolpa iz leta 1458, pestro dejavnost na področju zbiranja vojaških eksponatov 1991 leta v Prelože priženega Srečka Rožeta, na katerega je ponosna ne samo vas, ampak celotna Slovenija in Evropa. Za svoje delo je prejel kar 92 vidnih nagrad in priznanj. Sežanski župan Davorin Terčon je poudaril tokratni naj-

večji dogodek ob obeležitvi 100-letnice začetka 1. svetovne vojne v sežanski občini, medtem ko je višji kustos Goriškega muzeja Davor Kernel izpostavil Rožetovo sodelovanje s strokovnimi institucijami na zgodovinskem, etnološkem in arheološkem področju. S knjigo, ki jo je lektorirala mag. Magdalena Svetina Terčon in je izšla v nakladi 300 izvodov ter jo je mo-

goče dobiti v vojaškem muzeju v Lokvi, se je Rože zahvalil tesnim sodelavcem in napovedal že novo knjigo.

Prireditev so s pesmijo obogatili domači moški pevski zbor Tabor Lokev in Štajersko, koroško, kranjski, dragonski polk št. 5 iz Dolenje vasi pri Cerknici z Notranjske.

Besedilo in slike: Olga Knez

Čezmejni projekt Oživiljen kras v Kobilarni Lipica

V Kobilarni Lipica se je začel čezmejni projekt Oživiljen Kras – Ohranjanje raznolikosti kraških območij s pomočjo revitalizacije kulturne in renaturacije naravne dediščine, v katerem poleg vodilne partnerke Kobilarne Lipica sodelujeta občini Pumat in Vrbnik s hrvaškega otoka Krka.

Projekt v skupni vrednosti 329.545,71 evrov se je začel izvajati 3. julija 2014 in bo zaključen do 17. junija 2015. Evropska unija bo projekt sofinancirala v višini 85 odstotkov preko operativnega programa IPA Slovenija-Hrvaška 2007–2013, evropskega instrumenta za predpristopno pomoč.

Aktivnosti projekta so v prvi fazi usmerjene v pripravo skupne strategije upravljanja s kraškimi območji, ki bo služila kot model tudi za druga, sorodna kraška območja. V okviru priprave strategije bodo partnerke pregledale trenutno stanje na vseh treh pilotnih območjih, preverile zakonodajne okvire in preučile druge, že obstoječe modele ter s tematiko povezano gradivo. Na podlagi strategije bodo izdelale izvedbene načrte ter režime upravljanja, uporabe in vzdrževanja obravnavanih območij.

V jesenskih mesecih bo Kobilarna Lipica v izvedenem delu projekta očistila in uredila okrog 20 hektarov zaraščajočih se pašnih površin, in sicer na območjih Sirkovce, Bezovščina, ob nizu vrtač zahodno od jedra kobilarne ter v okolici Lampetovega in Lipiškega brezna. Na teh površinah bosta mulčenju in čiščenju sledila sejanje travnih mešaníc in sajenje avtohtonih vrst dreves. »Kobilarna Lipica bo tako v kratkem pridobila 20 hektarov



novih pašnih površin. Na tem območju v jugo-zahodnem delu lipiškega posestva sedaj namreč ni mogoče izvajati paše, po zaključku projekta pa bo ponovno namenjeno paši, tako kot v obdobju pred začetkom zaraščanja,« je pojasnil v. d. direktorja Kobilarne Lipica dr. Boštjan Bizjak.

Obenem bo projekt v Lipici obsegal obnovo okoli 100 metrov starodavnih suhozidov na območju Sirkovc, na posestvu kobilarne bo z ograjami opremljenih tudi približno 1.800 metrov stoletnih drevoredov, in sicer Dunajskega ter Marmontovega drevoreda. »Tako bo Kobilarna Lipica omogočila boljši pašni režim za konje in obenem izboljšala dostopnost izjemne lipiške kulturne krajine za obiskovalce,« je pridobitve projekta predstavil strokovni vodja kobilarne mag. Janez Rus.

Vrednost projekta na območju Kobi-

larne Lipica bo znašala 111.802,09 evrov, od katerih bo 85 odstotkov prispevala Evropska unija. Deset odstotkov potrebnih sredstev bo zagotovilo Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, pet odstotkov pa kobilarna iz lastnih sredstev.

V občini Vrbnik bo predmet projekta sanacija zaraščedenosti in ureditev tradicionalne poti proti Kozici v Vrbniku. V občini Pumat bo predmet projekta obnova in ureditev oljčne poti oziroma pastirske steze Prgon–Trije križi, skupaj z obnovo 300 metrov starih suhozidov, revitalizacijo stare kapelice kot dela Križne poti in ureditvijo razgledne točke na lokaciji Trije križi, ki nudi prekrasen pogled na naselje Pumat.

Besedilo: Kobilarna Lipica

Slika: Boris Pretnar


POGREBNE STORITVE
KLUN

Partizanska 46, 6210 Sežana

Pokličete nas lahko kadarkoli
na tel.: 031 363 359
ali 041 678 496



Ob smrti svojih najdražjih potrebujemo prijatelja, toplo besedo in pomoč.

Ob tem dogodku se lahko obrnete na nas in skušali Vam bomo pomagati. Uredili Vam bomo dokumentacijo do pokopa, prevoz pokojnika, pogrebni material po izbiri, ureditev prostora z žalnimi zavesami, cvetje po želji, vence in žarne pogrebe.

ŽARNI POGREBI ŽE OD 800 EUR.

Poletna potepanja s harmoniko

Kot po navadi smo bili člani kulturnega društva Kraška harmonika nadvse aktivni tudi letošnje poletje. 20. julija 2014 ste nas lahko srečali na Bledu. Že drugo leto zapored smo se predstavili na vseslovenskem srečanju harmonik ob Blejskem jezeru. Dan nam je bil tokrat zares naklonjen, saj smo prejeli kar tri nagrade – na Bled smo pripeljali najvišjega harmonikarja, bili smo najštevilčnejša organizirana skupina, za piko na i pa je poskrbel srečni žreb, ki je enemu od članov prinesel glavno nagrado – harmoniko!

V odličnem vzdušju smo nadaljevali tudi na domačih tleh. Ob Prazniku terana in pršuta v Dutovljah smo letos društvo prvič predstavili že v soboto, 9. avgusta, ko smo se z novimi dresi (in harmoniko seveda) popeljali s kolesi na Teran in pršut in tako 'ogreti' začeli letošnji praznik. V nedeljo pa smo se kot že večkrat prej udeležili povorke kmečkih voz. Vse je bilo pripravljeno tudi za sodelovanje v povorki ob občinskem prazniku občine Sežana, žal pa nam je, tako kot ostalim prijaviteljem, muhasto vreme to preprečilo. Več sreče z vremenom smo imeli prvo septembrsko soboto, ko smo organizirali že tradicionalno prireditev Kraški frajtonar v



Grizah na Vrheh. Ob prijetnem vzdušju se je na odru zvrstilo precej 'frajtonarjev'. Za svoj nastop so prejeli lične plakete, ki so jih izdelali v VDC Koper, Enota Divača.

S svojim poslanstvom in dobro voljo bomo harmonikarji nadaljevali tudi jeseni, tečejo namreč že priprave na naslednji izlet. Tokrat vas v imenu članov društva le še povabimo k vpisu v tečaj diatonične

harmonike, ki se začnejo v oktobru. S svojim delom je pričel že tudi harmonikarski orkester, letos na novi lokaciji – v godbenem domu – starem gasilskem domu v Sežani.

Besedilo: odbor društva
Slika: arhiv društva

Lovsko društvo Raša Štorje proslavila šestdeset let delovanja

Ideja o ustanovitvi LD Raša Štorje se je porodila leta 1954 ob reorganizaciji nekaterih lovskih družin Okrajne lovske zveze Sežana. Da bi uresničili to pobudo, je bil ustanovljen iniciativni odbor, ki je 7. decembra 1954 sklical ustanovni občni zbor v gostilni Bekar v Štorjah in tega dne tudi ustanovil lovsko družino.

Ob ustanovitvi naše LD je lovišče merilo

4.624 ha lovne površine, v katero je bilo včlanjenih 20 lovcev; od tega osem kmetov, osem uslužbencev in štirje delavci. Takratni številni uspehi in pomanjkljivosti v povojni graditvi našega lovstva so še bolj intenzivno spodbujali k učinkovitejšemu gospodarjenju v našem lovišču. Dvigovali in krepili so lovsko tovarništvo, patriotizem in zavest ter postavljali te-

melje za napredek slovenskega lovstva nasploh.

V letu 1966 se je pojavila pobuda nekaterih lovcev z območja Vrhov, da bi ustanovili samostojno LD na tem območju, in sicer z dela lovišča naše LD in dela lovišča LD Štanjel.

Za delovanje te nove LD Vrhe je naša LD odstopila 1888 ha lovni površin, tako da se je naše lovišče zmanjšalo na 2.630 ha lovne in 66 ha nelovne površine.

Naše takratno lovišče, s kraškimi pašniki, travniki, obdelanimi njivami, nizko rastjo in gozdički, ki so divjadi nudili dovolj življenjskega prostora, kakovostne hrane, zavetišč in miru, je bilo v začetku predvsem primerno za gojitev male divjadi; predvsem fazana, jerebice, kotorne in poljskega zajca.

To pa se je sčasoma spremenilo. Zaradi intenzivnega kmetijstva, povezanega z uporabo različnih kemijskih zaščitnih sredstev in povečano zaraščenostjo lovišča so se pogoji za gojitev male divjadi bistveno poslabšali, tako da sta jerebica in kotorna izginili iz našega lovišča, stalez zajcev se je bistveno zmanjšal.

Sedaj je glavna lovna divjad srnjad, sle-



dijo ji divji prašiči in v zadnjem času jelenjad, ki je v porastu. V lanskem letu je bil v našem lovišču prvič uplenjen gams (koza); vse pogosteje so v lovišču opaženi tudi medvedi ter občasno volk. Veseli in ponosni smo, da je v letošnjem letu naš lovec Danimir Rebec uplenil kapitalnega jelena, ki je po neuradni oceni dosegel 214 točk in je to prvi uplenjen zlati jelen v kraškem bazenu.

S povečanjem staleža velike divjadi se je občutno povečala tudi škoda zaradi te divjadi na kmetijskih površinah, ki pa jo poskušamo skupaj z lastniki kmetijskih zemljišč reševati v obojestransko korist.

Ob 25-letnici obstoja LD smo razvili lovski prapor in takrat tudi sklenili, da na ta prostor pripeljemo elektriko. To je bil tudi pogoj za gradnjo lovskega doma. Tako se je leta 1985 med članstvom porodila zamisel o izgradnji lovskega doma, ki je bil z veliko dobre volje, delovne vneme, predvsem pa odrekanj in ob velikem številu opravljenih prostovoljnih delovnih urah članov LD predan svojemu namenu v letu 1987.

Drugi zelo pomemben gospodarski objekt, ki stoji v neposredni bližini lovskega doma, pa je bil zgrajen v letu 1998. V njem je med drugim po vseh veterinarsko sanitarnih predpisih urejena prevzemnica uplenjene divjadi.

LD Raša Štorje goji zelo dobre odnose in medsebojno sodeluje s KS Štorje in KS Kazlje ter z obema agrarnima skupnostma, s sosednimi lovskimi družinami, z Lovskim pevskim zborom Doberdob in društvom slovenskih lovcev Doberdob. Vsem tem je starešina LD Ivan Kmetec na prireditvi ob 60-letnici podelil tudi listine za sodelovanje.

Na slovesnosti so se članom LD Raša Štorje pridružili številni lovski prijatelji, delegacije sosednjih lovskih družin, predsednik Zveze lovskih družin Koper, predsednik postojnsko-bistriške ZLD, predstavniki OZUL, Zavoda za gozdove Sežana, predstavnik LZS, predstavniki lokalnih skupnosti in društev.

Slovesnost je z ubranim petjem obogatil Lovski pevski zbor Doberdob ter Kulturno društvo Kraški šopek Sežana, ki nam je s svojim petjem in plesom v narodnih nošah popestril dogajanje na našem praznovanju.

Zaslužnim članom smo ob tej priložnosti podelili priznanja, ki so jih prejeli Ivan Kmetec, Rajko Kobal in Marino Kontelj za 40 let članstva v lovski organizaciji, Franc Planinšček in Milan Rebec (posmrtno) za 50 let članstva v lovski organizaciji, Milan Štok, Robert Tavčar Boris Grmek, Bojan Vidmar znak za lovske zasluge, Milan Žiberna, Boris Pelan, Rado Mahnič,

Ivan Kmetec, Branko Hreščak, Franc Bevčič, Bogdan Gojkovič, Mitja Dolgan zlati znak za lovske zasluge, Bojan Križman in Danimir Rebec pa red za lovske zasluge II. stopnje.

Ko se danes oziramo na prehojeno pot naše LD, lahko tudi rečemo, da same razmere lovstvu kot takemu niso prav posebej naklonjene, zato smo lahko še toliko bolj zadovoljni in ponosni, da smo kljub težavam uspeli z načrtnim in prizadevnim delom uresničevati zastavljene cilje.

V obdobju delovanja LD so družino uspešno vodili starešine Rado Dolgan, Rajko Kobal, Marino Kontelj, Bojan Križman, Danimir Rebec in sedanji starešina Ivan Kmetec. Njihovo požrtvovalno in nesebično delo je prispevalo k rasti in uspešnemu delu naše LD, njihov pozitivni prispevek pa se je in se še vedno odraža v delovanju organov Lovske zveze Slovenije, v različnih zvezah lovskih družin in organih OZUL.

Prepričani smo tudi, da s prostovoljstvom, enakopravnostjo, s spoštovanjem volje večine in s poštenim lovsko tovariškim odnosom lahko pozitivno zremo v nadaljnjo prihodnost.

Besedilo: Ivan Kmetec
Slika: arhiv LD Raša Štorje

Kulturno dogajanje v Koprivi

Septembrsko kulturno dogajanje je bilo v Koprivi pestro. V začetku meseca se je namreč vaščanom in ostalim obiskovalcem s svojo fotografsko razstavo predstavil domačin, sicer tudi predsednik ŠKUDT Kopriva, Alan Kosmač, svoje septembrske dejavnosti pa je društvo zaključilo tri tedne zatem z literarno-glasbenim srečanjem, ki sta ga oblikovala pesnik Marko Matičetov in kantavtor Gorazd Lampe.

Alan Kosmač je že poldrugo desetletje zaposlen pri podjetju Sidarta, d. o. o., ki je podobe naše domovine ovekovečilo na številnih razglednicah. Ker ga službene poti dnevno zanašajo širom po Sloveniji, se je odločil, da v svoj objektiv ujame tiste slovenske podobe, ki so mu najbolj všeč. Prav zaradi tega je svoji razstavi dal naslov Slovenija v Koprivo. S Kosmačevo razstavo začenja društvo niz prireditev pod geslom Kopriva danes, v sklopu katerih se bodo v vasi predstavili domači ustvarjalci.

Zadnje septembrsko soboto pa je v vaškem prostoru potekalo literarno-glasbeno srečanje, na katerem sta se predstavila pesnik Marko Matičetov in kantavtor Gorazd Lampe. Oba sta tako ali drugače povezana s Koprivo, Matičetov preko lastnih korenin, Lampe pa že



nekaj let prebiva v bližnjih Brjah. Dobro uro trajajoče srečanje, ki je izzvenelo kot preplet govornice in pete besede, je povezoval Primož Šturman. Oba umetnika sta spregovorila o svoji ustvarjalni poti, ob zaključku srečanja pa je predsednik ŠKUDT Kopriva Alan Kosmač Marku Matičetovemu izročil listino, s katero je društvo v svoje vrste kot prvega častnega člana sprejelo njegovega deda, etnologa

in folklorista Milka Matičetovega. Priznani slovenski raziskovalec ljudskega slovstva je namreč septembra praznoval svoj 95. življenjski jubilej.

Besedilo: Primož Šturman
Slika: Alan Kosmač

Film o mostičarjih

»V maju smo dobili telefonski klic iz produkcijske skupine Mangart iz Ljubljane. Želja omenjene TV skupine je bila, da bi v Ljubljani snemali film o mostičarjih. Nas

so izbrali, ker imamo volovsko in kravjo vprego. Bili so bolj navdušeni za kravjo vprego, saj so bile živali manjše in za njih bolj primerne. Dogovorili smo se za obisk

v Merčah. Ob prihodu TV snemalne ekipe so bili navdušeni nad lepoto vasi Merče, zato so se odločili, da bodo film o mostičarjih posneli kar v Merčah,« pripoveduje Ivan Žiberna.

Dogovor je bil tako sklenjen. Snemali so tudi v Žirjah pri Janku Samsi, ki je bil zadolžen za izdelavo voza, kakršnega so uporabljali mostičarji. Treba je bilo uskladiti, kako bodo živali vprežene, saj je bil voz, s katerim so mostičarji prevažali svoj plen in hrano, dokaj čuden za današnji čas. Potrebno je bilo narediti tudi poseben jarem za vpetje živali, za katerega so porabili precej časa.

»Vaje s kravama Sočo in Drino so bile kar zahtevne, saj živali niso vajene enojnega vpetja, ki je bilo podobno jarmu. Kljub temu je bilo snemanje 26. julija 2014 uspešno, tako da se že veselimo ogleda novega filma.«

Besedilo: Olga Knez
Slika: arhiv filmske ekipe



Zvoki kamna v Pliskovici

Zadnji poletni konec tedna smo v Pliskovici posvetili kamnu in kamnoseštvu ter tako v vas pritegnili številne ljubitelje kamna, materiala, ki je neločljivo povezan z življenjem na Krasu. Dogodek, ki je up in dokaz neminljivosti tradicije, neminljivosti ustvarjalnosti in vztrajnosti, je odraz neustavljive volje vseh sodelujočih. Pesem neutrudnih zvokov udarcev kladiva ob kraški kamen, ki se je razlegala po vasi, je obrodila sadove. Njena melodija se je dotaknila še najtrše skale in ji vdahnila dušo. Kamen, osnovni gradbeni material, danes ponovno pridobiva vrednost in to ne samo na osnovni funkcijski, temveč



tudi umetnostni ravni, saj obrise dediščine prepleta z otenki sodobne umetnosti.

V cikel dogajanja smo skušali zajeti pestro paleto ciljnih skupin, ki bi kamen in kamnoseštvo doživeli na svojevrsten način. Od pohodov, do kolesarjenja, delavnic suhega zidu in kamnoseštva, strokovnih predavanj, razstav kamnoseških izdelkov, tržnice in kamnarskih krožnikov, ki so jih v dneh festivala ponujali različni gostinci po Krasu. Žal pa smo bili zaradi slabega vremena v soboto prisiljeni odpovedati nekatere aktivnosti na prostem.

Rdeča nit festivala je bilo seveda oblikovanje kamna. Svoja dela je razstavilo kar

12 kamnosekov s slovenske in italijanske strani; 14 ljubiteljskih kamnosekov iz poklicne gradbene šole iz Ljubljane, sežanskega visokošolskega središča in Društva Most iz Manč je skupaj z mentorji ves čas ustvarjalo pod šotorom v središču vasi, medtem ko se je v Hostlu v štirih delavnicah kamnoseštva zvrstilo 42 udeležencev.

Dogodek smo slavnostno zaključili v nedeljo s podelitvijo priznanj in trgatvijo na Latniku evropskega prijateljstva, letos že sedmo leto zapored. Zaključno prireditev so s svojimi nastopi obogatili Pliskini pastirčki, KD Karla Štreklja iz Komna ter KD Kraški šopek iz Sežane. Latnik, ki le-

tos obeležuje 10. obletnico obstoja, je za Pliskovljane simbol brezmejnega sodelovanja, prijateljstva, povezanosti in enotnosti, prav tako kot je njegov rezultat – vino, ki kot protokolarno darilo občine Sežana zadnja leta pomaga graditi teme-

lje in mostove novemu in že obstoječemu sodelovanju, prijateljstvu in vezem. V upanju na dobro kapljico so se kraljici terana Katrin Štoka na trgatvi pridružili tudi župan občine Sežana Davorin Terčon, župan občine Komen Danijel Božič, župan

občine Divača Drago Božac, župan občine Repentabor Marko Pisani ter županja občine Zgonik Monika Horvatin.

Besedilo: Laura Fornazarič

Sliki: arhiv Mladinskega hotela Pliskovica

Špika? Poka!

Sežana je poleti dobila novega otroka: Špikapoka, društvo brez preroka. Njegov cilj je na Sežanskem ponuditi oziroma prebuditi več izobraževalnih in kulturno-umetniških vsebin, predvsem pa povezati vse, ki prav to pogrešajo v domačem okolju. Društvo si je naredilo hudomušno ime, saj menimo, da pride povsod prav malce iskrivosti. To, da smo brez preroka, pa pomeni le, da se radi povezujemo s tistimi, ki vedo.

Špikati in pokati smo začeli jeseni, in sicer z jogo in ciklom Povezanih. Pogrešali smo namreč vadbo, ki izboljšuje prožnost, moč, vzdržljivost in koncentracijo, pri čemer učinkovito usklajuje in umirja naš um in telo. Tako nas od septembra naprej vsak torek popoldne skozi položaje hatha joge vodi certificirani učitelj Goran Koren. Udeleženci se hitro učimo in se na vadbi veliko nasmejemo. Pridružite se nam lahko kadar koli.

Eno pomembnejših vodil društva je širjenje znanja in védenja. Iz tega vzgiba smo stkali pogovorno-delavniški cikel Povezanih, v katerem povezujemo tisto, s čimer se hranimo (živila, čustva in še kaj) in kar oddajamo (sebi, drugim osebam in ostalim bitjem). Septembra nas je v okviru cikla obiskala neodvisna raziskovalka in predavateljica, mati projekta Skupaj za zdravje človeka in narave Sanja Lončar, ki nam je razkrila vrsto pa-



sti prehranske industrije, predvsem pa predstavila zdravju in dobremu počutju prijazne alternative. Po živahnem prvem srečanju se že veselimo oktobrskega, na katerem se nam pridruži mlad sežanski trener Alen Kobal. Pogovarjali se bomo o pomenu vsakodnevnega gibanja in naredili nekaj koristnih vaj. Do konca leta nas obiščejo še (f)ekolog Nara Petrovič in prostovoljke Društva za zaščito živali Ljubljana. Za gostoljubje se iz srca zahvaljujemo MC Podlaga in vas topla vabimo v našo družbo. Vsebina cikla vas čaka na:

<http://spikapoka.wordpress.com>

Ko smo v svet poslali društvo Špikapoka, smo mu v roke dali šivanko, da bo lahko razblinilo tisto, kar je že zdavnaj preživeto, in na istem mestu pomagalo sešiti nekaj novega, drugačnega, primernejšega. Več nas bo, več lepih izkušenj nas čaka. Topel pozdrav od Špikapokinih prostovoljcev!

Besedilo in slika: Nuša Ema Miklavc

KRASINVEST d.o.o. SEŽANA

Partizanska cesta 30, 6210 Sežana

info@krasinvest.si, www.krasinvest.si

tel. 386 (0)5 7313 180, fax. 386 (0)5 7313 181

- projektiranje
- inženiring
- nadzori
- geodetske storitve
- ocenjevanje vrednosti nepremičnin

Člani RD Gmajnca na izletu ob izlivu Soče

Razvojno društvo Gmajnca iz Križa, ki združuje približno 160 članov iz Križa in okoliških kraških vasi in deluje pod vodstvom predsednika Alojza Trampuža že osmo leto na področju turizma, športa in kulture, je svoje člane 11. oktobra 2014 popeljalo na jesenski izlet v zamejstvo, kjer so si ogledali znamenitosti Gradeža in Ogleja ter otoka La cona na ustju reke Soče. Na izlet je odšel poln avtobus, vodila jih je vodička Valentina Barani s Fernetičev, ki je po noni Justini prav tako iz Križa.

Najprej so se zaustavili v Gradežu ob jadranski obali, ki je bil v 5. in 6. stoletju pomembna utrdba na otoku, saj se sem zatekali prebivalci Ogleja pred Huni. Ogledali so si manjšo cerkvico sv. Marije in večjo cerkev, posvečeno sv. Evfemiji z ohranjenim velikim mozaikom iz 6. stoletja. Tu je tudi zanimiva krstilnica z osmerokotno zgradbo in šesterokotno krstilno kado ter grobovi iz 2. in 3. stoletja. Če v Gradežu motivi mozaikov predstavljajo geometrijske like in napise donatorjev, pa mozaiki v Ogleju prinašajo motive živali in rastlin. Sprehodili so se ob obali. V večji cerkvi sv. Evfemije, ki ima naravno svetlobo in ni dodatno osvetljena, je tudi kip Matere božje, ki jo uporabljajo na vodilni barki za shode prvo nedeljo v juliju, do Barbare. Prijeten, a prekratek, je bil tudi sprehod na sprehajališču ob valobranu ob morju.

S številnimi mozaiki se prav tako kot Gradež odlikuje tudi Oglej, ustanovljen 181. leta pr. n. š., Zbrani so si ogledali ostanke rimskega foruma, ki so pod za-



ščito Unesca, rečno пристanišče in znamenito baziliko z ohranjenimi mozaiki. V srednjem veku je bil namreč Oglej cerkveno središče za slovensko ozemlje južno od Drave.

Ob zaključku so se zaustavili še na kmečkem turizmu Ca'tullio, ki je usmerjeno v vinogradništvo in vinarstvo. Na 80 hektarjih vinogradov pridelajo bela in rdeča vina in napolnijo 300 tisoč butilk letno.

Po degustaciji njihovih vin so se odpravili še na otok La Cona na izlivu reke Soče, je naravni rezervat, ki je na območju štirih

občin in se razteza na 2.350 hektarjih. Tu se nahaja zanimivo območje naravnih habitatov flore in favne, kjer lahko obiskovalci opazujejo živali tako v vodi kot tudi na kopnem. V sprejemnem centru so si ogledali različne skupine živali, ki tu prezimujejo ali počivajo pred poletom v Afriko. Tu najde zatočišče nad 300 vrst ptic (labodi, gosi, race idr) kot tudi prostoživeči konji.

Besedilo in slika: Olga Knez

Zlatoporočenca Ema in Emil Škrinjar iz Sežane

3. oktobra 1964. leta sta 24-letna Ema Samsa (roj.1940, Stara Sušica) in osem let

starejši Emil Škrinjar (roj. 1932, Famlje) stopila v družinsko zvezo ter si obljubila zve-



stobo in postala življenjska sopotnika. Danes pa z radostjo in ponosom proslavljata 50 let skupnega življenja. Zlato poroko sta v družbi svojcev in prijateljev proslavila na kmečkem turizmu Pri Francinovih v Aberju, kjer sta tudi razrezala sladko torto.

Oba sta rojena v kmečki družini. Emil je bil celotno delovno dobo zaposlen na železnici kot strojevodja in je že 30 let v pokoju. Ema je po preselitvi družine iz Neverk v Sežano delala najprej v Iskri, nato v Krasmetalni ter je že 22 let upokojena. V zakonu sta se jima rodila sinova Aleksander (1966) in David (1970). Ob zlati poroki jima želi veliko zdravja vseh pet vnukov (Matic, Polona, Valentin, Kaja in Martin). Domači so jima ob tej priložnosti pripravili presenečenje – okrašeno kolono iz brinja in borov, kot je to običaj pri porokah na Krasu.

Besedilo in slika: Olga Knez



Zlatoporočenca Evgenija in Franc Anderlič

16. avgusta 2014 sta obeležila zlato poroko Evgenija in Franc Anderlič iz aj-

dovskih Raven. Svečanost je potekala v Spacalovi galeriji na gradu v Štanjelu.

Nagovoril ju je pooblaščenec pri Upravnih enoti Sežana Ladislav Žvokelj ter jima v prisotnosti matičarke Olge Knez izročil spominsko darilo sežanskega župana Davorina Terčona in zlatoporočno listino. Zlatoporočenca sta si tudi izmenjala zlata poročna prstana in si ponovno zaobljubila večno zvestobo. Vsi so nazdravili slavnostnemu dogodku s šampanjcem in jima zaželeli še dolgo zdravih let v družinskem krogu.

Zlatoporočenca pravita, da sta v zakonu ostala zvesta pet desetletij po zaslugi medsebojne ljubezni, strpnosti, razumevanja in odrekanja.

Besedilo in slika: Olga Knez



Drugi kraški pesniški slem na Festivalu na štengah

S Kraškim pesniškim slemom, ki sta ga organizirala Kosovelov dom in Literarno društvo Zlati čoln, se je v Sežani zaključil že drugi Festival na štengah. Žal letos vreme ni bilo naklonjeno, da bi dopustilo vse predstave pod kostanji v amfiteatru, zato so se zaradi dežja odvijale v Kosovelovemu domu.

Festival se je pričel s koncertoma, na katerih sta se predstavila Katarina Juvančič in Dejan Lapanja ter glasbena skupina Nuragi. Sledil je poletni kino na Krasu s komično dramo Vse je šlo k vragu. Ob gledališki predstavi oz. črni komediji Nona avtorja Roberta Cossa, ki so jo izvedli igralci gledališke skupine Globočak iz Krambreškega, se je občinstvo dodobra nasmejalo. Prireditev pa so zaključili z že drugim pesniškim slemom, na katerem so gledalci uživali ob branju in poslušanju poezije.

Kaj je pesniški slem? Marc Kelly Smith, ustanovitelj prvega pesniškega slega (poetry slam) in samooklicani oče slema, opisuje to literarno zvrst z besedami: »Slem je poetičen stil, ki se je razvil z namenom živega nastopanja pred publiko in v tekmovalni areni.«

Najboljši so prejeli privlačne praktične nagrade, ki jih je podaril Kosovelov

dom. Po oceni občinstva sta si prvo mesto delila Irena Husu in Kobrowski, ki sta prejela darilni bon za gledališki abonma za dve osebi, dve vstopnici za novoletni koncert skupine Gospel 20. decembra v Kosovelovem domu si je prislužila Sonja Nardelli, tretjo nagrado v obliki ene vstopnice od številnih abonmajev sežanskega Kosovelovega doma pa Jana Kolarič. Vsakega udeleženca je programski vodja Kosovelovega doma David Terčon obda-

ril z zbirko kratkih zgodb To je moja stvar avtorja Vesa Pernata Brolskega in steklenico terana.

Pesnica Magdalena Svetina Terčon pa je čas preštevanja glasov zapolnila z branjem Kosovelove poezije. Prireditev so obogatili še posnetki motivov s Krasa avtorja Davida Terčona.

Besedilo in slika: Olga Knez



Ornament - 14. regijska razstava primorskih likovnih ustvarjalcev

16. septembra 2014 je bila v Sončni dvorani v Izoli otvoritev razstave primorskih likovnih ustvarjalcev na temo Ornament, ki jo je organizirala Območna izpostava JSKD Izola v sodelovanju z Območnimi izpostavami Piran, Koper, Ilirska Bistrica, Postojna in Sežana. Selektor, umetnostni zgodovinar Dejan Mehmedovič, je izmed del, ki so prispela na natečaj, izbral 23 del, ki so ustrezala tako po vsebini kot po kakovosti razpisani temi. Dajana Čok in Cvetka Šemrov iz Divače, Sonja Peroci, Marija Maruša Maraž in Slavko Guštin iz Sežane so slikarji ljubitelji, katerih dela so bila izbrana in so del »zanimivega projekta, ki prinaša ustvarjalcem nekoliko drugačno, a pomembno izkušnjo, saj je ornament kompleksen likovni element (natančneje gre za sestavljenko elementov, ki delujejo kot celota), ki predstavlja v likovni umetnosti določeno temeljno paradigmo, saj



se v lastni biti dotika jedra likovnega izraza oziroma načina njegove izpovedi.«

Razstavo Ornament si bo mogoče ogledati tudi v Mali galeriji Mirka Kranjca

v Kosovelovem domu od 11. do 25. novembra 2014.

Besedilo: Vladislava Navotnik

Slika: Cvetka Šemrov

Tretji Solokamp v znamenju petih mojstrskih tečajev

S koncertom v Volčjem Gradu na Krasu se je konec avgusta zaključil tretji Solokamp, ki ga je organiziral Zavod lepih umetnosti UPOL iz Ljubljane. Festivala, ki je obsegal mojstrske tečaje za izpopolnjevanje znanja glasbenikov različnih instrumentalistov in pevcev, kot tudi koncerte profesorjev in študentov tečaja, se je v Štanjelu udeležilo 36 udeležencev iz petih držav. Umetniški vodja Solokampa je bil prof. Simon Perčič.

Solopetje je vodil zelo iskani nemški profesor in tenorist Thomas Hexer v sodelovanju s pianistom Klausom Rothom, ki je bil tudi korepetitor. Flavtiste je poučevala Milena Lipovšek, profesorica na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana in članica Simfoničnega orkestra RTV Slovenija. Mentor za pozavniste je bil Dušan Kranjc, cenjeni profesor na ljubljanski Akademiji

za glasbo, medtem ko je flavtiste in pozavniste pri klavirju spremljala Mateja Urbanč Hladnik. Tečaj za citrarje je potekal pod mentorstvom priznanega koncertanta Martina Mallauna iz Avstije. Harmonikarje pa je vodil profesor na KGBL in na ljubljanski Akademiji za glasbo ter uveljavljeni koncertant Klemen Leban.

»Solokamp je poleg mednarodnih mojstrskih tečajev zajemal še sedem koncertov na šestih različnih prizoriščih, izbranih prikupnih lokacijah kraške pokrajine v krajih Štanjel (cerkev sv. Danijela), Kobjeglava (Zegov borjač), Škrbina (stara šola), Dutovlje (Bunčetova domačija), Volčji Grad (domačija pri Davidu in Martini) in na goriškem gradu v Italiji.

»Koncertna prizorišča so bila vselej napolnjena, občinstvo pa je bilo navdušeno nad zanimivimi koncertnimi programi in

prepričljivimi izvedbami mladih nadobudnih glasbenikov. Na dveh koncertih so nastopili profesorji mojstrskih tečajev, ki so mednarodno uveljavljeni koncertanti. Tri koncerte Solokampa je posnel in arhiviral Radio Koper,« pravi producentka Solokampa Helena Filipčič Gardina.

Udeleženci in profesorji so v sklopu Solokampa imeli s krajšimi izleti tudi možnosti spoznavati okoliške znamenitosti in običaje (ogled devinskega gradu, kamnoseške delavnice, pršutarne), si ogledati lepote kraške in bližnje pokrajine (sprehod po Rilkejevi poti) in okusiti pristno kulinariko z izbranimi domačimi dobrotami.

Odzivi profesorjev, aktivnih udeležencev Solokampa ter obiskovalcev koncertov so nadvse pozitivni. Poleg brezhibne organizacije ekipe UPOL in gostoljubnosti Kraševcev jih je očaralo mirno in idilično okolje Štanjela. Solokamp je tako vnovič uspešno »izvenek« kot izvrstno organiziran projekt, ki združuje odlične delovne pogoje, očarljive koncertne lokacije, sproščeno in prijetno vzdušje; vse to pa pripomore k vidno uspešnim rezultatom na zaključnih koncertih udeležencev.

Letošnji Solokamp so omogočili Občina Komen, Župnija Kobjeglava, KUTD Kraški slavček, Goriška pokrajina, Pokrajinski muzej Gorica, Vaška skupnost Škrbina, Društvo vrt in Vaška skupnost Škrbina, TD Kras Dutovlje in Domačija pri Davidu in Martini.

Besedilo: Olga Knez
Slika: Mateja Pelikan



Razstava slik Likovne sekcije Zlati žarek v Državnem svetu

Ob 10. obletnici delovanja Likovne sekcije Zlati žarek iz Sežane je bila v sodelovanju z Državnim svetom RS v sredo, 10. septembra 2014, v predverju dvorane Državnega sveta odprta likovna razstava. Slovesno jo je otvoril predsednik DS RS Mitja Bervar, ki je med drugim poudaril, da je ljubiteljska kultura izvir, ki napaja celotno narodovo telo, ga oskrbuje z energijo in mu daje moč za danes in jutri. Za kulturo – naj bo ta vrhunska, profesionalna ali ljubiteljska – vselej stojijo posamezniki, ki z vso predanostjo povezujejo ljudi in gradijo kulturno omrežje. Poudaril je, da je Državni svet velik podpornik ljubiteljske kulture. Eden pomembnih ciljev, ki si ga je v tem mandatu zadal Državni svet, je tudi oblikovanje posebnega zakona o ljubiteljski kulturi.

Slikarke sta predstavila predsednik Fotokluba Žarek Sežana Radovan Gregorčič, saj so Božica Mihalič, Marija Maruša Maraž, Tajana Fičur, Cvetka Šemrov in Dajana Čok



tudi aktivne fotografkinje v Fotoklubu Žarek Sežana, in slikar Janez Milkovič - Jano, ki je podal likovno mnenje o razstavljenih delih. Otvoritve se je udeležil tudi župan občine Sežana Davorin Terčon.

Razstava je bila na ogled do 30. septembra 2014.

Besedilo: Sabina Šemrov
Slika: arhiv Zlati žarek

Utrinki 29. mednarodnega festivala Vilenica v tudi v Kosovelovi Knjižnici Sežana

Letos se je od 2. do 7. septembra znova odvijal mednarodni literarni festival Vilenica, uradno že 29. po vrsti, neuradno pa šest let starejši.

Uvod v festival so predstavljali predvečeri, ki so se v torek, 2. septembra, odvijali v številnih krajih v Sloveniji: v Trstu, Ljubljani, Mariboru, Celju, Kopru, Trbovljah in treh krajih naše občine, Sežani, Pliskovici in Tomaju. V Pliskovici, kjer je program povezovala Barbara Čepirlo, sta nastopila Josip Osti in Stanislava Repar, v Sežani pa je ljubitelje poezije navduševal pesnik Fiston Mwanza Mujila. Pogovor med pesnikom iz Konga/Avstrije in direktorico Magdaleno Svetina Terčon je spretno prevajala Barbara Juršič. Pesnik Fiston je

spregovoril o položaju poezije v svoji domovini, kjer je zaradi težkega življenja bolj slišana kot pri nas. Ljudje ji radi prisluhnejo na raznih spontanah večerih, le redko pa izide v knjižni obliki. Spregovoril pa je tudi o lastnem ustvarjanju v Evropi ter o vlogi jezika v literaturi in življenju. Poleg pogovora nas je navdušila tudi njegova doživeta interpretacija svoje poezije.

Žal smo morali druženje v knjižnici hitro zaključiti, saj nas je ob 19. uri čakalo pesniško branje v Tomaju, posvečeno 110-letnici rojstva pesnika Srečka Kosovela. O njem, njegovi poeziji in o vlogi duhovnega v sodobnem svetu so na dogodku, ki ga je vodila Barbara Čepirlo, spregovorili Josip Osti, Stanislava Repar,



Ines Cergol, Mile Pešorda, Magdalena Svetina Terčon in Ludwig Hartinger. Vsak pesnik pa se je predstavil tudi s svojo poezijo. Večer je popestril tudi pevski zbor osnovnošolcev iz Dutovelj.

Kosovelova knjižnica Sežana je ob tej priložnosti pripravila tudi skromno razstavo nagrajencev 29. mednarodnega festivala Vilenica – slovenskega pisatelja Marka Sosiča – avtorja v središču, mladega pisatelja iz Mostarja Mirka Božiča – dobitnika štipendije srednjeevropske pobude (SEP), moldavsko pisateljico Liliano Corobco – dobitnico kristala Vilenica ter madžarskega pisatelja Laszla Krasznahorkajja, nagrajenca 29. Vilenice.

Besedilo: Magdalena Svetina Terčon
Slika: arhiv KKS



Mehki Čevlji ponovno na Vilenici

Po lanskem uspešnem nastopu na zaključku mednarodnega literarnega festivala Vilenica so Mehki čevlji pod režijsko taktirko Milojke Širca letos sooblikovali prireditveno otvoritev. Plesalke so tokrat združile moči s sezansko zasedbo Kovesolje. Akademski igralec Rafael Vončina, flavtistka Ana Marinković in glasbenika Martin Ukmar in Martin Jogan pod tem imenom na svojstven način interpretirajo Kosovelova dela. V Veliki galeriji Ivana Varla v Kosovelovem domu so tako mladi ustvarjalci mednarodnemu občinstvu predstavili kraškega pesnika. Rafael Vončina se je skupaj z mlado pianistko Anjo Tavčar poklonil še letošnjemu avtorju v fokusu festivala Vilenica, tržaškemu pisatelju Marku Sosiču. Ob klavirski spremljavi je interpretiral njegovo kratko zgodbo Do zadnjega diha.

Tudi zaključno slavnostno podelitev nagrade vilenica, ki je že devetindvajstič potekala v vileniški jami, je režirala Milojka Širca. Mladi ustvarjalci so pripravili poklon letošnjemu nagrajencu, madžarskemu pisatelju Lászlu Krasznahorkaiju, ki se je skupaj z madžarskim režiserjem Bélo Tarrjem podpisal tudi pod več celovečer-



Otvoritev Vilenice v Kosovelovem domu.

nih filmov. Te med drugim odlikuje tudi odlična glasba. Priredbe glasbenih insertov skladatelja Mihályja Viga so v jami odigrali klarinetist Aleksander Miklaveč, kitarist Martin Jogan, tolkalec Blaž Kocina in Anja Tavčar, ki je tokrat zaigrala na harmoniko. Ob njihovi spremljavi je zape-

sala plesalka plesne skupine Mehki čevlji Mojca Sovdat. Skupaj so ujeli vzdušje filmskih motivov in z največjim veseljem pripravili poklon vidno ganjenemu vilenškemu lavreatu.

Besedilo: Marjana Garzarolli
Slika: Tjaša Brajdih

Objekti Kristine Rutar

V Kosovelovem domu Sežana je bila v galeriji Črni kot v oktobru na ogled razstava Kristine Rutar z naslovom Objekti. Kristina Rutar je rojena leta 1989 v Šempetru pri Novi Gorici. Leta 2013 je diplomirala na Pedagoški fakulteti v Ljubljani, na oddelku za likovno pedagogiko na področju keramike pod mentorstvom prof. Mirka Bratuše. Izobraževala se je tudi v tujini, na Akademiji Sztuk Pięknych E. Gepperta v Wrocławu, Poljska, na oddelku za keramiko na oddelku za grafiko.

Njeno umetniško delo je zasnovano na raziskovanju odnosa med vrtenino in skulpturo, raziskovanju forme znotraj

tehnik lončarske vrtenine. Posveča se raziskovanju možnosti, ki jih vrteno ponuja kot pripomoček za likovno izražanje. Rdeča nit njenih del je likovno komponiranje posameznih vrtenin v likovno funkcionalno celoto. Vrtenine oblikuje, preoblikuje, postavlja v prostor, da njena funkcija ni več uporabna ampak je dojeta kot kiparski objekt.

Umetnica se nam predstavlja z razstavo Objekti, serijo, ki je nastala v času njenega študija na Poljskem in katero je že predstavila javnosti konec leta 2013 v galeriji Zavoda za kiparstvo. Glavnina razstave pa so fotografije instalacije, ki jo je izdelala

na umetniški rezidenci v Indoneziji, v tradicionalni lončarski vasi Pagerjuran. Z instalacijo Invading the space se je nato udeležila Third Jakarta Contemporary Ceramic Biennale v nacionalni galeriji

Vrtenina je v Sloveniji vrednotena kot obrtniško, tradicionalno delo. Pri pozicioniranju in vrednotenju lončarskih vrtenin postavlja nova vprašanja in iskanja, ki bi videnje obrtniške vrtenine postavilo v pozicijo s kiparskim vidikom. S svojimi deli želi revizirati mejo med obrtniškim, tradicionalnim delom ter skulpturo. Sama vrtenina kot tudi uporaba vrtena je v Sloveniji večinoma podrejena tradicionalnim rokodelskim in obrtnim delom, medtem ko se v tujini na tem področju pojavlja sodobnejši pristop, razmišljanje in uporaba. V sodobnem času vrtenine delujejo zastarelo, zato je potrebno najti način, kako se znebiti starih form in jih predimenzionirati v današnji čas. Tako njene umetnine, samosvoje entitete zanimivih drugačnih oblik spodbujajo gledanje na tradicionalne tehniške metode na nov svež način, predvsem pa spodbujajo gledalca, da v formah skulptur išče nove pomene in se osvobodi predhodnega mnenja o tovrstnem ustvarjanju. Objekti so predstavljene samostojno, kot zaključene celote.

Besedilo: Nina Pernat
Slika: arhiv Kristine Rutar





**SLOVENSKI
FILMSKI
CENTER**
JAVNA
AGENCIJA
SLOVENIAN
FILM
CENTRE

FILMŠULA - program filmske vzgoje za mlade 2014/15

PROGRAM traja od oktobra 2014 do maja 2015 in zajema: štiri (4) delavnice, osem (8) filmov s spremljevalnimi vsebinami (pogovori) ter en osrednji filmski dogodek in en zaključni filmski dogodek. Dijakom ŠCKSK se udeležba šteje v okviru obveznih izbirnih vsebin.

FILM V MESECU NOVEMBRU:

ŠOLANJE SVETA: ZADNJE BREME BELEGA ČLOVEKA (dokumentarni film)

Petek, 7. november 2014, ob 15.00 (v MC Podlaga):

Prikaz vdora zahodnega modela izobraževanja v indijsko pokrajino in dobronamernih vzgibov humanitarnih organizacij ter njihove posledice v kulturi, ki živi v sožitju z naravo in svojem sistemom vrednot. Filmu sledi diskusija (gost: Miha Mohorič – filmski ustvarjalec).

DELAVNICE V OKVIRU PROGRAMA FILMŠULA za šol. leto 2014/15

DELAVNICA ANIMACIJE

izvaja: Samo Onič

Termin: petek, 24. oktober 2014 ob 15.00 (3–4 ure)

Lokacija: učilnice ŠCKSK

Cena: 10 EUR na udeleženca za dijake/š studente/brezposelne in 15 EUR za ostale

Prijave sprejemamo do vključno 22. 10. 2014 na naslov filmsula@gmail.com.

Kratkemu uvodnemu predavanju začetkih animiranega filma (risba – strip, flipbook, kratka zgodovina animiranega filma ...), sledi praktično delo v skupinah, kjer udeleženci spoznajo celoten proces nastajanja animiranega filma skozi izkušnjo. Udeleženci s praktičnim delom spoznajo značilnosti animiranega filma: različne tehnike, predvsem piksilacijo – stopmotion, potrebne materiale za animacijo (kolaž, plastelin ...) in opremo za snemanje (fotoaparate, kamere za snemanje, računalniške programe ...).

DELAVNICA KREATIVNA KAMERA

izvaja: Peter Lombar

Termin: v novembru – 8. 11. ter 14. 11. in 15. 11. (15 ur)

sobota, 8. 11.: 10.00–16.00 (s pavzo za kosilo)

petek, 14. 11.: 15.00–20.00

sobota, 15. 11.: 12.00–17.00 (s pavzo)

Lokacija: Srednja dvorana KDS

Cena: 40 EUR na udeleženca za dijake/š studente/brezposelne in 60 EUR za ostale

Prijave sprejemamo do vključno 6. 11. 2014 na naslov filmsula@gmail.com.

Namen delavnice je seznaniti slušatelje z osnovno uporabo filmskega jezika, pozicijo ter gibanjem kamere ter dramatič-

no svetlobno konstrukcijo scene, ki so osnovni elementi pri oblikah vizualnega pripovedovanja.

V času delavnice bomo teoretično in praktično preizkusili kreativno uporabo filmskega jezika, kompozicijo kadrov, kontinuiteto, mizanscene ter slušateljem omogočili orkestracijo vseh teh elementov pri oblikovanju prepričljivega, vizualno učinkovitega in emotivnega filmskega posnetka.

Delavnica predstavlja aktivno sodelovanje snemalne ekipe skozi vrsto študijskih vaj in snemanj v realnih situacijah. Udeleženci bodo pod strokovnim vodstvom pripravili podrobne analize scen, postavitev kamere, kompozicijo kadrov, študij svetlobe, zajemanje, oblikovanje ter ustvarjanje zvoka in se seznanili s pripravo storyboarda ter snemalne knjige.

Na voljo bo različna snemalna tehnika: več digitalnih kamer, kran (filmsko dvigalo), stativi, dolly, slider, steadicam, scenske luči, odsevniki, različni mikrofoni, snemalniki zvoka, ipd.

DELAVNICA MONTAŽE S PROGRAMOM ADOBE PREMIERE

izvaja: Nik Čebulec

Termin: v začetku decembra (predvidoma 1. in 2. 12.) popoldan (6 ur)

Cena: 10 EUR na udeleženca za dijake/š studente/brezposelne in 15 EUR za ostale

Delavnica je namenjena predvsem začetnikom oz. vsem tistim, ki bi si želeli bolje spoznati to zmogljivo programsko orodje. Delavnica bo potekala v dveh sklopih po 3 ure, sestavljena pa bo iz teoretične predstavitve programa, kjer se udeleženci seznanijo z osnovnimi funkcijami in možnostmi programa, ter iz praktičnega dela, kjer bodo lahko vsi udeleženci zmontirali lasten video. V praktičnem delu se bodo udeleženci seznanili z uvozom video- in avdiodatotek, z osnovnimi montažnimi postopki, dodajanjem efektov, prehodov in teksta ter s pravilnim izvozom videa. Za delavnico ni potrebno predznanje programa Adobe Premiere pro, zaželjeno je le osnovno računalniško znanje.

Več informacij bomo objavili naknadno in pravočasno.

DELAVNICA KRITIČNO MIŠLJENJE IN FILM

izvaja: Alenka Kompare

Termin: januar 2015 (2–3 ure)

Lokacija: učilnice ŠCKSK

Cena: brezplačno

Več informacij bomo objavili naknadno in pravočasno.

Program Filmšula sofinancira Slovenski filmski center (kulturno vzgojni filmski projekti).

Javni natečaj za oblikovanje logotipa programa Filmšula

Kosovelov dom Sežana v sodelovanju s Šolskim centrom Srečka Kosovega Sežana in Zavodom ŠTIP, Mladinskim centrom Podlaga, objavlja javni natečaj za oblikovanje logotipa programa FILMŠULA. Z logotipom želimo vzpostaviti identiteto in prepoznavnost programa. Logotip bomo uporabljali za različne promocijske materiale.

Logotip naj vključuje ime FILMŠULA in razpoznaven grafični element/simbol/znak, ki naj bo vsebinsko navezan na program. Vloga na natečaj naj vsebuje:

- simbol – znak, pozitiv in negativ in pomanjšava, barvno in črno-belo
- logotip, pozitiv in negativ in pomanjšava, barvno in črno-belo
- izbor tipografij
- izbor barvnega spektra
- kratek opis idejne rešitve

Logotip naj bo narejen v formatu jpg in pdf ter v vektorski obliki.

Kriteriji izbora so:

- lahka in sodobna prepoznavnost vsebinskih izhodišč
- lahka prepoznavnost in nezamenljivost grafične podobe
- likovna čistost in izvirnost
- vsestranska uporabnost in aplikativnost
- enostavna zapomljivost logotipa

Svoje rešitve pošljite najkasneje do vključno 31. oktobra 2014 (velja poštni žig ali elektronska pošta) na naslov Kosovelov dom Sežana, Kosovelova 4 a, 6210 Sežana s pripisom: Razpis FILMŠULA, ali na elektronski naslov filmsula@gmail.com (Razpis FILMŠULA v zadevi sporočila). Če pošiljate pisni predlog po pošti, predložite rešitve na papirju in CD-ju ter priložite še kratko osebno predstavitev avtorja (ime in priimek, naslov, elektronski naslov, telefonsko številko, reference s področja natečaja). Če pa pošljete rešitev po el. pošti napišite v el. pošto ime in priimek, naslov, elektronski naslov, telefonsko številko, reference s področja natečaja ter v prilogi priložite rešitve v elektronski obliki.

3-članska ocenjevalna komisija bo v roku najmanj 14 dni od oddaje projektov (predlogov) pregledala in izbrala najboljši predlog oz. rešitev za logotip. Komisija si pridružuje pravico, da v primeru, da noben projekt (predlog) ne bo zadovoljeval kriterijev za podelitev nagrade, nagrade ne podeli.

Nagrada za izbrano idejno rešitev znaka/logotipa: abonma Kosovelovega doma Sežana za sezono 2014/15 po izbiri ali KINO KINO sezonska kartica za sezono 2014/15 z možnostjo brezplačnega ogleda 20 filmskih projekcij. Z avtorjem bo razpisovalec sklenil pogodbo o uporabi avtorskih pravic.

Dodatne informacije v zvezi z natečajem lahko dobite vsak delovni dan od 8.00 do 14.00 na tel. 040 848 318 (Nina Ukmar) ali na direktor@kosovelovdom.si.

Javni poziv k prijavi razstav v galerijah Kosovelovega doma Sežana za sezono 2015/16

Kosovelov dom Sežana objavlja javni poziv k prijavi razstav v galerijah Doma za sezono 2015/16. Poziv je namenjen vizualnim umetnikom, likovnim ustvarjalcem in ustanovam, ki svojo dejavnost predstavljajo v obliki razstav.

Poziv objavljamo za razstavljanje v treh razstaviščih:

- Velika galerija Ivana Varla
- Mala galerija Mira Kranjca
- Črni kot

Prijave bo pregledal tričlanski galerijski svet, sestavljen iz enega delavca Kosovelovega doma Sežana in dveh zunanjih strokovnih sodelavk – kurator, ter izbral šest (6) razstav za vsako od galerij. Svet si pridržuje pravico do neupoštevanja nepopolnih prijav in zavrnitve prijav brez dodatnega vsebinskega pojasnila. Svet si pridržuje tudi pravico prostorske prerazporeditve izbranih razstav.

Prijavitelji razstav imajo na voljo vnaprej določene termine, med katerimi lahko izbirajo, vendar morajo poleg zelenega predlagati vsaj še dva rezervna termina, da bo organizacija razstavnega programa sploh mogoča. Zamiki znotraj posameznih terminov zaradi uskladitve vseh letnih programov niso mogoči.

Velika galerija Ivana Varla:

- 6. oktober 2015–15. november 2015
- 17. november 2015–13. december 2015
- 8. februar 2016–6. marec 2016
- 8. marec 2016–17. april 2016
- 19. april 2016–22. maj 2016
- 17. maj 2016–30. junij 2016

Mala galerija Mira Kranjca:

- Točni datumi niso določeni, z razstavljalci se bomo dogovarjali sproti.
- Okvirni meseci odprtja razstav: avgust 2015, oktober 2015, december 2015, februar 2016, marec 2016, maj 2016.

Črni kot:

- 13. oktober 2015–22. november 2015
- 24. november 2015–3. januar 2016
- 5. januar 2016–21. februar 2016
- 23. februar 2016–27. marec 2016
- 29. marec 2016–8. maj 2016
- 10. maj 2016–30. junij 2016

Posegi v razstveni prostor (vrtanje, lepljenje ipd.) niso mogoči. Umetniška dela ob prevozu in na razstavi niso posebej zavarovana.

Rok za prijavo je 8. februar 2015. Prijave sprejemamo izključno po e-pošti na naslov info@kosovelovdom.si. Obrazec za prijavo bo objavljen na spletni strani Kosovelovega doma Sežana. Prijavitelji bodo o izboru obveščeni najkasneje do 30. marca 2015. Izbrani prijavitelji podpišejo izjavo, da se strinjajo s pogoji razstavljanja, navedenimi spodaj.

Kosovelov dom se zaveže, da ob vsaki razstavi zagotovi:

- razstveni prostor z osnovno opremo
- oblikovanje, tiskanje in pošiljanje vabila (po običajni in e-pošti)
- oblikovanje in tiskanje galerijskega lista
- obveščanje medijev, obiskovalcev in avtorjevih povablencev (do 50) pred odprtjem razstave
- tehnično pomoč pri postavljanju razstave
- izdelavo podnapisov k razstavljenim delom
- odprtje razstave s kulturnim programom in pogostitvijo
- ostalo po predhodnem dogovoru

Prijavitelj razstave se zaveže, da poskrbi za:

- pravočasno e-dostavo gradiva za vabilo in galerijski list
- prevoz likovnih del
- oblikovanje in postavitve razstave
- po želji za dodatno pogostitev

70 let od potopitve ladje Rex

8. septembra 2014 je minilo 70 let od potopitve znamenite italijanske čezoceanske potniške ladje Rex. Ta ladja, za nekatere tudi simbol fašizma, je bila zgrajena in splovljena leta 1931 v ladje-



delnici v Genovi. V tistem obdobju je bil Rex največja potniška ladja, ki je plula pod italijansko zastavo. Spletna enciklopedija pravi, da je bila visoka 40 metrov, imela je 12 nadstropij, poleg tega pa dva visoka dimnika, ki sta dosegala višino petnajst metrov. Med letoma 1933 in 1935 je nosila Modri trak za najhitrejšo plovo med Evropo in New Yorkom. Ta laskavi naziv si je lahko pridobila potniška ladja, ki je v najkrajšem času preplula Atlantik. Ladja Rex je bila kombinacija tedanje vrhunske tehnologije ter luksuznega hotela s šestimi zvezdicami. Na ladji so bile razkošne restavracije, trgovine, kinodvorane ter gledališča in še mnogo drugih prostorov, ki so potnikom zagotavljali veliko udobje. Ladja je imela celo svojo tiskarno, ki je na njej redno izdajala svoj časopis z imenom Morske novice.

9. maja 1940 je Rex odplul na svojo poslednjo vožnjo. Po razmahu druge svetovne vojne so jo naprej prebarvali v sivo, da bi bila manj opazna iz zraka. Nekaj časa je čakala v tržaškem prista-

nišču, po kapitulaciji Italije pa je prešla v nemške roke. Ladja je med vojno služila za prevoze ranjencev, nakar so jo 5. septembra 1944 (deloma že izropano) z vlačilci privlekli v zaliv med Žusterno in Izolo, kjer pa je približno 200 metrov od obale nasedla. 8. septembra 1944 so angleška vojna letala pričela ladjo raketirati. Kmalu je Rex začel goreti ter se prevrnil na levi bok. Gorel je štiri dni, potem pa je potonil. Po vojni je ladja postala jugoslovanski vojni plen, razrezali so jo, železo je kupila jeseniška železarna, predmete s te čezoceanke pa še danes hrani najbrž marsikdo.

Med drugimi predmeti je klavir iz ladje Rex na ogled v avli Kosovelovega doma Sežana, kjer si ga lahko ogledate pred našimi prireditvami ali v času odprtja blagajne (delavniki med 10.00 in 12.00).

Kogar zanima več, pa naj prišepnemo, da ima v starem mesnem jedru Izole Marjan Kralj galerijo z imenom Rex, kjer najdemo knjige, fotografije ter vrsto različnih predmetov v povezavi z ladjo, ki nas popeljejo v preteklost, na stenah pa vrsto slik, katerih avtor je Marjan sam.

Besedilo: Nina Ukmar
Slika: Tjaša Brajdih

Zgodbi o Jadranu Sterletu

Kosovelova knjižnica Sežana se je v sodelovanju s Kosovelovim domom, kulturnim centrom Krasa poklonila spominu na julija preminulega kulturnega ustvarjalca Jadrana Sterleta.

Za 'okroglo' mizo so v četrtek, 18. septembra 2014, šest dni po premieri filma o olimpijcu Danilu Žerjalu v Dutovljah,

sedli Pavel Skrinjar, Marijan Miklavec, Jožica Zafred, Boris Čok, Magdalena Svetina Terčon in Ana Godnik in se vsak na svoj način spominjali Človeka, ki je med drugim pozabi trgal zgodovino Krasa.

Vsak se ga je spominjal na svoj način – Marijan je obujal spomine na snemanje filma o svojem življenju in delu ter na

številna druženja, Jožica o sodelovanju pri snemanju filmov, v katerih se je poizkusila tudi kot igralka, o snemanju dokumentarnih filmov in raziskovanju Krasa je spregovoril tudi Boris, Ani se je o obujanju spominov na dijaška in študijska leta pridružil iz občinstva tudi sošolec Marjan Vrabec, Magdalena Svetina Terčon pa je obiskovalcem spregovorila o Jadranovi literarni in prevajalski dejavnosti. Uporabniki knjižnice so si lahko ogledali tudi razstavo fotografij Jožice Zafred, ki so nastale med snemanjem filmov, udeleženci večera pa so lahko svoje vtise in sporočila zapisali v snopič spominov, ki jih bomo posredovali njegovi družini v spomin.

Vse do konca septembra pa smo se spominu na velikega Kraševca in tudi Notranjca poklonili ob gledanju nekaterih njegovih filmov v Kosovelovem domu v Sežani.

Besedilo: Magdalena Svetina Terčon
Slika: arhiv KKS



Sežansko letališče nekdanj in nikoli več

Številni mladi se kljub obremenjenosti v šoli lotijo brskanja po preteklosti. Med njimi je tudi letošnji zlati maturant Andrej Jurančič. Eden od številnih konjičkov, ki so mu na poti v odraščanje popestrili življenje, je tudi ljubezen do zgodovine, ki jo je povezal z navdušenjem nad letali. To je razlog, da je pod mentorstvom prof. Nadje Prihavec nastala raziskovalna naloga z naslovom Sežansko letališče nekdanj in nikoli več.

V svoji raziskovalni nalogi, ki nam jo je predstavil v Kosovelovi knjižnici Sežana 23. septembra 2014, je obudil pozabljeno sežansko letališče, ki je delovalo med prvo svetovno vojno na sežanskem Gabrku, gmajni med Danami in Štorjami. Udeleženci večera smo si najprej ogledali kratek film, v katerem je bila predstavljena strategija boja prvih vojaških pilotov. Nato smo se sprehodili po letališču, ki je bilo v uporabi dobrega pol leta – od marca do novembra 2017. Obiskovalci smo začutili, da je mladega raziskovalca prevzelo ne samo letališče, pač pa predvsem življenje pilotov.



Tako kot je s svojo strokovnostjo, sistematičnostjo, natančnostjo in samozavestjo navdušil nas, obiskovalce njegovega

predavanja, je pred tem navdušil tudi strokovno komisijo na državnem tekmovanju mladih raziskovalcev Slovenije, za kar je prejel zlato sovico.

Kot pravi raziskovalec se zaveda, da njegova naloga še zdaleč ni končana. Prepričan je, da obstaja še veliko podatkov o tem letališču kot tudi o soški fronti na Krasu v dunajskem arhivu.

Večer so popestrili tudi njegovi prijatelji – dijaki Šolskega centra Srečka Kosovela Sežana, ki so mu pomagali pri postavitvi razstave in recitali nekaj pesmi, in glasbenik Erik Strnad.

Besedilo: Magdalena Svetina Tečron
Sliki: arhiv Andreja Jurančiča in arhiv Kosovelove knjižnice Sežana



Sežanski bibliotekarji na 3. Domfestu v Novi Gorici

V petek, 26. septembra 2014, se je s tretjim festivalom domoznanstva v Osrednji knjižnici Franceta Bevka v Novi Gorici zaključila akcija zbiranja podatkov o izidu serijskih publikacij na območjih, ki jih pokrivajo splošne knjižnice, med njimi tudi Kosovelova knjižnica Sežana. Zbrani podatki so izšli v obliki obsežne Bibliografije serijskih publikacij po območjih osrednjih območnih knjižnic od leta 1991 do 2013.

Strokovnega srečanja so se udeležile tudi štiri bibliotekarke iz Sežane, ki so tako kot ostali bibliotekarji v prvem delu najprej prisluhnile pozdravnim nagovorom direktorice novogoriške knjižnice Irene Škvarč, predstavnika Sekcije za do-

moznanstvo in kulturno dediščino mag. Petra Štoke in župana Občine Nova Gorica Mateja Arčona.

Drugi del je bil strokovno obarvan. Najprej nam je Milena Bon, koordinatorica izvajanja posebnih nalog OOK na NUK, predstavila domoznanstvo v slovenskih splošnih knjižnicah in pomen zbiranja gradiva, nato nam je njen sodelavec Boris Rifl predstavil bibliografijo serijskih publikacij po območjih osrednjih območnih knjižnic. Karmen Matkovič nam je predstavila, kako v podjetju Mikrografija, d. o. o., opravljajo postopek digitalizacije in obdelave skenogramov knjižnega in arhivskega gradiva. Srečko Maček in Robert Ožura iz Osrednje knjižnice Celje

sta predstavila prvo svetovno vojno na portalu Kamra, zgodovinar Renato Podbersič, pa prvo svetovno vojno v luči fotografskega gradiva Društva Soška fronta Nova Gorica, po ogledu domoznanske zbirke goriške knjižnice in kosilu pa nas je popeljal še po Gorici.

Veseli, da smo lahko prispevali svoj delček k domoznanski stroki, smo se sežanski bibliotekarji podali novim nalogam naproti.

Besedilo: Magdalena Svetina Tečron
Slika: arhiv Osrednje knjižnice Franceta Bevka v Novi Gorici

Knjižnica pred knjižnico

V petek, 10. oktobra 2014, so se aktivnosti iz knjižnice preselile ven, na travnik ob njej in na del parkirišča.

Knjižničarji smo skupaj z Medobčinskim društvom prijateljev mladine Sežana, Varstveno delovnim centrom Dutovlje – Enota Sežana, Vrtcem Sežana in Osnovno šolo Srečka Kosovelove Sežana obeležili teden otroka in mednarodni dan duševnega zdravja, hkrati pa odkrivali moč besede in moč knjige.

Zjutraj ob 9.20 je pred knjižnico pripeljala prava potujoča knjižnica – iz Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper, ki sicer obiskuje nekatere kraje v Občini Divača in Občini Hrpolje-Kozina, ki so zelo oddaljeni od javne knjižnice. Pred tem se je bibliobus, ki ga upravlja Franko Cergol, voznik in knjižničar, ustavil pred Podružnično šolo v Lokvi, kjer so učenci z navdušenjem spraševali, če bodo odslej obiskovali tako knjižnico.

Otroci iz vrtca, osnovnošolci in drugi obiskovalci so tako občudovali polne police knjig vzdolž cele dolžine vozila, nosilca



avdio-kaset in CD plošč, knjižnični pult v sprednjem delu vozila in ugotovili, da je bibliobus res knjižnica v malem. V njem si je mogoče izposoditi gradivo preko Cobissa.

Po ogledu pa so se odpravili na travnik pred knjižnico in uživali v ustvarjalnih delavnica ter zaključku dobrodelne akcije z naslovom Dobri škrat, ob kulturnem programu, ki so ga pripravili stanovalci VDC Dutovlje – Dislocirane enote Sežana.

Dan se je zaključil z literarnim večerom in otvoritvijo razstave v čitalnici Kosovelove knjižnice Sežana. Skupina stanovalcev VDC Dutovlje – Dislocirana enota Sežana je od aprila 2014 ustvarjala v literarnih delavnicah pod mentorstvom Ivanke Večko, Ludvike Foški in Magdalene Svetina Terčon. Svobodne duše, kot so si naredili ime Vesna, Dean, Polona, Cveto, Aleksandra, Veronika, Bojan, Ivica, Ema, so svoja besedila pred-

stavili ob dnevu duševnega zdravja. Literarni večer je bil razdeljen na dva dela. V prvem delu so prebirali besedila na temo Okna, v drugem delu pa besedila z različno tematiko. Literarni večer je obogatila tudi razstava fotografij, ki so delo fotografinje Eme Ferenc. Razstava posnetkov oken, na začetku in koncu pa so tudi vrata, opozarja na to, da so v sodobni družbi vrata še vedno marsikomu zaprta. Program je popestrila glasbena skupina, ki so jo sestavljali stanovalci in delavci DE Sežana

Dan je bil čudovit, ne samo zaradi vremena, pač pa predvsem zato, ker smo ga oblikovali tako, da smo bili vsi različni in vsi enaki.

Besedilo: Magdalena Svetina Terčon
Sliki: arhiv Kosovelove knjižnice Sežana

Čas čara v prenovljeni Kosovelovi sobi

Kljub temu, da živimo v času, ki ga zaznamuje tudi velika produkcija knjig, je rojstvo vsake knjige, še posebej prvenca, velik dogodek.

Tako smo v četrtek, 25. septembra 2014, z veseljem dočakali predstavitev prvenca zdaj Sežančanke, še vedno pa malo Vrhovke, Brigite Grmek Pirjevec.

Brigita, rojena leta 1983 v Postojni, je rasla s svojo poezijo na Štjaku, kraju med Krasom in Vipavsko dolino. Čudovita pokrajina je najbrž v njej sprožila pisanje poezije, ki jo je začela objavljati leta 2004. Polnih deset let je tako zorela in postajala prepoznavna z objavami v številnih zbornikih ter na radiu, kalila pa se je tudi v literarnih društvih, kot sta Literarno društvo Zlati čoln v Sežani in Literarno društvo Ilirska Bistrica. Rezultat njenega desetletnega pesniškega zorenja je zbirka s pomenljivim naslovom Čas čara, v kateri je avtorica zaokrožila svoje pesniško ustvarjanje. Osemindeset pesmi je ovitih v platnice, ki so delo akademskega slikarja Simona Kastelica.

Čeprav mlada, se skozi pesniško zbirko najpogosteje spogleduje s časom, ki si, kot pravi avtorica spremne besede Patricija Do-

dič »nadene nešteto oblek; na trenutke je šepetajoč, ... drugič obraten, ... nato čas kot hipen dogodek, davni, brezčas, preko čas, vmesni, ... hiter, brezizhoden in še kakšen«. Sicer pa je zbirka konglomerat razmišljanja o nasprotnosti, medsebojnih človeških odnosih, spremembah občutij ... zaznamovan s specifičnim pesniškim jezikom, katerega čar je tudi mestoma arhaično besedišče.

Ta večer v soorganizaciji s Kosovelovo knjižnico Sežana je prenovljena Kosovelova soba zažarela ob pogovoru med pesnico Brigito Grmek Pirjevec in avtorico spremne besede Patricijo Dodič, ki je bil prvi uradni dogodek po otvoritvi. Pesnica nam je razkri-

la svoj pogled na položaj pesnika v današnji družbi, na čas, ljubezen in svojo pesniško govorico. Pogovor, ravno prav lahkoten in ravno prav strokoven, sta z glasbenimi vložki popestrila avtoričin mož Andrej Pirjevec in pevka Mojca Maljevec. Množica obiskovalcev je uživala v sproščenem in odkritosrčnem vzdušju, ki so ga ustvarili nastopajoči, v magičnosti Kosovelove sobe in v pesmih, ki jih je prebirala Brigita.

Ob koncu dogodka so si knjigo, ki je izšla pri »hišni« založbi Kulturno umetniškega društva Open Arts, tudi kupili, da bodo uživali ob prebiranju pesmi, kakršna je tale:

VSAKDAN

Mi smo tam.
Ob dimu in svečah.
Za nekaj časa lahko odidemo
in pozabimo na vse.
S sabo vzamemo le svojo kožo in gumbe,
da zaustavimo krvavenje.
Mi smo tam, ob svečah s plamenom.
In dim je v vsakem posebej.

Besedilo: Magdalena Svetina Terčon
Slika: Vesna Macarol



In memoriam: Igor Kos (1948–2014)

Odšel je tiho, kot bi želela njegova duša povsem neslišno in neopazno zbežati s telesa, ki je v zadnjih letih zaradi hude bolezni počasi minevalo.

Bil je neprecenljivo gonilo Kraške pihalne godbe, njen soustanovitelj v letu 1992 in dolgoletni predsednik. Skrbel je za tolkalsko sekcijo, za vse tehnične brezhibnosti, za mešalno mizo, skratka za vse to, da so koncerti ostali v zvoku in sliki še dolgo med ljudmi.

Ni bil človek, ki bi veliko govoril. On je preprosto naredil. Prav njemu gre zahvala za to, da imamo godbeniki in bivši člani godbe videospomine koncertov, kolonij in gostovanj, ki so po letih in desetletjih neprecenljiva kronika druženja, uspehov, prvih ljubezni, najstniških ukan in vsega, kar nam je godbeniško udejstvovanje v mladosti in tudi že v zrelih letih dalo. Igor se ni nikoli pritoževal, pa četudi je

zaradi mladeži prebedel marsikatero noč. Verjel je v mladostno zagnanost in vedel, da se ji ne sme porezati kril, da bi lahko letela. Kot učitelj kitare na Glasbeni šoli Sežana je bil nedvomno ponosen, da so njegovi učenci nadvse uspešno zaključili priznane evropske akademije za glasbo. Tudi sam je bil velik glasbenik, poznan ne samo v profesionalnih glasbenih krogih, pač pa veliko širše, med ljudmi.

Igor je priromal do svoje zadnje skladbe. Z delovanjem, s katerim je soustvarjal naše kulturno življenje ter z odnosom do življenja in ljudi, ob katerih je živel, je pustil velik pečat. Čeprav vemo, da si, skromen, kot je bil, tega nikoli ne bi priznal.

S tem pečatom, dragi Igor, ostajaš med nami.

Članice in člani
Kraške pihalne godbe Sežana
Slika: arhiv KPG



V spomin Igorju Kosu (22. 7. 1948–6. 9. 2014)

Tiho, kot si bil tih tudi ti, si nas zapustil na začetku tega šolskega leta. Bolezen je bila premočna tudi od tebe. Nisi nas želel obremenjevati z njo in optimistično, kakor je bilo tudi tvoje življenje, si upal, da boš morda ozdravel.

Prav nalezljiva je bila tvoja dobra volja, ki so jo vedno znal z redkimi besedami vnesti med svoje učence, kakor tudi med kolege. Koliko kitaristov na Krasu je samo šlo skozi tvoje roke? Kar nekaj si jih uspel tudi pripraviti, da so se odločili za študij glasbe. V vseh letih tvojega poučevanja se ne spomnim niti enega primera, da bi kot učitelj obupal nad katerim učencem. Še ne vem kako brezupen primer zate ni bil takšen in tudi v njem si iskal tisto drobtinico talenta, ki ga je pripeljala do tvoje učilnice in želje po igranju kitare. Pa ne samo kitare. Zelo dobri so bili tudi tvoji bobnarji, ki si jih učil na šoli in v godbi. Svojim učencem si bil idol, mentor, prijatelj in še kaj bi lahko naštel. Resnično si imel to delo rad in si ga tudi opravljal vestno in dosledno čisto do konca. Upokojitev je bila sicer predčasna ravno zaradi bolezni in vsi smo upali, da nas boš še dolgo hodil obiskovat na šolo in na naše koncerte. A žal ni bilo tako.

Tvoj pogled na glasbo in razvoj le-te je bil neverjeten. Sledil si vsem mogočim tehničnim napredkom. Koliko kilometrov sem samo pretekel na Frankfurtskem sejmu glasbe ob tebi! To bi bil zanimiv podatek. Nisi nič želel izpustiti in tiste najbolj zanimive stvari si vedno želel predstaviti tudi drugim. Hvala ti, Igor.

Veliko novosti pa si vnašal tudi na svoje razredne nastope, še bolj pa na koncerte glasbene šole, ki so bili po tvojih idejah in

pod tvojo režijo vedno nekaj posebnega. Nikoli se nisi ustrašil kakšne tehnične težave, ampak si že iskal rešitev in z nasmehom ter neverjetno mirnostjo tudi vse izpeljal. V tvojem besednjaku nismo poznali besede ne. Vedno si bil na voljo in vedno si bil za. Nič ti ni bilo težko, sploh pa ne takrat, ko so tvojo pomoč potrebovali drugi. Res bomo pogrešali to tvojo pozitivno energijo, ki si jo tako nesebično delil z vsemi. Zelo lepo je bilo delati s tabo in kolegi smo se veliko od tebe tudi naučili. Pogrešali bomo tudi tvoje šale, ki si jih rad delil z nami.

Tvoja sled je kakor glasba – brez konca.

Besedilo: Ivo Bašič

Slika: arhiv Glasbene šole Sežana



O družinskem drevesu in pisavi

Kdo so bili moji predniki in kaj izraža moja pisava sta se pred številni obiskovalci Kosovelove knjižnice v Sežani vprašala prof. pedagogike in sociologije ter magistrica komunikologije Marijana Jazbec, po rodu Kraševka, in dipl. zgodovinar Rajmund Lampreht. Na srečanju sta predstavila izdelovanje družinskega drevesa in analizo pisave. Lampreht je razkril vire pridobivanja podatkov, ki jih delimo glede na verodostojnost, poudaril Zakon o varovanju osebnih podatkov in sam potek raziskovanja podatkov, pri čemer se poslužuje arhivov matičnih knjig ali župnij. Tudi sam izdeluje družinske kronike, ki so naš vodnik po družinskem drevesu in marsikaj povedo o socialnem statusu, poklicu, velikosti kmetije, selitvah ipd. Gostja je želela spodbuditi prisotne, naj čim pogosteje pišejo z roko in se tudi sami izobrazijo v analizi pisave ter spoznavanju osebnostnih lastnosti in človekovega značaja s pomočjo grafo-



logije. »S pisavo lahko ugotovljamo: razpoloženja in čustva, življenjsko energijo, vzorce mišljenja, samopodobo, socialne značilnosti, potencial za doseganje ciljev, nadarjenost, komunikacijske in organizacijske sposobnosti idr. Analiza pisave se največ uporablja na naslednjih področjih: osebnostni razvoj, medsebojni odnosi,

kadrovanje, vzgojno-izobraževalno in pravno področje in poklicem usmerjanju, je pa tudi lepo darilo za osebni praznik,« je med drugim dejala Jazbečeva.

Besedilo in slika: Olga Knez

Štorovke in MoPZ Tabor na Festivalu za tretje življenjsko obdobje

Od 29. septembra do 1. oktobra 2014 se je v Cankarjevem domu odvijal 14. Festival za tretje življenjsko obdobje, na katerem je sodelovalo kar 1455 nastopajočih iz 98 različnih kulturniških skupin Slovenije. Letos sta Društvo upokojencev Sežana na festivalu zastopala plesna skupina Štorovke – KSD Šator Štorje, za katero je bil to že sedmi nastop na festivalih za tretje življenjsko obdobje, in Moški pevski zbor Tabor iz Lokve. Nastop je bil na odprtem odru, ki je bil za nastopajoče kar malo premajhen, vendar je bilo občinstvo kljub temu navdušeno tako nad plesalkami kot nad pevci. V pisni zahvali so se nam organizatorji zahvalili predvsem za veselo vzdušje in dobro energijo, ki smo ju prinesli s seboj. Pevci so se po nastopu odpravili še k Prešernovemu spomeniku



pri Tromostovju, kjer so bili za izvedbo pesmi Jutro na Krasu in Soldaška nagra-

jeni z navdušenim aplavzom.

V tridnevnem programu so se na festivalu vrstila tudi številna predavanja in delavnice, na stojnicah pa so prodajali številne pripomočke za zdravo življenje, ponujali ugodne počitnice, merili holesterol in krvni sladkor, skratka veliko koristnih stvari, ki so bile zanimive za vse generacije.

Z nami je bilo tudi nekaj prostovoljk iz Društva upokojencev. Domov grede smo se vsi skupaj ustavili v prijetni ljubljanski gostilni, kjer so nas pevci s pesmijo spravljali v dobro voljo in poskrbeli za lep zaključek dneva.

Besedilo: Bojan Podgoršek

Sliki: Danica Stupar





Svežina in pozitivna energija podobe Simona Kastelica na ex-temporū v Piranu

Piranski mednarodni likovni ex-temporū, najstarejši v Evropi, to leto že 49. po vrsti, je tudi letos gostil veliko umetnikov; kar 251 iz enajstih držav.

Po svojem obsegu in tradiciji je ta dogodek neprimerljiv z ostalimi podobnimi v širši okolici. Tu vsako leto nastane veliko kakovostnih likovnih del, od slikarskih do keramike, ki jih izbrana mednarodna komisija oceni, nekatere od njih razstavi in z utemeljitvijo nagradi. Umetniki lahko ustvarjajo na eno od določenih tem oziroma po prosti temi. Za samo realizacijo pa imajo na voljo natanko en teden.

Sežanski akademski slikar Simon Kastelic ni novinec na tovrstnih prireditvah. Njegov oče, slikar Janko Kastelic, je lansko leto prejel Grand Prix, osrednjo nagrado tega ex-temporū. Oba sodelu-

jeta že vrsto let, pa čeprav ne z željo po osvajanju nagrad, a se jima le-te večkrat ne izognejo. Tako je bilo tudi letos, ko je veliko odkupno nagrado za akrilno sliko z naslovom »selfie_iz_pirana.jpg« prejel Simon. Komisijo je prepričala njena svežina in pozitivna energija podobe. To je njegova peta nagrada v Piranu. Prvo, srebrno plaketo, je prejel že v otroških letih.

Simon, ki je svoje dosedanje figuravno slikarstvo še nadgradil, je seveda navdušen. Pred seboj pa vidi že nove izzive; eden takšnih bo prav zagotovo večmesečno študijsko potovanje v Pariz, ki ga čaka v kratkem. Želimo mu še veliko sreče pri ustvarjanju!

Besedilo: Mateja Kralj
slika: arhiv Simona Kastelica



Simon Kastelic pred nagrajeno sliko.

Naša ambasadorka ekonomske znanosti dr. Alenka Slavec

Pred kratkim sem srečala starša Alenke Slavec, ki se je kot simpatične deklice še dobro spomnim iz časa, ko je obiskovala vrtec. Z zanimanjem sem poslušala, ko sta mi pripovedovala o tem, kako uspešna življenjska pot je za Alenko že zdaj, pri njenih mladih letih. Domislila sem se, da bi Alenkina zgodba utegnila zanimati tudi bralce Kraškega obzornika, pa sva se dogovorili za klepet, med katerim mi je razkrila zares zanimive stvari.

Alenka je osnovno in srednjo šolo obiskovala v Sežani. Po končani gimnaziji se je leta 2003 vpisala na Ekonomsko fakulteto Univerze v Ljubljani. Leta 2008 je z odliko diplomirala in za svojo diplomsko nalogo z naslovom Vpliv značilnosti podjetja in podjetnika na financiranje majhnih podjetij: strukturni model prejela nagradi Banke Slovenije in SID Banke ter Fakultetno Prešernovo nagrado. Med študijem je prejela tudi dve pohvali za izjemen študijski uspeh. Po končanem diplomskem študiju je šolanje nadaljevala na znanstvenem magistrskem programu Podjetništvo na Ekonomski fakulteti in

hkrati tam začela poučevati kot zunanja sodelavka. Po enoletnem študiju na magistraturi je bila med vsemi prijavljenimi kandidati izbrana za mlado raziskovalko pod mentorstvom prof. dr. Mateje Drnovšek in se zaposlila na Ekonomski fakulteti, kjer kot asistentka za področje podjetništva dela še danes.

Kot mlada raziskovalka je poučevala predmete s področja podjetništva, poslovnega okolja in poslovne etike, obiskovala bolonjski doktorski študij ter v roku treh let izdelala doktorsko disertacijo z naslovom Podjetniška odprtost: Razvoj konstrukta in empirična preverba. Doktorsko disertacijo je pripravila v angleškem jeziku in jo zagovarjala 7. junija 2013 pri komaj 28 letih. Preučevala je pomembnost pravilnega merjenja v znanstvenem raziskovanju ter pomen odprtosti v podjetniškem procesu ter po znanstvenem postopku razvila mero za podjetniško odprtost. Rezultati študij na vzorcih podjetnikov iz Slovenije, ZDA in Kanade kažejo, da je za uspeh, rast in inovativnost podjetij pomembno, da so

podjetniki odprti do uvajanja novosti, do učenja novih pristopov upravljanja podjetij, do učenja iz izkušenj drugih podjetnikov in do posluha za povratne informacije na njihove ideje, odločitve in poslovne modele, četudi so te negativne. Za doktorsko disertacijo je 8. septembra 2014 na Univerzi v Yorku v Združenem kraljestvu prejela prvo nagrado na tekmovanju EDAMBA (European Doctoral Association in Management and Business Administration), na katero je bilo prijavljenih 32 doktorskih disertacij s področja managementa in poslovnih ved z ekonomskih fakultet, ki so članice združenja EDAMBA. Alenka je prva iz Slovenije in iz širše regije, ki je prejela nagrado za prvo mesto na tekmovanju doktorskih disertacij EDAMBA; predhodni zmagovalci prihajajo iz Združenega kraljestva (2 x), Finske (2 x), Švedske (2 x) in Nizozemske (1 x).

V času doktorskega študija je bila tri mesece gostujoča raziskovalka na svetovno priznani šoli Thunderbird School of Global Management v Arizoni, ZDA,

kjer se je tudi pobljže srečala z drugačno podjetniško miselnostjo in odnosom do podjetništva, podjetniških uspehov in neuspehov. Priznava, da so v ZDA podjetniki bolj odprti in da podjetniška ambicioznost in uspeh ali neuspeh niso tako stigmatizirani, kot se to rado dogaja v Sloveniji. Življenje v ZDA jo je obogatilo, ji dalo neprecenljive izkušnje in poznanstva, vendar brez zadržka pove, da ji je življenje v Sloveniji lepše. Alenka od začetka študija živi v Ljubljani, vendar se zelo rada vrača na Kras, saj je zelo povezana z družino in kraško pokrajino.

Od malega je bila njena želja, da postane učiteljica matematike, vendar je v srednji šoli to misel opustila, a se k temu poklicu vendarle v nekoliko drugačni obliki spet vrnila. Pravi, da jo delo s študenti zelo veseli in da čuti, da je njeno poslanstvo predajati znanje bodočim intelektualcem, ki bodo zasedali razne položaje v slovenski in mednarodni družbi. V poučevanje poskuša vnašati nove pristope in se še vedno veliko izobražuje na različnih

delavnicah, seminarjih in konferencah. Razmišlja tudi o možnosti sodelovanja na kakšni univerzi v tujini. Delo na Ekonomski fakulteti ji je zelo všeč, saj ji omogoča veliko samostojnosti in kreativnosti, sodelovanja s podjetji (med drugim tudi z Mitolom, d. d., iz Sežane), z najboljšimi raziskovalci, z izjemnimi sodelavci in z delavnimi študenti.

Kaj naj človek pri tolikih uspehih še doda? Le veselimo se lahko tega, kako uspešen, obetaven in žlahten je ta naše gore list. Kako prav bi prišel njen raziskovalni pogled o podjetništvu tudi naši lokalni skupnosti!

Alenki iz vsega srca želimo, da bi se ji tudi v prihodnje uresničili vsi njeni načrti, čeprav nam že do sedaj naštetih kar jemljejo sapo.

Besedilo: Ivica Podgoršek

Slika: Erik Gomezel



Projekt Kamen-most



Na projektne območju Krasa, Istre in Kvarnerja je imel kamen vedno velik pomen, celotna pokrajina je zaznamovana z elementi suhozidnih konstrukcij, pridne kamnoseške roke pa so nam na ogled pustile številne kamnoseške mojstrovine.

Z namenom predstavitve, promocije in zaščite kamnite dediščine potekajo tudi aktivnosti projekta Kamen-most:

- v Portorožu je v septembru potekala mednarodna konferenca z naslovom Kamen pripoveduje;
- z delavnicami o obnovi in gradnji suhega zidu bomo nadaljevali tako na Krasu kot na Brionih in Lošinjju;
- pripravili bomo strokovne podlage za ohranjanje in vzdrževanje suhozidne dediščine;

- na brionskem otočju bomo vzpostavili učno pot o brionskih kamnolomih in pojavih okrog njih ter tako predstavili kamnolomsko tradicijo;
- pripravili bomo smernice in začeli s popisom kamnolomov na delu projektnega območja;
- organizirali bomo delavnice in informativne ture za turistične delavce ter pripravili turistične itinerarje z zgodbami o kamnu;
- projektna razstava že potuje od partnerja do partnerja, v Sežani bo na ogled januarja 2015;
- pripravljajo se strokovna in znanstvena gradiva, avdiovodilci, kratki videofilmi in fotografije o temah projekta.

Vse naštetu in še več si lahko ogledate na spletni strani projekta Kamen-most. viviss.si, ki je prav pred kratkim ugledala luč sveta. Spremljate pa nas lahko tudi na facebooku.

Besedilo: Alenka Prelec

Slika: Rafael Marn



Nova izobraževalna sezona je pred vrati

Nova izobraževalna sezona je pred vrati in z njo tudi naša pestra ponudba programov. Znanje postaja v sodobnem svetu vse pomembnejše, česar se vsi zavedamo.

Pri nas si boste lahko pridobili izobrazbo v programih srednjega poklicnega, srednjega strokovnega in višješolskega izobraževanja. Programi, ki jih ponujamo, so: bolničar-negovalec, trgovec, administrator, gastronom-hotelir, ekonomski tehnik, gastronomsko-turistični tehnik, strojni tehnik, predšolska vzgoja in višješolska programa ekonomist in poslovni sekretar.

V okviru usposabljanj in izpopolnjevanj se lahko izobražujete na številnih in različnih področjih dela: tečaji računalništva, usposabljanje za knjigovodska dela, tečaji za voznika viličarja, strojnika težke gradbene mehanizacije, upravljalca stolpnega in mostnega žerjava, avtodvigala in kamionskega dvigala ter tečaj za voditelja čolna.

Lahko se učite tujih jezikov: angleščine, nemščine, italijanščine, francoščine, španščine in slovenščine za tujce.

Če pa želite prosti čas preživeti ob pridobivanju znanj, vam nudimo številne tečaje: fotografija, aranžiranje, tečaji za osebno stno rast, astrologija, izdelovanje nakita ...

Izobraževalni programi so namenjeni tako zaposlenim kot brezposelnim in tudi za upokojece smo pripravili cenovno ugodne tečaje.

Ponudba je res obsežna in prepričani smo, da bo vsakdo našel nekaj zase.

Poleg tega vas bomo tudi brezplačno obveščali in vam svetovali v zvezi z izobraževanjem. Pomagamo vam pri premagovanju učnih in drugih težav in tudi pri načrtovanju in spremljanju vašega izobraževanja. Izkušeni svetovalci bodo za vas brezplačno pripravili osebni izobraževalni načrt.



LJUDSKA UNIVERZA SEŽANA

www.lu-sezana.si

Prav tako pa vse vabimo na ogled prenovljene Kosovelove spominske sobe. Da vam bo ogled dolgo ostal v spominu, smo za vas pripravili zanimive programe in strokovno vodenje. Izdali pa smo tudi brošuro, ki jo je oblikoval Simon Kastelic. V njej boste našli informacije o spominski sobi in o življenju in delu tega pomembnega kraškega pesnika.

Če vas kar koli zanima, nas pokličite na tel. 05 73 11 300 ali obiščite v naših prostorih. Z veseljem vas bomo svetovali.

Aljana Resinovič

Novi diplomanti VSŠ Sežana

V septembru 2014 smo imeli na Višji strokovni šoli Šolskega centra Srečka Kosovela Sežana štiri zagovore diplomskih nalog.

Na začetku meseca sta svoji diplomski nalogi s področja Fotografije in videa uspešno zagovarjali Maša Lancner in Enja Brelih. Maša je raziskala povojno japonsko fotografijo in jo združila z diplomom iz japonologije, Enja pa se je poslužila avantgardnega načina aplikacije fotografij na tekstil in opozorila na tržne možnosti uporabe fotografskega medija v sodobnem času. Obe sta pridobili naziv inženirka fotografije.

Konec meseca smo doživeli dva zagovora diplomskih nalog s področja Oblikovanja materialov. Špela Šedivy je zagovarjala temo oblikovanja in izdelave kamnitih elementov na Trgu 28. avgusta v Sežani, Neža Bevc je raziskala možnosti oblikovanja iz idrijskega jaspisa in njegove uporabne vrednosti v svetu dragih in okrasnih kamnov. Obe sta uspešno zagovarjali diplomski nalogi in pridobili naziv inženirka oblikovanja.

Vsem iskrene čestitke in obilo uspeha na nadaljnji poti!

NAPOVED ZAGOVOROV DIPLOMSKIH NALOG NA VSŠ SEŽANA

V torek, 28. oktobra, v popoldanskih urah bodo na Višji strokovni šoli Šolskega centra Srečka Kosovela Sežana zagovori diplomskih nalog.

Pričeli bomo ob 15.00 z zagovorom kandidatke programa Oblikovanje materialov Katjo Pohl na temo rekonstrukcije kamnitega elementa na portalu katedrale San Salvador v Oviedu. Sledila bosta zagovora s področja fotografije in videa. Ob 16.30 bo zagovor Tine Velikonja na temo Fotografiranje nosečnic, ob 17.30 pa bomo zaključili z kratkim diplomskim filmom Mateja Župca Kamen, čas, Kras o izdelavi kamnitih objektov, ki krasijo Trg 28. avgusta v Sežani.

ČESTITKA KAMNOSEKU LEONU MAHNIČU IN MENTORJU JERNEJU BORTOLATU

Višja strokovna šola Šolskega centra Srečka Kosovela Sežana čestita kamnoseku Leonu Mahniču za odličen rezultat na tekmovanju Euroskills v Lille-u v Franciji,

osvojeno srebrno kolajno v kategoriji kamnoseštvo.

Tekmovanje je namenjeno mladim med 18 in 25. letom starosti. Na Euroskills se uvrstijo državni prvaki posameznih poklicev. Državni prvak postane na tekmovanju Slovenijaskills oz. Olimpiada poklicev. Za kamnoseško stroko je bil predizbor organiziran septembra 2013 v Pliskovici na Festivalu kamna sploh prvič v zgodovini, državno tekmovanje pa je potekalo januarja 2014 na sejmu Informativa na GR v Ljubljani.

Leon Mahnič je kot državni prvak prvič zastopal Slovenijo v kamnoseštvu na tekmovanju Euroskills in že takoj mu je uspel veliki met, osvojitve srebrne kolajne. To je nedvomno vrhunski dosežek, ki kaže na vrhunsko usposobljenost slovenskih kamnosekov in dobro ter strokovno delo mentorjev in kamnoseških šol.

Čestitamo tudi mentorju Jerneju Bortolatu in vsem ostalim, ki so pomagali Leonu na njegovi poti k temu izjemnemu uspehu.

Vodstvo Višje strokovne šole Sežana

Kroski obronki

Prikaz učenja, ki res navdušuje najstnike

Center za lažje učenje in življenje iz Sežane bo v popoldanskem času 20. novembra praznoval eno leto svojega delovanja. V ta namen vabi na dan odprtih vrat in vse zainteresirane, da si po predhodni najavi na e-naslov info@lazjeucenje.si ali na tel. št. 031 314 641 rezervirajo mesto na brezplačnih delavnicah, ki jih prireja inovatorica novih učnih metod za mladostnike prof. Mojca Stojkovič. Obenem bodo predstavili metodo učenja v alfa stanju v relax sobi ter načine hitre zapolnitve učne snovi na zabaven način. Učenci lahko izbirajo med individualnim svetovanjem za lažje učenje in skupinskim učenjem, kjer se učenci med seboj spodbujajo in motivirajo. Otroci od 4 do 14 let pa bodo na dnevu odprtih vrat imeli možnost doživeti brainobrain metodo z licencirano trenerko prof. Natašo Škrinjar iz Sežane. Ob 19. uri pa bodo prižgali in upihnili prvo svečko. V soboto, 25. okto-



bra, se otroci od štirih do deset let udeležijo dopoldanske delavnice Halloween funny hours. Več o dogodkih lahko preberete na spletni strani www.lazjeucenje.si.

Blagovna znamka Freestyle učenje, pisana na kožo mladih, je strokovno podkovan metoda učenja, ki uporablja kinestetični pristop učenja z gibanjem ob glasbi na zabaven način, profesionalno »plonkanje« z možganskimi kodami, učenje z masažami ter učenje v alfa stanju. »Pri učenju na tak način si otroci sami izbirajo sebi najljubšo glasbo,

ki daje hitrejši ritem učni snovi pri pomnjenju. Z mojo pomočjo pa sestavimo plesno koreografijo na točno določeno učno snov in težke definicije ali naštevavanja, ki jih morajo učenci znati v šoli,« pravi izkušena učiteljica Mojca. Ena izmed mam otrok, ki prihajajo celo iz Ljubljane na Kras, je povedala: »Mojca je mojemu otroku, ki ne mara učenja, že v prvih petih minutah dokazala, da je sposoben naučiti se snov, ki je sploh ni poznal, ob pomnjenju se je hkrati zelo nasmejal in res mu ni bilo več potrebno ponavljati snovi.« Freestyle učenje zajema celoten

razvoj posameznika tudi ob spodbujanju razvoja potencialov, ki spijo ob običajnem klasičnem učenju.

Brainobrain metoda je osredotočena na celosten razvoj možganov, torej tudi na desno polovico, ki po mnenju stroke uri veščine, ki sooblikujejo uspešnega in kreativnega človeka. Ob računanju na abakus (starodavno računalno s kroglicami) pa treniramo računske izraze pri matematiki, tako da se otrok nauči hitrega računanja tudi z vizualizacijo. Izboljšajo se jim številčne sposobnosti in pridobijo točnost in hitrost. Z različnimi vajami te metode se otrokom izboljša koncentracija, razvija vizualizacijo, voditeljske sposobnosti, organizacijo, samozavest, naučijo se kreativno reševati težave, razvija empatijo idr.

Center za lažje učenje in življenje navdušuje vedno več učencev tudi na osnovnih šolah, ki jih povabijo, da predstavijo zabavno učenje. Lep dosežek je že to, da se kar 160 otrok zabava ob učenju na enem mestu, kot je bilo to na hrpeljski osnovni šoli v Tednu otroka.

Besedilo: Olga Knez
Sliki: osebni arhiv Mojce Stojkovič

Kroski Obrovci

Celostno učenje skozi dediščino

Prostor je živ organizem

V Evropi se vse bolj uveljavljajo pristopi poučevanja na prostem in modeli odprtega učnega okolja.

Celostno poučevanje skozi dediščino so 30. 9. 2014 sredi tipične kraške arhitekture v Povirju predstavile vzgojiteljice Vrtca Sežana. Predstavitve novih metod poučevanja, ki so jih razvile v okviru dodatnega izobraževanja, se je udeležilo več kot 150 otrok, učiteljev, vzgojiteljic in obiskovalcev. Dodatno izobraževanje Tečaj senzibilizacije je potekal v preteklem šolskem letu v Vrtcu Sežana pod vodstvom Karin Lavin.



Zaključek izobraževanja s predstavitvijo novih metod poučevanja z občutenjem, raziskovanjem in ustvarjalnostjo se je odvil v okviru kampanije Dnevi evropske kulturne dediščine, ki je potekalo po vsej Evropi konec septembra in v kateri sodeluje tudi Slovenija že vse od osamosvojitve. Za pristope odprtega učnega okolja je značilno povezovanje s kraji in krajani. In tudi v Povirju so pri organizaciji dogodka tvorno in z navdušenjem sodelovali domačini. Vzgojiteljice Jerica Hlad, Silvana Lozej, Vanda Femc, Vlasta Perhavec, Danči Franetič, Renata Padovan, Tina Tavčar, Špela Poljanšek, Petra Gomezel, Mateja Švara in Barbara Majcen so v Povirju s sodelovanjem domačinov predstavile šest tem.



Učenje ni le nabiranje znanj temveč celostno aktiviranje notranjih potencialov posameznika.

Najučinkoviteje se učimo, kadar smo ustvarjalni, aktivni, odprtega in gibkega mišljenja. Mišljenje kot duševni proces nas vodi do ustreznih ravnani. Pri celostnem učenju uporabljamo vse svoje sposobnosti. Poleg racionalnega mišljenja, ki prevladuje v izobraževalnih pristopih tudi čuteči del nas. S preprostimi vajami postane občutenje učinkovito orodje raziskovanja, doživljanja in učenja. Z notranjimi čutili in intuicijo prav tako spoznavamo svet in okolje.

Učenje iz dediščine pomeni prepoznavanje izzivov za učenje v bližnjem okolju. Dediščine ne predstavljajo le naravni in kulturni spomeniki, temveč tudi preprosto okolje in pogosto spregledane modrosti, kot je zasnova naselij in posameznih stavb.

Naši predniki so živeli v tesnejšem stiku z okoljem, kot živimo danes. Prepoznavali so vitalnost prostora in jo upoštevali pri gradnji in oblikovanju naselij. Prostor je bil zanje živ. Do okolja so gojili enakovreden, spoštljiv in sodelujoč odnos. Kar v današnjem času vse bolj prepoznavamo kot osnovo trajnostnega razvoja.

Vtisi vzgojiteljic:

Mizica, pogrni se

To mi je bilo nekaj nepozabnega, na tak način sem otroke prvič vodila. Skrbelo me je, kako se bodo vživeli šolarji, saj so delovali zelo živahno. Bila sem presenečena nad njihovim sodelovanjem, seveda pozitivno. Kar žareli so, ko so mi pripovedovali o svojem potovanju skozi okno. Tudi odrasli, ki so spremljali vajo, so me pohvalili in mi čestitali. Pri pripovedovanju doživetij se otroci niso ponavljali, vsak je opisal doživetja na svoj način. Tudi pri likovnem ustvarjanju je bilo zaznati njihovo vživljanje v lepoto kamnite mize in okna. Učiteljice so želele imeti napisane vaje, da bi poskušale tudi one.

Silvana Lozej

Ognjišče

Sama sem v terek zelo uživala, še posebej ob pogledu na zadovoljne obraze vedoželjnih in radoživih otrok, ki so se zelo vživeli. Vaščani, ki so obiskali delavnice, so z navdušenjem pripovedovali o izvrstnosti le-teh. Pohval je bilo veliko.

Jerica Hlad

Iz realnosti v pravljico

Zdelo se mi je, da so bili obiskovalci čisto fascinirani, ko so stopili v prostor – kot bi stopili iz realnosti v pravljico. Šolski otroci so poznali nekaj stvari in vedeli, da pletem. Ostalim pa so bili predmeti in 'štrikanje' nepoznani, vsem pa se je zdelo zanimivo. Občutek sem imela, da so bili tako otroci, kot odrasli nad prostorom in 'življenjem' v njem navdušeni. Z delavnico je bilo prostoru za nekaj časa vdahnjeno življenje in zdelo se mi je, kot da bi se nama prostor zahvalil za toplino in življenje, ki sva mu jo za nekaj časa vnesli.

Vanda Femc

Moja prijateljica češnja

Tudi češnja je lahko prijateljica. Po kratki predstavi o prijateljstvu s češjo sva otroke povabili k dotiku, objemu češnje. Po občutenju drevesa je sledilo izražanje občutenega v glini.

Vlasta Perhavec in Danči Franetič

Besedilo in slike: Karin Lavin



Pestro poletje vrhovskih otrok in mladine

Narava se je že odela v lepe jesenske barve in naznanja da je poletje odšlo, a spomini na poletne dogodivščine so še vedno tako živi.

Med poletnimi počitnicami veliko organizacij in društev ponuja pester izbor dejavnosti namenjene otrokom, da zabavno in kakovostno preživljajo prosti čas. Pred leti smo bili Vrhovci za marsikatero stvar prikrajšani zaradi svoje oddaljenosti od mesta. To smo še posebno občutili v otroških letih, ko se je v mestih dogajalo toliko čudovitih stvari.

Danes pa ni več tako. Zahvala gre PGD Štjak, ki vsako leto otroke odpelje na letovanje v Izolo, ter vrhovski mladini, ki je že četr-



to leto organizirala oratorij.

Otroci se vsako leto veselijo zadnje julijske srede, ko se z avtobusom odpeljejo za nekaj dni na morje. Tudi letos je bilo tako.

Še preden so se otroci odpočili od vseh dogodivščin v Izoli, pa se je že začel oratorij. Tudi tu jim ni bilo dolgčas, saj so imeli čudovite animatorje, ki so poskrbeli, da se je dogajalo vedno kaj zanimivega. Ob spremljavi kitare so veliko peli in plesali, igrali družabne igre, naredili kopico izdelkov ter skozi igro spoznali veliko krščanskih in življenjskih naukov. Oratorij je popestrilo tudi predavanje domačega duhovnika Ivana Bajca, ki je bil 38 let misijonar na Slonokoščeni obali. Otrokom je govoril o tej afriški deželi in o tem, kakšno je življenje tamkajšnjih otrok. S seboj je prinesel nekaj zanimivih predmetov (kožo pitona, slonovo kopito, krepplje orla, zrna kave in kakava ...), ki so popestrila predavanje.

Tu gre velika zahvala naši vrhovski mladini. Vedno znova nam dokazujejo, da so vestni, delavni in predani animatorji tako na oratoriju kot na letovanju v Izoli. Draga mladina s svojim delom, zagnanostjo in veseljem s katerim se lotite vseh teh dejavnosti, daje našim otrokom čudovit zgled. Hvala za vaš prosti čas, za vso vašo zagnanost in veselje, ki ga vključujete v animatorsko delo.

Otroci se že veselijo naslednjega poletja.

Besedilo in slika: Vlasta Lozej

Že sedemnajstič zapored, pa še vedno ni dolgčas

Četudi smo bili člani PGD Štjak letos v juliju zelo zaposleni s pripravami na praznovanje 40. obletnice ustanovitve društva, je bilo med nami nekaj takih, ki smo poskrbeli še za organizacijo letovanja pri kolegih gasilcih v domu PGD Izola in to že 17. zapored. Tako smo na soboto 26. julija imeli proslavo, že v sredo 30. julija pa smo odšli v Izolo.

Letos se je letovanja udeležila večina naše mladine, zanje pa je poskrbelo osem mentorjev. Da pa naši želodčki niso bili prazni sta poskrbela naša odlična kuharja Primož in Danijela.

V sredo pod večer smo prišli h kolegom Izolanom ter si takoj pripravili podmetače in spalne vreče. Pri tem pa smo ugotavljali, da nas je iz leta v leto več, saj so prostori vedno bolj natrpani z našimi ležišči. Postregli smo si s sendviči, ki jih je tudi tokrat priskrbel Toni. Otroci so bili še vsi polni energije, zato so najpogumnejši skočili v morje še isti dan. Nočnemu kopanju se pač ne gre upreti.

Naslednje jutro nam jo je vreme malce zagodlo, zato smo imeli jutraj krajši sprehod, ki pa smo ga kmalu zaključili, saj smo si zelo želeli okusiti slano vodo. Ker pa je bilo ozračje bolj sveže, smo se najprej ogreli z vodno aerobiko. V petek je bilo vreme veliko lepše kot prejšnje dni, zato smo večino dneva preživeli na plaži, in sicer v San Simonu, kjer je seveda tobogan, ki smo ga preizkusili, ali 'še tako teče' kot prejšnja leta. In da, priznati je treba, da znajo biti tu pa tam mentorji še bolj otročji od svojih varovancev.

V soboto smo preživeli popoldan na barki. Ker smo pripadniki štjaške mladine težko na miru, smo ves popoldan skakali s palube v morje. Ni nam manjkalo smeha in zabave. Zvečer smo



se posladkali s sladoledno torto našega mladinskega slavljenca Anžeta, ki vsako leto praznuje rojstni dan na gasilskem letovanju. Nedeljsko dopoldne smo za nagrado ponovno preživeli na toboganih, kjer so se mentorji najverjetneje še bolj zabavali kot otroci. Po okusnem kosilu smo začeli pakirati svoje reči in se odpravljati domov. Po 'trdem delu' smo si privoščili sladoled ter še zadnjič pomahali izolski plaži.

Vsekakor je bila pot v sredo veliko bolj vesela in zabavna kot pot v nedeljo. Mnogi bi namreč naše letovanje z veseljem podaljšali še za nekaj dni. Vendar pa nas tolaži misel na to, da bomo prihodnje leto spet imeli ta prvi konec tedna v avgustu.

Besedilo: Špela Lipanje in Kristina Sanabor

Slika: Vlasta Lozej

Na tvojo besedo!

Na letošnjem oratoriju v Povirju se je vse vrtelo okoli svetega Petra in njegovih besed: »Na tvojo besedo!« Geslo se nanaša na svetopisemski odlomek, ko Jezus ukaže Petru, naj ponovno vrže mreže za lov. Peter mu odgovori: »Učenik, vso noč smo se trudili, pa nismo nič ujeli, a na tvojo besedo bom vrgel mreže.« (Lk 5, 5) Ujeli so toliko rib, da so se jim mreže skoraj strgale. Peter je odšel za Jezusom, kasneje pa je postal tudi prvi papež.

Oratorij je potekal od 21. do 26. julija in kljub slabemu vremenu se nas je zbralo kar precej: 50 otrok in 20 animatorjev. Animatorji smo se vsak dan zbrali ob 8. uri in pripravili vse potrebno, otroci pa so se nam pridružili ob 9. uri. Začeli smo z molitvijo in himno, ki v refrenu pravi: »Na tvojo besedo bomo mreže vzeli in postali ribiči ljudi, da cel svet bomo zaobjeli z ljubeznijo, ki daješ jo ti.« Vsak dan smo si nato ogledali del igre o življenju svetega Petra, ki so nam jo zaigrali animatorji, nato pa smo se po starostnih skupinah pogovarjali o različnih vrednotah, ki se jih lahko naučimo od Petra. Učili smo se, kaj lahko mi naredimo za boljši svet, kako živeti svojo vero in odpuščati bližnjemu, tudi ko te ta rani, ter kako premagati svoj strah in postati neustrašen.

Temu so sledile delavnice, za katere smo se animatorji potrudili, da so bile čim bolj raznolike in zanimive. Fantje so tako na primer lahko uživali v mehanični ali športni delavnici, dekleta pa v frizerski



in glasbeni. Izdelali smo ogromno lepih izdelkov: od prvih črk imen do možičkov, ki jim iz glave poženejo lasje, od pravih indijanskih perjanic do metuljčkov iz perlic. Imeli smo tudi kuharsko delavnico, katere izdelki so bili naravnost slastni. Po obilnem kosilu in prostem času so sledile igre, pri katerih so otroci tekmovali med seboj v hitrosti, spretnosti in natančnosti, predvsem pa smo se vsi (tudi animatorji) noro zabavali. Vsi so seveda najbolj pričakovali vodne igre, za katere smo animatorji napolnili 600 vodnih balončkov. Ta dan smo bili vsi premočeni do kože in nasmejani do ušes.

En dan oratorija je bil izveden v obliki pohoda. Letos smo se odpravili do cerkve v Merčah, pot pa smo si krajšali s petjem in zgodbami. Oratorij smo sklenili v soboto popoldne z mašo, na katero smo povabili tudi starše, da se poveselejo z nami. Zahvaljujemo se za njihovo podporo in da nam vsako leto znova zaupajo svoje otroke. Hvala tudi gospodu župniku in vsem animatorjem, ki so si vzeli čas za oratorij. Največja zahvala pa gre otrokom, ki nam pustijo, da teden dni preživimo z njimi in vstopimo v njihov svet igre in brezskrbnosti.

Besedilo in slika: Eva Pavletič

Poletje sežanskih skavtov

Poleti, od 12. do 19. julija 2014, je v Ajdovščini potekala Marmeljada, tabor vseh primorskih skavtov, ki smo se ga udeležili tudi skavti iz Sežane.

Najmlajši sežanski skavti smo najprej nekaj dni imeli svoj tabor v Vipavskem Križu, v petek pa smo se pridružili volčičem in volkuljicam s cele Primorske ter

starejšim skavtinjam in skavtom na skupnem tabornem prostoru. Na svojem taboru smo se zavrteli čas nazaj in se živeli v viteze, ki najbolj od vsega cenijo: pogum, vztrajnost, skupnost, iznajdljivost in pomoč sočloveku. Tako smo premagali zmaja, se učili, kako preživeti v naravi, rešili nekaj princes, odpravili pa smo se

tudi na pohod do izvira Hublja, kjer smo našli skriti zaklad. Ponoči pa se je v našo postojanko prikradel Turek, ki nam je ta zaklad poskušal ukrasti, vendar smo ga uspešno pregnali. Tabor smo zaključili s pravim viteškim turnirjem in se odpravili na Marmeljado.

Tam smo se veselili skupaj s skavti s cele Primorske, poleg tega pa smo se v delavnicah naučili marsikaj novega. Marmeljado smo zaključili v soboto, 19. julija, s sveto mašo.

Izvidniki in vodnice smo imeli v okviru Marmeljade enotedenski tabor, ki se ga je udeležilo devet čet s Primorske in se je odvijal ob reki Vipavi blizu Ajdovščine. Rdeča nit tabora je bila zgodba o Piju, dečku, ki je edini preživel brodolom. Tako kot se je on moral kar nekajkrat spopasti s preprekami in se znajti, da je preživel, smo se tudi mi preizkušali v novih izzivih. Vsakič je budnici, telovadbi in zajtrku sledil sklic kvadrata (slovesni zbor) z dvigom zastave. V nadaljevanju dneva smo vsa-



kokrat izkusili nekaj novega: spoznavne igre, kuhanje, pot preživetja, kopanje v mrzli Vipavi. Tretji dan tabora smo se odpravili na potep, vsak vod v svojo smer. Cilji so bili v bližnjih, za nekatere skupine pa tudi bolj oddaljenih vaseh, gričih ali cerkvicah. Naša četa je prespala v bivaku pri cerkvi Marije Snežne nad vasjo Goče in se naslednji dan zbudila v jutro s prekrasnim razgledom na Vipavsko dolino. Večere smo večkrat zaključili ob tabornem ognju pa tudi s skupnim programom v šotoru in enkrat z večerno sv. mašo na prostem. Zadnje dni so se nam pridružili starejši popotniki in popotnice, ki so za nas pripravili različne delavnice. Tako kot deček Pij ob rešitvi z otoka, smo tudi mi odšli domov, hvaležni za doživetje, zlasti za izkušnjo tabora s toliko skavti.

S klanom smo se v soboto, 12. julija, zgodaj zjutraj z avtobusom odpeljali do Rakeka, kjer smo z nahrbtniki na ramenih in s pomočjo zemljevidov peš nadaljevali pot v Cerknico, iz katere je tudi izhodišče poti na goro Slivnico. Po vzponu na vrh le-te smo si pripravili kosilo in občudovali enkratni razgled na Cerknisko jezero ter okoliške kraške planote. V nadaljevanju smo se skozi gozd spustili v Martinjak, v prihodnjih dneh pa smo se mimo Rakeka in Unca odpravili proti Planini. Letošnji tabor je bil nekoliko drugače oblikovan, saj smo se v sklopu Marmeljade v Predjami seznanili s klanovci iz Bovca ter se kot potovalna skupnost št. 5 (kasneje tudi z vzdevkom 'Podrepne muhe') odpravili do Šmihela pod Nanosom. Naslednji dan so se fantje z bovškim klanovdjo pov-

zpeli čez Nanos, dekleta s sežanskim klanovdjo pa skozi okoliške vasi in glavne ceste do Manč, kjer smo prespali. Zjutraj smo se odpravili proti končnemu cilju in skupnemu prostoru Marmeljade, kjer smo se srečali in spoznali z ostalimi potovalnimi skupnostmi. Vsaka si je postavila svoj bivak. Tudi mi smo se udeležili različnih delavnic; od športnih, ustvarjalnih pa vse do takih, pri katerih smo razmišljali, kako bi na podlagi svojih osebnostnih lastnosti prisostvovali k ohranjanju in razvoju stega.

Besedilo: Eva Pavletič, Ana Nabergoj,
Jerneja in Mateja Škrjaj
Slika: Marija Čajko

Petnajst let Rodu kraških j'rt

V začetku septembra smo taborniki Rodu kraških j'rt praznovali neokroglo 15. obletnico ponovne obuditve taborništvu v Sežani. V petek, 5. septembra smo v parku pri Starem gradu pripravili najrazličnejše aktivnosti za člane, šolske otroke in druge. Obiskovalci so lahko sodelovali na različnih delavnicah. Preizkusili so se v pripravi hrane na

žerjavici, fotoorientaciji, lovu na Morseja, vozlanju in izdelavi visečih mrež. Za najmlajše smo pripravili ure pravljic in taborniško knjižnico na prostem, malo starejši pa so se pomerili v namiznem hokeju in roverju. Sočasno so bile v šotorih razstavljene fotografije iz preteklih let. Zvečer se je v malem amfiteatru odvijal koncert taborniške glasbene skupine

Kazenski vod, ki je zbrane navduševal z avtorskimi pesmimi in večnimi klasikami, ki so vedno prisotne ob tabornem ognju.

Tako kot obiskovalci smo uživali tudi sami taborniki in komaj čakamo naslednje neokrogle obletnice.

Blaž Tavčar

Prvi jesenski dan v vrtcu Lehte

V vrtcu Lehte smo 23. septembra 2014 praznovali prihod jeseni. Z dejavnostmi, ki smo jih organizirale strokovne delavke iz skupin Metulji, Ježki, Krtki in Muce smo sledile cilju seznaniti otroke z varnim in zdravim načinom življenja.

Obiskal nas je čarovnik Ujtata, ki nam je povedal pravljico Prodajamo za gumb avtorice. Po končani pravljici nas je odpeljal na tržnico, kjer so nam prijazne

branjevke ponujale različno sadje. Vsak izmed otrok si je izbral sadje, ki mu je bilo najbolj všeč. Največ veselja in zabave je bilo opaziti med plačevanjem sadja z gumbi, ki so jih imeli otroci v posebej za to izdelanih denarnicah. Med vsem dogajanjem nas je razveseljeval tudi čarovnik Ujtata, ki se je pogovarjal in fotografiral z otroki ter jih spodbujal k plesu ob glasbi. Na koncu nas je pozdravil in nam

pustil zaslužene gumbce. Obljubiti smo mu morali, da bo iz le teh nastal v vsaki igralnici izdelek, ki ga bomo razstavili.

Celotno dogajanje v dopoldnevu pa ne bi bilo tako doživeto, če nam ne bi na pomoč priskočili tudi naši sodelavci. Zahvala gre osebju iz kuhinje, ki nam je priskrbelo ekološko pridelano sadje od pridelovalcev Alojza Prelca in Leopold Miša. Prav tako pa je potrebno pohvaliti naše hišnike za pomoč pri pripravi tržnice in ozvočenja.

Vlogo branjevke so izvrstno odigrale Melita Švagelj, Jana Štok Pavlin in Bojana Furlan, ki so si vzele čas, da je bilo vzdušje na tržnici bolj pristno. Šivilja Senada Milev je poskrbela, da je bila študentu Blažu Živcu obleka čarovnika Ujtate ravno prav. Blaž se je vživel v lik in ga tako brez težav ter na otrokom primeren način odigral.

Jesenski čas pa nam v naravi ponuja še veliko lepote in izzivov, zato praznovanje tega letnega časa pri nas še zdaleč ni zaključeno. V oktobru se tako srečujemo z orientacijskimi dejavnostmi in igro z jesenskimi plodovi, ki jih že pridno nabiramo.

Besedilo: Anita Krapš Curk
Slika: Jana Može Kariž



Jesen v enoti Lokev

Sončnega 27. septembra je bila v okviru krajevnega praznika v Lokvi organizirana Mednarodna kmečka tržnica, na kateri so

se otroci iz vrtca in šole predstavili z zanimivimi točkami. Zaslužno so se nato okrepcali s pripravljenimi dobrotami na

stojnicah in si ogledali razstavljene jesenske pridelke. Otroci in starši so se lahko udeležili tudi različnih delavnic in boljše-ga sejma, ki ga je pripravila šola. Jesenske dni v tednu otroka smo našim najmlajšim še bolj popestrili z zelenjavnim piknikom, na katerem so otroci lahko poskusili surovo sezonsko zelenjavo, ki jih je presenetila z raznovrstnimi okusi. Skupaj s šolo smo otrokom organizirali tudi gibalno dopoldne, ki je potekalo v prijetnem prijateljskem vzdušju. Ogledali smo si tudi predstavitev poklica carinika in njihovega službenega psa ter opreme. Za piko na i smo obiskali tudi potujočo knjižnico - bibliobus. Kljub pestremu programu otrokom ni manjkalo proste igre, ki jih od vsega najbolj razveseljuje.

Besedilo in slika: Anita Brčanič in Gabrijela Kocjančič



V hribih se srce naužije, glava pa spočije

V novo šolsko leto so učenci osmega in devetega razreda OŠ Dutovlje stopili dobesedno s strumnimi koraki – pričeli so ga s planinsko šolo v naravi, ki je štiri dni v začetku septembra potekala v pravem gorskem raju, domu Trilobit nad Jesenicami.

Smaragdno jezero, ki je poleg iglavcev krasilo okolico doma, je nudilo čudovito kuliso dejavnostim, ki so se odvijale znotraj in zunaj doma. Celodnevno druženje v povsem novem okolju je godilo učencem, ki so med seboj tkali tudi globlje vezi, kot jih lahko zgolj za šolskimi klopmi. Preizkušnja za izvedbo pravega planinskega programa, ki seveda vključuje vsakodnevne pohode, pa je bila neizprosna vremenska napoved, ki ni niti za ped odstopala od mrzlih, oblačnih in deževnih dni.

Učenci so se izkazali z ustrezno opremo, tako da so bili pripravljeni na izkušnjo pohodništva v vsakem vremenu. Prvi dan so začeli pogumno, z dežniki, naslednji dan že v suhem vremenu nadaljevali čez drn in strn, si spotoma nabrali zalogo gob za večerjo, na planini Stamare pa celo na toplem soncu okusili, kako neprimerljivo



bolj tekne malica na vrhu hriba, kot pa v dolini.

Preostali čas je bil namenjen tudi učnim uram o kamninah, rudarstvu, orientaciji in vozlih. Čeprav že težkih nog so učenci vsak dan prosti čas izkoristili še za plezanje, pisanje planinskih dnevnikov, pohval, nogomet in košarko. Glavna atrakcija je bila vožnja s kanuji, in sicer v jezeru, ki ni imelo niti šest stopinj. Nadobudne dvojice v kanuju ledeno mrzla voda ni odvrnila od brodoloma, kar je opogumilo še nekaj učencev, da so se ohladili v jezeru ter s tem gotovo poskrbeli za nepozaben spomin na šolo v naravi.

Golico, ki je bila najvišji vrh in hkrati tudi najdaljši izlet, so osvojili prav vsi. Vreme je za silo sodelovalo, dežne kaplje je zamenjala gosta megla, v kateri se je izgubljal vrh. Kot da to še ne bi bilo dovolj, so učenci popoldan nadaljevali ob tabornem ognju ter pripravili okusne gobe, ki so jih te dni nabrali ob poti. Sledilo je

sladko rojstnodnevno presenečenje, s katerim so se okrepcali pred zabavnim večerom, ki so ga sklenili s podelitvijo nagrad in pohval.

Naslednje jutro dolgo ni bilo slišati niti glasu, saj so dejavnosti v teh dneh mladim planincem pobrale še zadnje atome moči. Jelenkamen, zadnja pohodniška točka nad Jesenicami, je postregla z jasnim pogledom na Zgornjesavsko dolino in okoliške hribe. Po poti so iz učencev veli zadovoljstvo, veselje in ponos, da so zmogli toliko hoje ter stali na vrhu Golice, ob tem pa so presenečeno ugotavljali, kako poskočen in lahek je v teh dneh postal njihov korak. Bogatejši in hvaležni za novo izkušnjo so se ustavili še v Muzeju železarstva na Jesenicah ter iz objema Karavank odbrzeli s med kraške trte – koncu tedna naproti.

Besedilo: Nina Intihar
Sliki: arhiv OŠ Dutovlje



Veliko presenečenje

Tine, Matija, Živa, Kelly, Nik, Luka, Gašper in jaz smo doživeli nekaj zelo neobičajnega. Imeli smo priložnost nastopati v dokumentarnem filmu o atletu Danilu Žerjalu, ki je bil po rodu iz Dutovelj in je po njem poimenovana tudi naša telovadnica.

Ravnateljica nas je poklicala v zbornico. Bili smo vznemirjeni, saj smo vsi mislili, da smo ponovno kaj ušpičili in bomo kregani. Doživeli pa smo pravo presenečenje, saj je povedala, da lahko, če želimo, igramo v filmu. Bili smo navdušeni in zelo veseli, hkrati pa smo čutili tudi veliko odgovornost. Vsi smo privolili v sodelovanje.

Naše prvo snemanje je bilo na gmajni med Krajno vasjo in Skopim. V enem od prizorov smo odigrali pastirčke, med katerimi je bil tudi mladi Danilo Žerjal. Metal je kamenje v daljino in s koraki meril, kako daleč je vrgel. Zanimiva so bila tudi naša pastirska oblačila. V drugem delu snemanja smo pastirji skupaj z Danilom preganjali krave po gmajni. V filmu je nastopala tudi naša ravnateljica.

Predstavitve filma je bila letos septembra v avli Osnovne šole Dutovlje. Prišli smo skoraj vsi nastopajoči in bilo je zelo veliko obiskovalcev. Z nestrpnostjo smo



pričakovali prvo predvajanje filma, saj si ob snemanju nismo predstavljali, kakšen bo celoten film in naše vloge v njem. Ko smo se zagledali na filmskem platnu, smo ugotovili, da smo bili dobri igralci in tudi nasmejali smo se. Na predstavitvi smo spoznali tudi atletovo hčerko Anny.

Na koncu prireditve so vse nastopajoče poklicali na oder. To je bilo res super.

Fotografirali smo se z vsemi, ki so pri snemanju sodelovali, razen z Jadranom Sterletom, ki pa nam bo ostal v lepem spominu.

Predstavitve je bila zame nepozabna.

Besedilo: Miha Kralj
Slika: arhiv OŠ Dutovlje

Dobrodelni glasbeni večer na OŠ Dutovlje

»Celo najbolj skeptični fiziki so začeli priznavati, da zamah metuljevih kril lahko povzroči vremenske spremembe tisoče kilometrov daleč. Vse, kar počnemo, šteje.« (Gloria Steinem)

V sredo, 1. oktobra, smo na osnovni šoli Dutovlje organizirali dobrodelni glasbeni večer. Ideja je zorela ob vse pogostejšem soočanju z občutnimi razlikami v življenjskem standardu otrok, ki so sicer vrstniki in sošolci, vendar se eni še vedno kopljejo v izobilju, drugim pa predstavlja že na-

kup najosnovnejših šolskih potrebščin, hrane in obleke (pre)velik zalogaj. Omejenjena razlika se še toliko bolj izrazito pokaže ob začetku šolskega leta ter ob izvedbi razširjenega programa šole, kamor sodita zimska in planinska šola v naravi.

Večina žal še vedno živi v kulturi reklam, potrošništva in nastopaštva, kjer se ljudje presojujejo po tem, kaj imajo in ne po svoji moralni držbi in ravnanju.

Dobrodelni koncert je bil zato ena od poti k zavedanju, da je veliko bolj osreču-

joče dajati kot imeti in priložnost, da se vprašamo, ali smo pripravljeni presegati egoizem in narediti nekaj za bližnjega, ne da bi pričakovali kakršno koli korist ali pohvalo. Ponos namreč marsikom, ki je v resnični stiski, brani, da bi razgalil svojo revščino in jo zato raje molče skriva.

Vsi nastopajoči – povezovalki programa, pevci dveh otroških in mladinskega zbora, mladi glasbeniki na diatonični harmoniki in kitari, člani šolske instrumentalne skupine ter plesalci, ki obiskujejo krožek Glasbene igrarije, so pričarali lep in sporočilno bogat večer, ki so ga obogatili tudi gostje, pevci moškega pevskega zbora iz Lokve.

Učenci, ki obiskujejo gospodinjstvi krožek, so spekli »Dobre piškote za dober namen«, ki so jih obiskovalci prireditve prejeli v znak hvaležnosti za njihov dar.

Naša pričakovanja so obiskovalci s svojo velikodušnostjo krepko presegli, kar nas navdaja z veseljem in motivacijo za nadaljnje delo. Vsem se iskreno zahvaljujemo.

Besedilo: Barbara Kovač Jurančič
Slika: arhiv OŠ Dutovlje



Prvošolci so povedali

V ponedeljek, 1. septembra 2014, je 24 prvošolcev začelo s šolanjem na OŠ Dutovlje. Najprej jih je prijazno sprejela

ravnateljica, nato so jim učenci razredne stopnje zapeli in zaigrali lutkovno igrico. Pozdravil jih je tudi župan naše občine.



Že prvi dan so si ogledali šolo in spoznali nekatere učitelje, za zaključek so se posladkali s torto.

Kar hitro je minil prvi mesec pouka. Prvošolci so se na šolanje že privadili in o šolskem delu povedali naslednje:

Jaka: »Najbolj lepo mi je, ko iščemo skriti zaklad.«

Veronika R.: »Zelo rada poslušam pravljičice.«

Uroš: »Dobro se počutim pri športni vzgoji, ko delamo vojaške poskoke.«

Timon: »Najljubša igrica mi je, ko se Lili in Bine skrijeta, mi ju pa iščemo.«

Tian: »V šoli mi je všeč, ker pišemo po zvezkih in se igramo.«

Žak: »Všeč so mi domače naloge.«

Žana: »Rada se učim pri italijanščini.«

Besedilo: Učiteljice 1. razreda OŠ Dutovlje
Slika: arhiv OŠ Dutovlje

Tetka jesen v Tomaju

V skupini Pikapolonice smo jo 23. septembra pričakali v rdečem dnevu. Otroci so ta dan v vrtec prinesli nekaj rdečega, rdeč balon ali rdeč avtomobilček ali pa so si nadeli rdečo majico. Medse smo povabili prvo- in drugošolce. In je prišla. Prinesla je polno košaro jesenskih dobrot in nam povedala zgodbico o razbiti buči. Tetka Jesen nam je povedala še veliko o jesenskih plodovih in kako nam naravo obarva v prečudovite barve. Na koncu smo se posladkali z jabolki in grozdem. Obljubila nam je, da se drugo leto spet vidimo.

Besedilo in slika: Ines Poplašen



Vrtec Sežana – novo šolsko leto

»Vrtec je za otroka pomemben življenjski prostor, kjer se dogajajo zanimive, razburljive in pravljичne stvari. V javnem zavodu Vrtec Sežana pripravljamo pestre vzgojno-izobraževalne programe na različnih področjih, tako da imajo otroci možnost pridobivati izkušnje in razvijati različne kompetence. Otrokom nudimo možnost za optimalen razvoj, staršem pa pomagamo pri celoviti skrbi za otroka.

S sodelovanjem z različnimi deležniki v okolju uresničujemo poslanstvo vrtca in tako omogočamo otrokom dobro počutje, sprejetost in varnost v našem vrtcu.«

Ravnateljica: Radica Slavković

Uvajalni mesec, čas, v katerem se kolo novega šolskega leta s polno paro znova zavrti, je za nami. Spomini na počitnice so še živi, a se že čuti jesenski utrip.

Naš zavod se vsako leto poda v nove izzive – strokovne, organizacijske in druge.

Letos bomo dajali velik poudarek gibanju, vrednotam in ekološkemu osveščanju. Mlajši otroci se gibajo spontano in jim je gibanje v zabavo, žal pa jim odrasli prepogosto to potrebo nezavedno zavržemo. To znanje bomo skušali ozavestiti in uvesti gibanje kot obliko rutine v naš vsakdan vrtca. »Če bo otrok obvladal svoje telo, če bo s podobo svojega telesa zadovoljen, bo to pozitivno vplivalo na njegovo samostojnost, samozavest in



tudi na njegovo samopodobo. Telesna/gibalna dejavnost pozitivno vpliva tudi na razvoj kognitivnih sposobnosti. Kot so

pokazale raziskave, si otroci, ki so gibalno zelo aktivni, prej in lažje zapomnijo novo snov, lažje sledijo dejavnostim v vrtcu in v šoli in imajo boljšo sposobnost koncentracije, poleg tega pa za šolsko delo porabijo manj časa kot drugi otroci. V kombinaciji z gibanjem bomo tudi v projektu Ekošole ozaveščali in spodbujali zdrav življenjski slog tako pri otrocih kot pri odraslih. Velik poudarek dajemo prehrani. V jedilnike vnašamo lokalno pridelano hrano iz integrirane in ekološke pridelave, sledimo Nacionalnemu programu prehranske politike in Smernicam zdravega

prehranjevanja v vzgojno izobraževalnih institucijah.

Zagotovo pa v vrtcu ne bomo pozabili na igro, ki je otrokova osnovna dejavnost, strategija učenja in za nas izhodišče za načrtovanje, temelj za razvijanje vrednot, kot so strpnost, sodelovanje, spoštovanje, razvijanje prijateljstva, medsebojne pomoči, humanosti ... Prav poglobljeno privziganje vrednot bomo v naslednjih treh letih izvajali v sodelovanju z Inštitutom za etiko in vrednote Jože Trontelj.

Veliki izzivi, cilji ter prepričanje, da nam bo uspelo, nas preko malih korakov vo-

dijo na pot do premikov in pozitivnih sprememb. A v vsem tem je skrito bistvo, ki ne sme biti nikoli zanemarjeno: da so otroci slišani, upoštevani, aktivni, da se počutijo varni ter da z našo podporo, v sodelovanju s starši polno razvijajo svoje potenciale.

Besedilo: Anja Kristan
Slika: Ella, 4 leta



VSE OTROKE, KI NE OBISKUJEJO VRTCA, VABIMO NA IGRALNO URICO.

ORGANIZIRAMO JO V SREDO, 12. 11. 2014 OB 17.00 V VRTCU SEŽANA - ENOTA JOŽETA PAHORJA 1 (vhod B).

LEPO VABLJENI!
Strokovne delavke Vrtca Sežana

Dan biodiverzitete – zaključek projekta SiiT

V lanskem šolskem letu smo se s skupino nadarjenih učenk in učencev vključili v projekt Interaktivna določevalna orodja za šole (SiIT): spoznavanje biotske pestrosti na čezmejnem območju. Cilji projekta so bili spoznavanje raznolikosti organizmov – rastlin, živali in lišajev na obmejnem področju Slovenije in Italije, dopolnjevanje in uporaba binarnih določevalnih ključev ter čezmejno sodelovanje in spoznavanje Evropske unije. V projektu, ki smo ga zaključili v petek, 19. septembra 2014, v Boljuncu in v dolini Glinščice v Italiji, je sodelovalo skoraj 400 učencev in dijakov iz 13 osnovnih in srednjih šol iz Slovenije in Italije. Osnovna šola Srečka Kosovela Sežana je za projektno nalogo na temo raziskovanja biotske pestrosti z naslovom Lesnate izbranke Sežanskega botaničnega parka prejela priznanje.

Naravni rezervat doline Glinščice skriva veliko bogastvo raznolikih živih bitij, nekaj smo jih odkrivali tudi na dnevu biodiverzitete: v botaničnem lovu na zaklad so učenske in učenci s pomočjo določevalnih ključev, naloženih na tabličnih računalnikih, določali lesnate rastline. Ob filmu in igri so spoznavali edine leteče sesalce – netopirje; veliki podkovnjak je



Učenske in učenci OŠ Sežana na zaključku projekta SiIT.

tudi simbol parka. Na sejmu biodiverzitete so potekale ustvarjalne delavnice, igre in druge didaktične aktivnosti. Dokumentarni film o SiIT Narava na dlani je predstavil rabo interaktivnih orodij za določanje rastlin v Triglavskem narodnem parku, v ustju reke Pad, na Krasu ... Predstavili so tudi interaktivne določevalne

ključe za slabovidne in za slepe.

Vsi v okviru projekta narejeni določevalni ključi so prosto dostopni na spletu, naložimo si jih lahko na svoj mobilni telefon, dlančnik ali tablični računalnik.

Besedilo in slika: Vilma Colja

Kroshi Obrovca

Poletni tečaji angleščine v učnem studiu Helen Doron Sežana

V Učnem studiu Helen Doron Sežana je bilo poleti še bolj živahno kot sicer. V naših prostorih so namreč potekali poletni tečaji angleščine po svetovno znani metodi Helen Doron. Tečaji so potekali v dveh starostnih skupinah, za otroke med tretjim in šestim letom starosti ter za malo večje otroke med sedmim in dvanajstim letom starosti, ter v štirih različnih terminih: tri tedne v juliju ter en teden v avgustu.

Po jutranji telovadbi smo se z najmlajšimi podali v morski svet ter spoznavali prebivalce morskih globin, številne pa smo si tudi sami izdelali za domov. Spoznavali smo tudi različne instrumente ter ugotovili, da lahko na kozarce, različno napolnjene z vodo, celo zaigramo. Po angleško obarvanih aktivnostih v dopol-



danskem času, smo se po popoldanskem počitku podali v bližnji park, kjer smo se

lovili, skrivali, žogali ter z zanimanjem opazovali vse vrste žuželk.

V skupini starejših otrok pa smo v enem tednu pripravili pravcato gledališko predstavo, in sicer Rdečo kapico. Razdelili smo si vloge, naučili besedilo, zvadili petje in koreografije, v senci dreves bližnjega parka pa celo ustvarili sceno. Med generalko smo odpravili še najmanjše napake in navdušili starše na premieri.

Seveda pa ne bi mogli biti tako ustvarjalni in polni energije, če ne bi v gostilni Zeppelin vsak dan tako lepo posrbeli za nas.

Besedilo in sliki: Vesna Grlica



Nagrada v tekmovanju za čiste zobe

Že 25 let poteka akcija za čiste in zdrave zobe ob zdravi prehrani. V projekt je vključenih deset osnovnih šol iz občin Sežana, Komen, Divača in Hrpelje, katerega že vrsto let uspešno vodi ga. Boža Radišič.

Letošnji zmagovalci so učenci 3. in 4. razreda OŠ Srečka Kosovela Sežana Podružnica Lokev z razredničarko Bredo Čuk, ki so bili že večkrat tudi občinski zmagovalci.

Letos so zmagali v celotni Obalno kraški regiji (občine Koper, Izola, Piran, Postojna, Ilirska Bistrica in Sežana) ter postali najrazred. Za nagrado so se udeležili prireditve v Ljubljani v hali Tivoli, ki je potekala v četrtek, 29. 5. 2014. Na začetku programa so se zvrstili številni govorniki – predstavniki vseh sodelujočih. V zabavnem programu so jih navdušili sodelujoči iz oddaje Slovenija ima talent. Sledila je slavnostna podelitev nagrad. Vsi zmagovalni razredi so prišli na prizorišče, kjer so jim čestitali,

izročili darilne vrečke ter se fotografirali. Zabavni program se je nadaljeval z glasbeno skupino Rock'n'band.

Učenci so doživeli zelo prijeten dan, ki jim bo zagotovo ostal v lepem spominu.

Take akcije so vsekakor vzpodbudne in pohvalne, saj pozitivno vplivajo na učen-

ce in se rezultati kažejo pri zdravju zob. Zato si želimo, da bi se ta projekt nadaljeval tudi v bodoče.

Besedilo: Breda Čuk
Slika: arhiv PŠ Lokev



Z majhnimi zamaški veliko delo

21. julija 2014 smo iz Povirja odposlali še eno veliko količino plastičnih pokrovčkov. To je že druga letošnja pošiljka iz nekdanje zbiralnice mleka v Povirju, ki se je prelevila v uspešno zbiralnico pokrovčkov. Po podatkih društva Vztrajaj – Never give up, ki koordinira akcije zbiranja, smo jih nabrali kar 1.800 kg.

Trenutno se pokrovčki na Primorskem zbirajo za pomoč deklici Lari. Če je povprečna teža zamaška 2 g, si zelo težko predstavljamo število zbranih, za vsako tono pa družina prejme na račun 300 EUR. Precej pokrovčkov v zbiralnico prinesejo krajani, kar je opazno tudi po plastenkah brez njih v zbirnikih za plastenke, največ pas smo jih tokrat pripeljali iz Osnovne šole Srečka Kosovele Sežana. Za uspešno zbiranje nam je društvo Never give up podelilo tudi zahvalo za opravljeno človekoljubno delo zbiranja plastičnih



ZAHVALA

Za človekoljubno delo, zbiranje plastičnih pokrovčkov v humanitarne namene, se iz srca zahvaljujemo za vaš prispevek k vseslovenski humanitarni akciji.

Ljubljana; 22. 5. 2014

Predsednik društva VZTRAJAJ – NEVER GIVE UP
Matej Markovič

pokrovčkov v humanitarne namene.

Vsem zbiralcem, ki so sodelovali v akciji, se za to zahvaljujemo in pozivamo k nadaljevanju zbiranja, saj lahko tudi z majhnimi zamaški opravimo veliko delo.

Besedilo: Daša Plut

Slika: Mitja Plut

Jesenski utrip mladinskega oddelka Kosovelove knjižnice

Z začetkom šolskega leta se je spremeni tudi utrip na Mladinskem oddelku Kosovelove knjižnice. Poleti smo pozornost posvečali predvsem sprostitvenemu počitniškemu branju, od sredine avgusta pa smo bralcem ponudili novost – bero zlatih hrušk. Da ne bomo preveč skrivnostni: z znakom zlate hruške smo opremili odlične knjige za mladino in otroke, tako leposlovne kot strokovne. Pri tem smo se opirali na seznam, ki ga vsako leto pripravi skupina strokovnjakov Pionirske centra za mladinsko književnost in knjižničarstvo, ki je vodilna strokovna ustanova na področju mladinskega knjižničarstva. Do sedaj smo označili knjige, ki so jih slovenske založbe izdale v letih od 2004 do 2012. Seznam odličnih knjig namreč zajema produkcijo preteklega leta, zato bomo po objavi letošnjega seznama označili še knjige, ki so izšle leta 2013, z označevanjem pa nadaljevali tudi v prihodnjih letih.

Zadnji septembrski četrtek smo najmlajše obiskovalce povabili na prvo uro pravljic v novi sezoni. Od takrat ura pravljic poteka po ustaljenem redu. Vsak četrtek so najprej, torej ob 16.45, na vrsti otroci, mlajši od štirih let. Priluhnejo kratki, preprosti pravljici. Ob 17.00 sledi daljša pravljica za vse ostale, tej pa ustvarjalna delavnica, na kateri otroci izdelajo preprost izdelek ali narišejo pristrčno risbico.

V dopoldanskem času se vrstijo obiski vrtčevskih skupin in prvošolcev. V tednu otroka so se otroci iz vrtca in prve triade sežanske osnovne šole seznanili z zanimivo obliko knjižnice – bibliobusom koprške knjižnice, ki se je za en dan ustavil na našem parkirišču.

V okviru vsakoletnega vseslovenskega projekta Rastem s knjigo so se pri nas zvrstili učenci sedmega razreda sežanske in hrpeljske osnovne šole, pa tudi dijaki prvega letnika sežanskega Šolskega centra Srečka Kosovele. Osnovni namen

projekta je obisk najbližje splošne knjižnice, kjer se učenci in dijaki seznanijo z vrsto koristnih informacij o tem, kaj jim ponuja knjižnica, kako postanejo čim bolj samostojni bralci, potrudimo pa se tudi, da obisk poteka v čim bolj sproščenem in prijetnem vzdušju. Prav vsak učenec in dijak prejme knjižno darilo – izbrano leposlovno delo slovenskega avtorja. Letos so se sedmošolci razveselili knjige Odprava zelenega zmaja Slavka Preglja, dijaki prvega letnika pa problemske knjige Ime mi je Damjan, ki jo je napisala Suzana Tratnik.



Maja Razboršek



Kmetovalci Krasa in Brkinov v Gornji Radgoni

Kmetijsko živilski sejem v Gornji Radgoni AGRA šteje letos 52 let.

Osnova sejma je prikaz kmetijstva v celoti, od strojev, repromateriala, pridelovalcev in proizvajalcev, kmetijskega šolstva, dopolnjujejo pa ga tudi strokovna srečanja in najrazličnejša predavanja. Kmetijski sejem je del Pomurskega sejma, ki je tudi nosilec slovenske vinske kraljice.

Kmetovalci našega območja radi obiščejo ta sejem in še bolj razveseljuje je, da naše kmetije zelo uspešno sodelujejo na ocenjevanjih kmetijskih pridelkov in izdelkov.

V okviru te prireditve je tudi organizirano ocenjevanje mleka in mlečnih izdelkov, mesa in mesnih izdelkov, sadnih sokov, medu in ocenjevanje vin z mednarodno udeležbo.

Samo ocenjevanje vin je letos slavilo štirideseto obletnico.

Ekološka kmetija Božeglav, Milivoj Božeglav iz Štorij je na mednarodnem ocenjevanju mleka in mlečnih izdelkov zaslužila dve veliki zlati medalji za naravni probiotični jogurt in za biomaslo.

Kraški vinarji se že dolga leta v velikem številu udeležijo ocenjevanja vin in tako je bilo tudi letos. Med letos 492 zbranimi vini od 172 vinarjev so se Kraševci odrezali kar s 13 zlatimi medaljami in s 31 srebrnimi medaljami. Imamo pa kar tri šampione.

Šampion za vino teran PTP - izbrani, letnik 2013, je Dimitrij Macarol iz Križa.

Šampion za suho rdeče vino mlajše od treh let je Colja VINO iz Coljave z rdečo zvrstjo QV letnik 2011.

Šampion za suho rdeče vino, starejše od treh let je Borislav Lisjak iz Dutovelj z vinom Sara – zvrst 2005 z oceno 91,33. S tem vinom je postal k ponovno tudi Prvak kraške vinsko-turistične ceste.

Na sejmu se je aktivno predstavilo tudi Društvo proizvajalcev kraškega brinjevca in Društvo proizvajalcev brkinskega slivovca.



Nives Božeglav z nagradama.

Besedilo: Majda Brdnik
Sliki: Kristina Božeglav in Majda Brnik



Nagrajeni kraški vinogradniki v Gornji Radgoni.

Lenja navdušila udeležence marketinške delavnice

(P)ostanite slavni podjetniki in podjetnice! Kako se vtetovirati v misli, srca in denarnice ljudi in o tem kako preseči pričakovanja kupcev in kako komunicirati z njimi, je bila osrednja tema marketinške delavnice, ki jo je vodila mag. Lenja Faraguna, mednarodna predavateljica in strokovnjakinja za pisanje in planiranje Marketinških kampanj, ki spreminjajo življenja strank in svet na bolje.

Marketinška delavnica je potekala 23. septembra 2014 v prostorih Območne obrtno-podjetniške zbornice Sežana in udeležence povsem navdušila. Delavnica je bila tudi priložnost za predstavitev aktualne ponudbe in ugodnosti zbornice. Poleg Občine Sežana in Hrpelje-Kozina sta izvedbo delavnice finančno podprli še Zavarovalnica Adriatic Slovenica in banka Delavska hranilnica iz Sežane.

Besedilo in slika: OOO Sežana



Udeleženci marketinške delavnice Lenje Faraguna.

Aktivnosti TIC-a

Dnevi evropske kulturne dediščine

Dediščina gre v šolo - voden ogled Živega muzeja Krasa

V okviru prireditve Dnevi evropske kulturne dediščine, smo organizirali voden ogled Živega muzeja Krasa, ki so se ga udeležili osnovnošolci iz Senožec ter dijaki ŠC Srečka Kosovela iz Sežane, ter nekaj posameznikov. Prelepo sobotno dopoldne smo tako izkoristili za dobre tri ure hoje, ogledali smo si le košček živega muzeja, kar je razlog, da se še večkrat podamo odkrivati skrite bisere Krasa, na več kot 20 km urejenih poteh.



Okusi ob meji



Ponudniki iz Sežane in Komna so se predstavili na eni največjih prireditev Okusi ob meji (Gusti di frontiera) v Gorici. Na Trgu prijateljstva smo si prostor delili s predstavniki goriških in vipavskih občin.

Na našem razstavnem prostoru smo vabili na prireditev Martinovanje na Krasu, Špacapanova hiša iz Komna pa je predstavitev popestrila z ročno rezanim pršutom. Ponujali smo tudi odlična vina, ter ekološko pridelan sir.

Predstavitve na Barkovljanki nadvse uspešna

Že tretje leto zapovrstjo smo se predstavili v središču Trsta na svetovno znani regati Barkovljanka. Letošnje leto se je turističnemu delu, Parku Škocjanke jame, Kobilarni Lipica, Občini Komen in Sežani, Razvojnemu centru Divača in Zavodu ŠTIP pridružila še OOO Sežana. Ponudbo

Kraške vinske ceste so zastopali Vinarstvo Gec iz Ponikev, Renčelj Wines iz Dutovelj ter Vrabčji iz Pliskovice. Jernej Bortolato je poskrbel za predstavitev kamnoseške obrti, Jadranka Jerina za ponudbo zelišč in čajev s Krasa, Gostilna Skok pa je zastopala kulinarčno ponudbo. Pod

okriljem OOO Sežana so se predstavili še drugi ponudniki, skupno pa smo ustvarili razstavni prostor, ki je zbudil pozornost med obiskovalci. Za animacijo so poskrbeli Harmonikarska skupina Nika Polesa in Godba iz Komna. Vidni so tudi že prvi rezultati večkratnih predstavitev, ki jih organiziramo v Trstu, saj tudi mlajše generacije že poznajo naše kraje, sicer pa Trst v času Barkovljanke obiščejo tudi številni tujci in prebivalci drugih regij v Italiji. S predstavitvijo smo lahko več kot zadovoljni, za naslednje leto pa že načrtujemo še boljšo in bogatejšo predstavitev.

Besedilo: Tom Ločniškar
Slike: arhiv TIC-a





Kraško srebro na evropskem tekmovanju v poklicnih spretnostih EuroSkills 2014

Na evropskem tekmovanju v poklicnih spretnostih EuroSkills 2014, ki je potekalo od 2. do 4. oktobra v francoskem Lillu, je Slovenijo zastopalo 15 tekmovalcev v sedmih poklicnih panogah. EuroSkills je tekmovanje v poklicnih spretnostih, na katerem se je letos predstavilo več kot 400 mladih strokovnjakov iz 25 držav. Za slovenske mojstre so očitno najbolj zanimivi: kamnoseštvo, lesarstvo, aranžerstvo, cvetličarstvo, informatika, mehatronika, kuharstvo in strežba. Najštevilčnejši sta bili slovenski ekipi v lesarstvu in informatiki. V Lillu je Slovenija prvič imela tudi predstavnika v kamnoseštvu. Leon Mahnič, ki ima že pet let svojo obrt, je osvojil srebrno medaljo, kar je tako za Slovenijo in za kamnoseštvo več kot odličen rezultat.

Leonu in mentorju Jerneju Bortolatu čestitamo in vsem kamnosekom želimo še veliko uspehov!

Besedilo in slika: OOO Sežana



Poletje se poslavlja

Kljub slabemu poletju nam je uspelo izpeljati program za to obdobje.

V soboto, 30. avgusta 2014, smo organizirali pohod od Smodnišnice do Bazovice.

Da bi naš pohod popestrili, smo gostili predstavnika Zdravilišča Šmarješke topli-

ce Braneta Bona in Alenko Babič. Brane nam je pred pričetkom pohoda predstavil nordijsko hojo ter prisotnim razdelil pohodne palice. Po uvodnih besedah smo se do Lipice odpeljali z osebnimi avtomobili, naprej pa smo se odpravili peš. Vstopili smo v Živi muzej Krasa na Reslje-

vo učno pot. Po povratku v Smodnišnico, kjer smo imeli kosilo, nam je Alenka Babič predstavila še Šmarješke toplice ter nas tja povabila na zdravstveno okrevanje.

Pred zaključkom našega druženja nam je Graziano Sluga iz Zavoda Zdravje iz Ljubljane predstavil meritve arterijskega ožilja. Prisotni so se na njegovo povabilo odzvali ter tako opravili nekaj deset meritev.

Kot zadnje dejanje v poletju smo imeli v soboto 6. septembra še pohod po Čičariji in to po vasi Poljane. Vas ima, kot marsikatera na tem območju, le nekaj prebivalcev, med katerimi prevladujejo tisti, ki prihajajo vanjo ob koncu tedna. Pohod smo zaključili s kosilom v Golcu.

Oba pohoda sta bila namenjena občinskemu praznovanju, tako občine Sežana kot tudi občine Hrpelje-Kozina.

Besedilo: Jože Volovec
Slika: Jelka Antončič



Društvo upokojencev Sežana na potovanju po Srbiji

Ko čakam v trgovini pri blagajni, se mi večkrat pripeti, da me kdo prepozna in mi reče: »Toni, kar pojdite naprej, saj imate malo.« Običajno se mu zahvalim in rečem: »Res se mi mudi, ker imam randi.« Prisotne spravim v smeh in skoraj vedno se kdo oglasi in reče: »Randi in v vaših letih?«

»Da, v teh letih,« mu odgovorim, »in ne smem ga zamuditi, ker je morda moj zadnji.« Te moje uvodne misli nekako sovpadajo tudi s tako priljubljenimi izleti upokojencev, med katerimi kdaj pa kdaj kdo pomisli: »Na ta izlet pa moram iti, morda ne bom mogel nikoli več.«

Tokraten 5-dnevni izlet DU Sežana po Srbiji je bil odlično organiziran in uspešen v vseh pogledih, za kar gre vodstvu Društvu upokojencev vse priznanje in pohvala.

Jaz sem se izletnikom priključil kot gost, v posebnem psihičnem stanju, le dva meseca po nenadni smrti moje nepozabne žene Marije. Celit sem šel še žive rane.

Jaz, ki sem v svoji dolgi karieri, bodisi kot humorist Toni Karjola ali s svojimi uspešnimi komedijami Piknik s tvojo ženo, Agencija za ločitve, Pacienti v čakalnici in drugimi nasmejal na tisoče ljudi, sem moral tokrat ob veselem prepevanju in razigranih zvokih harmonike, ki jo je z velikimi žarom raztegovala neustavljiva Mirica, hladiti svojo bol.

Ni mi bilo lahko. In vendar, življenje mora iti naprej.

V Beogradu nas je pred Hišo cvetja pričakal upokojeni general Stevan Mirković, katerega vojaki so v času županovanja Ivana Vodopivca gradili po Krasu in v Senožečah vodovod.

Po izmenjavi pozdravov in simboličnih daril je ostareli, a duhovno svež general obujal spomine na daljna leta svojega služjenja v Postojni in na gradnjo življenjsko pomembnega kraškega vodovoda, ki ga brez njega in njegovih vojakov takrat ne bi bilo.

Izgnil se ni niti tragikomičnemu podeljevanju častnega občanstva v občini Sežana, ki ga je dobil, čez noč izgubil in zopet dobil. Vse te politične akrobacije, kot odmev Miloševićeve politike, pa niso omajale njegovih čustev in ljubezni do Kraševcev, ki so ostali globoko zapisani v njegovem srcu. Dokaz za to je tudi njegova generalska uniforma, ki jo je podaril vojaškemu muzeju v Lokvi.

V naslednjih urah smo z obiskom Hiše cvetja, zadnjega počivališča Maršala Tita, in groba Slobodana Miloševića, globoko dojeli zgodovinsko pomembnost Maršala in minljivost Slobodana Miloševića in njegove nacionalistične politike.

Na avtocesti proti Požarevcu sem bil tokrat prijetno presenečen. Ob mojem zadnjem popotovanju po srbskih samostanih je na grmovju in na ograjah ob avtocesti viselo na tisoče najlonskih vrečk, v graphah pa je ležalo na kupe plastenk. Zdaj jih je bilo veliko manj.

Sicer pa je ububožani, a gostoljubni srbski narod zelo ponosen na svojo Srbijo in svojo zgodovino, polno krvavih bojev in prebratov. O tem pričajo številne cerkve, trdnjave in nešteti spomeniki srbskim junakom in umetnikom širom Srbije. So živ dokaz njihove bogate, slavno-žalostne zgodovine.

Izredno pomembne arheološke najdbe, ki smo jih videli v Viniciumu, so nas zares prijetno presenetile, saj česa takega tam ni-



Srečanje z generalom Stevanom Mirkovićem pred Hišo cvetja v Beogradu.

smo pričakovali. Škoda, zares škoda, ker jim primanjkuje denarja za širšo promocijo.

Zgodovina je eno samo nadaljevanje in izpopolnjevanje ali celo ponavljanje nečesa, kar je nekoč pred davnimi stoletji ali celo tisočletji nastalo, ne da bi prebivalci na drugih koncih sveta za to vedeli. Ponekod se je napredek zaradi raznih kriz, vojn, kuge ali naravnih nesreč zaustavil, drugod je šel naprej. Zato tudi taka nesorazmernost v razvitosti sveta.

Srbi živijo v tem trenutku v nekakšni apatiji. Manjka jim sredstev za razvoj in sanjajo o Evropski skupnosti.

A bojim se, da takrat, ko bodo vstopili v EU, na njihovih krožnikih, ne bodo več kupi 'pečenja', ampak predvsem direktive in priporočila.

Mogočna modra Donava, kot ji pravijo, je bila tudi za nas posebno doživetje.

Ta evropska magistrala, ki povezuje številne narode in države, je njihovo morje in 'avtocesta'. Srbi so nanjo tako ponosni, kot smo mi na naš Triglav. Pravijo, da kdor ni bil na Triglavu, ni Slovenec, in najbrž, kdor ni plul po Donavi, ni pravi Srb.

Ob plovbi po Donavi smo na romunski strani, na tamkajšnjih pobočjih, opazili velikansko polje vetrnih elektrarn, ki se jih pri nas tako otepamo. Upam, da imajo tudi v Romuniji ptice, ki letajo ... Tudi divji konji na otoku so vzbudili živo zanimanje.

Nič manjše, bolje rečeno, še večje zanimanje, pa je vzbudila košata 'pjevačica', ki je prepevala ob spremljavi ansambla na naši barki.

Ob obilnem obedu je bila kot nekakšna začimba, ki je nekaterim našim upokojencem dvignila temperaturo in vse, kar se je dvigniti dalo. To je bil okus po Balkanu. Na barki smo bili deležni zares pravega banketa, na katerem so pridno stregla skromna romunska dekleta.

Prijateljske vezi in poznanstva Mira Kluna so bila na vsej naši turi fascinantna in velika vrednota, ki se je izkazovala na vsakem koraku. Zlasti še v nepričakovanem in neljubem dogodku na srbsko-hrvaški meji, kjer so v dramatičnih trenutkih – v boju za človeško življenje človeka, vsi ki so tam pomagali, pozabili na svojo nacionalnost. Kako prijeten občutek v tem sedanjem svetu hladu in kapitala.

Mi smo se Balkana želeli rešiti, pa izgleda, da smo tam še najbolj srečni in veseli.

To je bil izlet upokojenske radoživosti tovarištva in solidarnosti. Pa tudi dokaz, kako smo ljudje krhki in ranljivi. Veselje je včasih zelo blizu žalosti in življenje tako blizu smrti.

Srečno Srbija!

Besedilo: Andrej Jelačin
Slika: Marjan Sardoč

ALI STE V STISKI ?

Če potrebujete pomoč in bi radi ostali anonimni:

POKLIČITE NAS OD PONEDELJKA
DO PETKA OD 7.00 DO 22.00

tel.: 05 720 17 20

Medo Srečko z Rdečega križa obiskal osnovnošolce

»Rdeči križ je nekaj dobrega... Rdeči križ pomaga tistim, ki potrebujejo pomoč... Rdeči križ smo mi vsi, ki radi pomagamo...«. To so spoznali otroci prvošolci ob obisku prostovoljke Območnega združenja Rdečega križa Sežana Marije Godnič v sežanski osnovni šoli. Pa ni prišla sama. Spremljal jo je veliki medo Srečko. Poln koš gozdnih živali sta prinesla s seboj in pravljico, ki jim je pomagala razumeti, da te osrečuje, če komu pomagaš, če mu olajšaš življenje ali morda samo razveseliš.

Medo Srečko z Rdečega križa je najnovejši program Rdečega križa za najmlajše, ki ga je zasnovala in pripravila knjižničarka in pedagoška delavka Marija Godnič. Otroci spoznavajo temeljne vrednote skozi pravljice. S pravljico na najbolj naraven način vzgajamo otroke. To so počeli že naši predniki, zato imamo toliko čudovitih ljudskih pravljic. Že najmlajše je namreč potrebno spodbujati, da so sočutni, da so pripravljeni pomagati vsakomur, ki je pomoči potreben. Vedeti morajo, da humanost nima meja, da ni pomembno,



ali si star ali mlad, ali si črn ali bel, bogat ali reven. Pomemben je le človek. In prav Rdeči križ pri nas in po vsem svetu opravlja edinstveno človekoljubno poslanstvo.

Medo Srečko je obiskal otroke tudi na osnovni šoli Hrpelje, kjer so ga prav lepo sprejeli.

V letošnjem šolskem letu se bo še večkrat vrnil na sežansko osnovno šolo, pričakujejo pa ga tudi na drugih šolah, zato mu dela prav gotovo ne bo zmanjkalo.

Besedilo: Dora Sedmak
Slika: arhiv OŠ SK Sežana

Poletje v Društvu za duševno zdravje Vezi

Čeravno nam letošnje poletje ni omogočilo intenzivnega udejstvovanja na promocijskih stojnicah, s katerimi skušamo vedno znova opozarjati na pomen duševnega zdravja, je bil naš vsakdan na enotah Društva Vezi zelo pester. Še posebej živahno je bilo v Dnevnom centru Štorje, kjer smo skušali z raznimi dogodki obogatiti vsakodnevni program. Le-tu velja še posebej omeniti program Sončni tobogan – mreža kreativnih delavnic, ki ga v dnevnih centrih uspešno izvajamo že vrsto let. Skozi ustvarjanje uporabnikom nudimo različne možnosti za samo izražanje v procesu nastajanja nečesa novega. Sodelovanje v kreativnih delavnicah omogoča uporabnikom sprostitve,

razvijanje osebnostnih veščin ter krepitev občutka povezanosti s samim s seboj in drugimi.

Avgustovsko dogajanje se je v Dnevnom centru Štorje v večini prepletalo z preživljanjem prostega časa na svežem zraku – z delom na njivi ter kreiranjem izdelkov iz sivke. Da bi o tej dehteči rastlinici čim več izvedeli, smo medse povabili Gregorja Renčlja iz Povirja, ki se s pridelavo sivke v kozmetične namene ukvarja že nekaj časa. V okviru svojega predavanja nam je predstavil začetke pri ustanavljanju družinskega podjetja, izvedeli smo pa tudi marsikatero podrobnost o sivki, njenih sortah, učinkovinah ter postopkih pridelave. Z željo, da bi v Dnevnom

centru Štorje ponovno vzpostavili nekaj inovativnega in zanimivega v okviru dnevnega programa, smo v septembru pričeli z izvajanjem nekoliko drugačnega ustvarjanja. Poleg izdelave mil smo se tokrat posvetili še oblikovanju nakita iz naravnih materialov. Za slednje je zasluzna predvsem naša nova prostovoljka Lucija Ticha, ki nas je s svežimi idejami in žilico za ustvarjanje zelo pritegnila. Lucija namreč ogromno idej črpa iz narave. Naravni materiali predstavljajo zanj ključni navdih in z njeno pomočjo smo nekaj takšnega navdiha skušali poiskati tudi mi. Stalnico torkovih srečanj v Dnevnom centru Štorje predstavlja tudi Skupina za samopomoč Hrast. Vodi jo naša dolgoletna prostovoljka Zdenka Furlan, v zadnjem času pa se ji pridružuje tudi sovoditeljica Vlasta Weber. Z njima smo se v poletnem času posvečali predvsem sprehodom v naravi, v času nestanovitnega vremena pa smo dobro uro namenili skupinskemu pogovoru, obarvanim z zanimivo tematiko iz vsakdanjega življenja. Ker prostovoljno delo predstavlja za delovanje nevladne organizacije Društva Vezi precejšen prispevek, iskrena hvala vsem prostovoljcem, ki pomagata pri nadgradnji kakovosti programov in na ta način prispevate k destigmatizaciji duševne bolezni.

Besedilo: Sabina Polh
Slika: Jadranka Ivačič



Ozimnica iz Dnevnega centra Štanjel

V Dnevnom centru Štanjel smo bili tudi v poletnih dneh precej aktivni. Zaradi obilnega deževja in ugodnih temperatur nas je zemlja s sadovi narave bogato obdarila. V manj deževnih dneh smo se odločili, da bomo v dnevnem centru Štanjel v sodelovanju uporabnikov iz stanovanjskih skupin Štanjel in Gorjansko pripravili ozimnico.

Z Ekološke kmetije Brinjevka, katere ustanovitelj je naše društvo, smo prejeli nekaj zaboječkov česnovih pogankov ali 'pskov', ki smo jih s skupnimi močmi najprej očistili in jih narezali na manjše koščke. Nato smo jih skuhalih v mešanici kisa za vlaganje, vode, soli in sladkorja ter jih vložili v kozarčke. Na enak način smo vložili tudi bučke, ki so bogato obrodile na štorski nji-vi (op. Dnevni center Štorje) in so nam jih tamkajšnji uporabniki, ki njivo obdelujejo, z veseljem odstopili. Iz preostalih bučk, paradižnika in čebule pa smo pripravili okusno zelenjavno omako, primerno za testenine, riž ali zelenjavne mineštre.

V našem dnevnem centru smo kar sladkosnede, zato smo pridno poskrbeli tudi za mrzle zimske dni. Iz domačih breskev, ki smo jih dobili za donacijo iz Tabora, smo skuhalih okusno marmelado. Ker pa želimo popaziti na svojo težo in dobro telesno pripravljenost ter okusiti pristen okus sadja, smo pri kuhanju uporabili le nekaj dodatnega sladkorja. Se-



veda pa je zato postopek trajal več časa.

V naši okolici smo opazili kar nekaj zdravilnih rastlin, ki se ne uporabljajo le za zdravljenje, ampak nam lahko tudi posladkajo življenje. Ena izmed takšnih zelišč je tudi meta. Verjamemo, da jo vsi poznamo kot izjemno aromatično rastlino, ki se uporablja pri kuhi, njeni pripravki pa so zdravilni za želodec, pomaga npr. pri želodčnih krčih, po jedi za prebavo, inhaliranje metinega olja pa odpravlja prehlad. Mi smo se odločili za metin sirup, ki

smo ga pripravili iz listov mete. Kljub različnim okusom smo bili na koncu vsi več kot navdušeni. V Štanjelu nas ne skrbi, da bo zima dolga in mrzla, saj smo nanjo odlično pripravljene.

Če smo vam vzbudili skomine, vas vljudno vabimo, da se nam pridružite in se z nami posladkate. Pokličete nas lahko na tel št. 05 99 76 219.

Besedilo: Andreja Colja in Nina Gorjan

Slika: Andreja Colja

Obisk svetovnega prvaka

V sežanski enoti VDC Koper so četrtkove dopoldanske ure rezervirane za aktivnost in terapijo s pomočjo psa. V okviru prostovoljnega dela nas redno obiskuje terapevtski par društva Tačk pomagačk, pes Bamm Bamm in njegova lastnica

Jean. Poleg terapevtskega dela se ukvarjata tudi s tekmovalnim pasjim frizbijem.

Letos je organizacija UFO prvič v zgodovini pasjega frizbija organizirala svetovno prvenstvo v Evropi, ki je bilo doslej le v ZDA. Bamm Bamm je v disciplini D-tur postal svetovni prvak.

Po vrnitvi s svetovnega prvenstva sta nam 18. septembra 2014 demonstrirala

to disciplino, nato pa smo se v parku tudi sami poizkusili v metanju frizbija. Uporabniki so bili navdušeni in prvi nerodni meti so se kmalu spremenili v kontrolirano metanje. Dogovorili smo se, da bomo še vadili in se preizkusili tudi z Bamm Bammom.

Besedilo Milena Živec

Sliki: arhiv VDC Sežana



Tretje športno-družabne igre posebnih in kombiniranih zavodov Slovenije

Idejna zasnova za športno-družabne igre posebnih in kombiniranih zavodov se je porodila v Domu Lukavci leta 2012. V njihovi organizaciji so potekale igre prvo in drugo leto. Namenjene so stanovalcem posebnih in kombiniranih socialno varstvenih zavodov, ki se preizkušajo v različnih igrah, od teka preko ovir, vlečenja vrvi ...

V letošnjem letu pa je organizacijo prevzel Socialno varstveni zavod Dutovlje. Zaposleni smo tako 17. septembra 2014 na športnem igrišču pri Osnovni šoli Dutovlje izpeljali 3. športno-družabne igre. Cilj je bil povezovanje Zavoda z lokalno skupnostjo in drugimi, športno osveščanje in nenazadnje druženje.

Po slovenski himni in himni iger sta direktorica Socialno varstvenega zavoda Dutovlje Herta Sorta in stanovalec Gregor Benedik otvorila igre. Spregovoril je župan občine Sežana Davorin Terčon. Prireditelji so obogatili tudi dijaki prostovoljci Srednje šole Srečka Kosovela Sežana, ki delujejo pod geslom Srečku je mar! Pomagali so pri sami izvedbi iger in pri sojenju.

Poleg športnega programa smo pripravili tudi zabavni program z glasbo v živo, ki jo je izvedel Matej Felicijan. Udeleženci pa smo tudi pogostili. Okusen kraški meni so pripravili v kuhinji zavoda.

Iger se je poleg ekipe iz Dutovelj udeležilo še osem ekip iz ostalih Zavodov, in si-



cer Doma upokojencev in oskrbovancev Impoljca, Javnega socialno varstvenega Zavoda Hrastovec, Doma Lukavci, Doma Nine Pokorn Grmovje, Doma upokojencev Podbrdo, Enote Petrovo Brdo, Doma upokojencev Idrija, Enote Marof in Doma upokojencev Ilirska Bistrica. Letos prvič so se iger udeležili tudi stanovalci in spremljevalci Doma Motovun s Hrvaške.

Dan je potekal v prijetnem vzdušju. Udeleženci so tekmovali v navijanju vrvi, hoji z žogo med kolena, vodenju žoge med ovirami, metanju v cilj, iskanju storžev ter vlečenju vrvi kot posebni kategoriji.

Prvo mesto med udeleženiimi je zasedla ekipa iz Doma Podbrdo, Enote Petrovo Brdo, drugo ekipa Socialno varstvenega zavoda Dutovlje, tretje pa Doma upokojencev in oskrbovancev Impoljca. V vlečenju vrvi je bila najmočnejša ekipa iz Dutovelj, druga je bila ekipa Enote Podbrdo, tretja pa ekipa iz Hrastovca.

Kot spomin na šport, zabavo in druženje je udeležencem ostala majica, namenjena temu dogodku.

Besedilo: Barbara Poljšak
Slika: Vasja Dražnje

Jamarski raziskovalni tabor Kamenmjavček 2014

Letos je Jamarsko društvo Sežana organiziralo že šesti jamarski raziskovalni tabor

Kamenmjavček 2014, ki je potekal od 14. do 17. avgusta 2014 pri jami Vilenica. Ta-

bora se je udeležilo 28 jamarjev in kopica otrok. Nekaj jih je sodelovalo vse dni, nekaj kakšen dan, nekaj pa le nekaj ur. Glavnino je tvorilo 21 jamarjev Jamarskega društva Sežana, sodelovala pa sta še po dva jamarja iz Jamarskega odseka SPD Trst in JD Lokve ter trije iz DZRJLČ Postojna.

Prvi dan so urejali okolico parka jame Vilenica in kopali nov dihalnik pri vodohranu Vilenica. Tako so bili zagnani z delom, da so po 21. uri prebili ožino in se spustili v brezno. V bližini, med velikimi osamelci, pa so dobili nov vhod v pravo brezno.

Drugi dan so udeleženci tabora v Jami Vilenica preplezali dva kamina in iskali nadaljevanje jame. Oba kamina sta se pončala v neprehodnih ožinah. Nadaljevanje jame Vilenica smo odkrili v razpoki v Izgubljenem breznu na globini 170 m. Popoldan smo pri vodohranu izmerili obe novi brezni, da bomo lahko narisali načrt jam in sestavili zapisnik o registraciji jam.





Tretji dan smo kopali drugi novi dihalnik pri vodohranu Vilenica. Druga skupina jamarjev je širila ozek meander v že registrirani jami Dihalnik v sežanski smodnišnici. Tretja skupina jamarjev pa je kopala v še neregistrirani in izkopani Rumeni jami. Na globini 15 m smo prebili gruščnat čep v breznu in odprlo se je novo 30-metrsko brezno, ki pa ima še nadaljevanje v oži-

nah, iz katerih piha mrzel zrak, ki nakazuje nadaljevanje jame.

Četrti dan smo nadaljevali s kopanjem drugega novega dihalnika pri vodohranu Vilenica. Dimenzije izkopa so bile takšne, da je vanj zlezal jamar. Za izmero, dokumentiranje in registracijo v jamo pa bodo potrebne še širitve in kopanje.

Jamarji odkrivamo zadnje kotičke še

neraziskane Zemlje. Tudi za vodo na Krasu so zaslužni člani našega društva, saj so pred leti odkrili jame in vodne zaloge, iz katerih se sedaj napaja Kraški vodovod in oskrbuje celotno Obalo.

Besedilo in slika: Jaka Jakofčič

Že 23. srečanje starodobnikov na reliju Kras-Brkini

Prvo soboto v septembru so tudi letos člani Primorskega kluba ljubiteljev motornih vozil Balilla iz Divače organizirali in izpeljali že tradicionalno 23. srečanje starodobnih vozil pod nazivom Kras-Brkini.

Tokrat so za zbirno mesto določili Sežano, kjer se je zdaj že davnega 28. avgusta 1991 odvijalo tudi prvo srečanje starodobnih vozil na Primorskem. Takrat so se vozila pod vodstvom glavnega organizatorja in kasnejšega prvega predsednika kluba Štefana Pozderca zapeljala od začetka mesta do mejnega prehoda Fernetiči in se vračala na izhodišče. Letos se je zbralo več kot 150 udeležencev, ki so prevozili daljšo pot, skupaj kar 77 kilometrov. »V Sežani smo se zbrali pred pošto, pozdravili številne občudovalce tehnične dediščine ter pričakali prijatelje iz drugih sosednjih in prijateljskih klubov. Naša vozila, za katere skrbimo z vso ljubeznijo, smo postavili na ogled širšemu občinstvu. Nagovoril nas je tudi naš častni član sežanski župan Davorin Terčon ter nam zaželel srečno pot,« pravi predsednik društva Nenad Majkič. Županova želja se je uresničila, saj so cel izlet po Krasu opravili brez okvar ali drugih neveselosti.

Iz Sežane so krenili ob desetih dopoldan, prvi krajši postanek je bil v sežanski poslovalnici tehničnih pregledov podjetja Avto Krka, kjer so njihova starodobna vozila vedno dobrodošla in odlično sprejeta. Pot so nadaljevali skozi Dol pri Vogljah, Kreplje, Dutovlje, Krajno vas v Komen, kjer so si ogledali kraj in se malce okrepčali.

Po lepih kraških cestah so se namenili proti osrednjemu postanku, spomeniku Cerje. Tam so si ogledali ta zares čudovit



spomenik braniteljem slovenske zemlje. Ker so imeli srečo z vremenom, so lahko uživali tudi v prelepem pogledu na obe Gorici, Tržaški zaliv in okolico. Tudi pogled z vrha spomenika na njihova vozila je bil prav poseben. Ta dan se jih je v pisani koloni prevažalo kar 93. Spremljali so jih mladi člani in članica PGD Sežana, ki so poskrbeli za usmerjanje udeležencev srečanja; kolono starih avtomobilov in motornih koles so spremljali z atraktivnim avtomobilom Citroen Cactus, ki jim ga je posodilo podjetje Citro avto iz Sežane.

Zadnji postanek je bil v središču Dutovelj, kjer so v gostilni Ukmar z kosilom in podelitvijo spominkov zaključili skupno pot in se poslovili do naslednjega srečanja.

Pri izvedbi letošnjega srečanja so jim

pomagali: Občina Sežana in Občina Divača, podjetje Avto Krka – PE Sežana, IMAS, Citro avto Sežana, CPK – Cestno podjetje Koper, Banka Koper, Zavarovalnica Triglav, Picerija pri Bzku Dolnje Ležeče, Park Škocjanske jame, Okrepčevalnica Center iz Sežane, kmetija in osmica Mahnič Grahovo Brdo pa tudi člani Prostovoljnega gasilskega društva Sežana, kot tudi Jure Miklavec, snemalec in član Ljubo Sever ter Barbara Čepirlo.

Besedilo: Olga Knez
Slika: arhiv društva Balilla

Štirideset let Območne balinarske zveze Sežana

Sežanska Območna balinarska zveza je 40-letnico svojega plodnega in bogatega delovanja počastila z balinarskim turnirjem četvork, ki se je odvijal 9. avgusta 2014 v Obrovu. Tekmovanja se je udeležilo dvanajst moških in šest ženskih ekip. Članske moške ekipe so tekmovali v Obrovu, ženske pa v Gradišču, polfinalne in finalne tekme pa so se v popoldanskem času odvijale v Obrovu.

Še posebej slovesno je bilo ob podelitvi priznanja Balinarske zveze Slovenije za 40-letnico sežanske območne balinarske zveze. Priznanje je podelil predsednik BZS Sandi Kofol, čestital je tudi župan Občine Hrpelje Kozina Zvonko Benčič Midre. Priznanje je s ponosom prevzel predsednik OBZ Damjan Rupnik, ki je poudaril pomen balinarstva na Krasu in Brkinih.

Podelili so tudi pokale za uvrstitve v območno ligo v sezoni 2013/2014. Slavil je BK Gradna Obrov, drugi je bil BK Pliskovica, tretji pa BK Brinj Povir. Na tokratnem turnirju so pri članicah zmagale BK Hrast, druge so bile BK Brinj, tretje pa BK Rovna Majcni. Pri članih je pokal za prvo mesto osvojil BK Jadran Hrpelje Kozina, drugi so bili BK Sudest Gradišče, tretji BK Gradna Obrov, četrti pa BK Repentabor.

Ta turnir so omogočili župani Hrpelje Kozina, Komen in Divača, med glavnimi sponzorji pa velja omeniti Mesnico Zalar Sežana in Pekarno Albes Kozina. Člani domače ekipe so uspešno izpeljali organizacijo turnirja.



Balinarska zveza Sežana je bila ustanovljena z odločbo Skupščine Občine Sežana dne 26. februarja 1974. Na takratnem ustanovnem zboru so bili prisotni naslednji podpisniki: Darko Guštin, Miro Šemrov, Valter Perhavec, Franc Lah, Miro Seražin, Gabriel Moderc, Ivan Bizjak, Mirko Lah, Rajko Štolfa in Ivan Žvokelj. Za zakonitega zastopnika je bil izvoljen Darko Guštin iz Sežane. Z ustanovitvijo novih občin leta 1994 se je Zveza preimenovala v Območno balinarsko zvezo Sežana. Sicer pa ima balinanje na Krasu dolgo zgodovino, saj so bile igre na škrave predho-

dnica današnjemu balinanju. V času med vojnoma so fantje in možje balinali predvsem za sprostitev. V Sežani kot tudi po drugih kraških in brkinskih vaseh skoraj ni bilo gostilne, ki bi ne imela balinišča ali 'zoge'. O pravem športnem balinanju pa lahko govorimo šele po letu 1949.

Še vedno je med ljudmi zakoreninjeno mišljenje, da je balinanje gostilniški šport. A vsi uspehi balinarjev, tudi sežanskih, dokazujejo kakovost tega športa, saj morajo biti tekmovalci telesno in psihično stabilni.

Besedilo in slika: Olga Knez

Kegljaški turnir na Velikem Polju

Leta 2009 smo na Velikem Polju imeli slavnostno otvoritev prenovljenega kegljišča. Med vsemi gosti nas je takrat s



Veselje Griške ekipe in najboljšega med moškimi Davida Žerjala.

svojim obiskom počastil tudi naš olimpijonek Miro Cerar. Zaželel nam je, da bi bila na kegljišču vedno prisotna pravi športni duh ter poštena igra. Tega se Puolci poskušamo držati in enkrat na leto gostimo kegljaški turnir.

Potem ko smo konec junija podirali klini v Grzah in se sredi avgusta potili na tekmi na Dolenjah, smo zadnjo avgustovsko soboto priredili nočno tekmo še na Velikem Polju. Igralo je kar 21 ekip s celih Vrhov ter nekaj iz Dolenje vasi in Senožeč. Vzdušje je bilo čudovito, klini so padali kot za stavo. 'Zlata ženska' je bila domačinka Andreja Hrib s kar 29 podrtimi klini, med moškimi pa je slavil David Žerjal iz Griž, s kar 34 podrtimi klini. Ekipno so pri ženskah slavile griške ženske, pri moških pa se je najbolj izkazala ekipa iz Velikega Polja.

Po uradnem delu se je začelo pravo slavlje, z bobnom in harmonikami. Hvala David, Rok in Matic, da ste tako vneto in neutrudno vlekli meh in priredili pravo žurko. Nepozabno je bilo.

Vaščani Velikega Polja smo zopet dokazali, da znamo stopiti skupaj in poskrbeti, da poteka vse tako, kot je potrebno. V vse to je vložena veliko prostovoljnega dela, truda in dobre volje.

Da kegljišče deluje brezhibno med tekami in tudi med letom, pa je predvsem zaslužen Renato Gerželj. Hvala Renato za vso tvojo skrb in trud, ki ga vlogaš v kegljišče.

Da je kegljanje na prostem zanimiv in zabaven šport, pa priča tudi dejstvo, da se nam v prihodnje obetata še dva nova turnirja, saj se v Dolenji vasi in v Štjaku gradita novi kegljišči. Še bo lušno!

Besedilo in slika: Vlasta Lozej

Ženski balinarski turnir v počastitev praznika občine Sežana

Zadnjega dne avgusta je Razvojno združenje Repentabor organiziralo ženski balinarski turnir kot zadnjo od priredi-

tev v počastitev praznika občine Sežana. Turnir se je odvijal na igrišču v Repnu z gostoljubnostjo domačega KD Kraški

dom, saj balinarji in balinarke RZ Repentabor nimajo lastnega balinišča.

Na turnirju je sodelovalo osem ekip, in sicer sedem ekip iz štirih primorskih občin in ena ekipa iz zamejstva.

Tekmovanje je poteklo v sproščnem ozračju od 9. do 18. ure. Po zanimivih in napetih tekmah v predtekmovanju je v finalu zmagala ekipa BK Košana pred ekipo KD Kraški dom. Medalje iz kraškega kamna je izdelal domačin Leon Mahnič, prvim štirim uvrščenim ekipam pa jih je podelil podžupan občine Sežana David Škabar ob pomoči predsednika Krajeвне skupnosti Sežana Mitje Ambrožiča. Po nagovorih podžupana Davida Škabarja in predsednice Razvojnega združenja Repentabor Bojane Vidmar se je nadaljevalo druženje ob dobri hrani.

Besedilo: Ljubo Vidmar
Slika: Iztok Sosič



Vrhunski rezultati sežanskih balinarjev na mladinskem svetovnem prvenstvu

Mladi slovenski balinarji so od 22. septembra do 28. septembra 2014 nastopili na svetovnem prvenstvu v italijanskemu Chieriju in tam dosegli fantastičen uspeh. Prav vsi izbranci selektorjev Pavla Švare in Toneta Kosarja so se domov vrnili s svojim odličjem.

Slovenski mladinci so skupno osvojili kar pet kolajn. Štirikrat bron in enkrat srebro je bil skupni slovenski izkupiček na svetovnem prvenstvu mladincev (U-18) in mlajših članov (U-23).

V kategoriji U-23 sta Kavčič in Urbančič v štafeti osvojila 3. mesto, Kavčič je v igri hitrostno zbijanje v skupno zbirko dodal še eno bronasto kolajno, Kosirnik pa je v igri natančnega zbijanja izgubil šele v polfinalu in dosegel 2. mesto.

V kategoriji U-18 je Čeh Erik v igri bližanja in zbijanja v krog osvojil 3. mesto, Matija Povh in Simon Požar pa sta v skupini v dvojicah po ogorčenem boju klonila šele v polfinalu in osvojila 3. mesto in bronasti kolajni. Matiji se po manjšem spodrsrlaju



v igri posameznikov žal ni uspelo uvrstiti v zaključne boje.

Poudariti je potrebno, da so v kategoriji mladincev U-18 Slovenijo zastopali vsi trije igralci s primorske. Matija, Simon in Erik so v lanskem letu nastopili za mladinsko in tudi člansko ekipo Skale iz Sežane in z njo osvojili kopico državnih naslovov. V letošnjem letu pa Erik odlično nastopa za domači Jadran iz Hrpelj.

Matija Povh živi v Sežani in obiskuje 3. letnik sežanske gimnazije. Vseskozi je odličen učenec in glasbenik. Balinati je začel leta 2007. Uspehi se vrstijo od dneva, ko je prijel 'balo' v roke.

Samo v letošnji sezoni 2013/2014 je poleg tretjega mesta na SP v dvojicah postal



mladinski državni prvak v igri posamezno in v igri v krog. Osvojil je drugo mesto v natančnem in hitrostnem zbijanju. Slovenijo je zastopal tudi na mednarodnih prvenstvih na Reki, v Franciji in v Postojni, kjer je prav tako osvajal najvišja mesta. S člansko ekipo Skale uspešno nastopa v elitni balinarski Superligi.

Simon Požar je doma s Povirja in obiskuje 2. letnik smeri logistični tehnik v Novi Gorici, kjer je vzoren učenec. Balina od leta 2010. Tudi zanj kot za Matijo velja, da niza uspeh za uspehom.

V letošnji sezoni je Simon poleg največjega uspeha na SP prav tako dvakrat postal državni mladinski prvak. To mu je uspelo v natančnem in hitrostnem izbijanju, kjer je po ogorčenem boju premagal prav svojega klubskega kolega Matijo. Tudi Simon poleg igranja za člansko ekipo Skale redno nastopa za slovensko mladinsko vrsto in osvaja najvišja mesta. Na igrišču sta z Matijo velika rivala, izven njega pa odlična kolega.

Balinarski klub Skala je ob izjemnem dosežku obema podelil priznanje za

osvojeno 3. mesto in bronasto medaljo na mladinskem svetovnem prvenstvu v Chieriju, v Italiji.

Menim, da je balinanju v našem prostoru namenjeno premalo medijske pozornosti in finančnih spodbud. Še vedno so v ospredju skupinski športi. Otrokom, ki balinajo, se družba neupravičeno posmehuje in jih zanemarja. Še vedno v Sloveniji velja, da je balinanje samo za starejše ljudi, ki igrajo ob gostinskih lokalih. V Franciji, Italiji, v ostalih mediteranskih državah in tudi na ostalih kontinentih je športno balinanje vse bolj priznано in vsi upamo, da bo postalo olimpijski šport.

Balinanje je po motoričnih in intelektualnih sposobnostih zelo zahteven šport. Otroci in starejši ob njem razvijajo natančnost, vzdržljivost, koordinacijo, moč, hitrost, gibljivost, taktiko in tudi vztrajnost. Tudi pri balinanju otroci spoznavajo pomen sodelovanja v ekipi, medsebojno pomoč in športno obnašanje.

V sežanski balinarski dvorani že vrsto let deluje v zadnjih letih najuspešnejša šola balinanja v Sloveniji in ena boljših na sve-

tu, ki jo vodi trener balinanja Jure Rijavec. V njej so se v zadnjih letih poleg omenjenih treh reprezentantov učili in postali ekipni državni prvaki v kategorijah dečkov in mladincev tudi Rok Pirjavec, Kevin Černigoj, Žiga Merslavič, Nejc Žerjal, Gašper Povh, Tim Drožina, Blaž Požar.

Ob tej priložnosti se starši zahvaljujemo trenerju Juretu Rijavcu za njegovo potrpežljivost, nasvete, pomoč in podporo pri vodenju naših otrok. Upamo, da se bo v Balinarski klub Skala vključilo veliko otrok in nadaljevalo uspešno tradicijo tega športa.

Besedilo: Katja Požar

Sliki: Boštjan Hegler in Katja Požar

Uspešni balinarji OŠ Srečka Kosovela Sežana

Prijazen, olikan, delaven, vztrajen so lastnosti, ki opisujejo našega učenca, ki skoraj neopazno niza uspeh za uspehom in dosega vrhunske rezultate.

Gašper Povh, učenec 8. c razreda, se je pričel ukvarjati z balinanjem pred petimi leti. Tako kot njegov starejši brat Matija je bil tudi sam član Balinarskega kluba Skala Sežana. Z letošnjim letom je postal član Balinarskega kluba Postojnska jama. Nastopa v kategoriji U-14. Njegovi treningi potekajo trikrat tedensko, med konci tedna pa ima številna tekmovanja.

Vsako leto so njegovi nastopi boljši, v letošnjem letu pa so celo izjemni. Pri balinanju tekmovalci tekmujejo v številnih kategorijah. Spomladi je v Rogaški slatini postal državni prvak v igri posamezno. V juniju je prav tako na državnem prvenstvu v igri v krog osvojil 3. mesto. V septembru sta s soigralcem Nikom Švaro postala državna prvaka v igri dvojic. V začetku oktobra je na državnem prvenstvu v hitrostnem izbijanju osvojil srebro.

Gašper je tudi član slovenske reprezentance. Med poletnimi počitnicami si je v majici s slovenskim grbom na četverboju skupaj s soigralci priigral ekipno zmago, sam pa je bil razglašen za najboljšega igralca turnirja v preciznem izbijanju.

Z reprezentanco se je konec septembra udeležil tudi mednarodnega turnirja v Monacu. V kategoriji U-15 je z Nikom Švaro in Žanom Sodcem osvojil zlato v igri dvojic. V štafetnem izbijanju pa so bili ponovno zlati. Za seboj so pustili velike države z balinarsko tradicijo kot je Italija, Francija, Hrvaška, Monaco.

Gašper se zaveda, da je šola na prvem mestu in kup napornih treningov pred njim. Kljub temu pa ima visoke športe cilje, saj ga vlečejo prav v sam svetovni vrh. Njegov največji in najbližji zgled je prav gotovo brat Matija, ki je že srednješolec in je letos na svetovnem mladinskem prvenstvu v igri dvojic za malo zgrešil najvišjo lovoriko in se je moral zadovoljiti z bronom. Čestitke tudi njemu!



Brata Povh sta lahko zgled mladi generaciji. S trdim delom, vzornim vedenjem, prijateljskim odnosom do sošolcev in učiteljev dokazujeta, da lahko ohranimo svojo skromnost kljub zavdanja vrednim rezultatom. Veliko so k njunim zaslugam prav gotovo pripomogli tudi starši z njihovo vzgojo in trenerji, s katerimi preživijo marsikatero uro, popoldan ali dan.

Besedilo: Katja Kovač

Slika: Zdenko Fajdiga

Uspešni podvigi sežanskih planincev

Letošnje deževno in muhasto vreme ni bilo najbolj naklonjeno planinskim pohodom. Kljub temu pa je sežanskim planincem uspelo izpeljati planinski tabor za odrasle člane v mesecu juliju ter tudi nekaj enodnevnih in dvodnevnih tur v visokogorje. Uspeli so izpeljati dvodnevni podvig na Svinjak in Krn ter na Triglav.

Slednji je bil zaradi slabih vremenskih napovedi 1. in 2. avgusta prestavljen za teden dni. Zaradi večjih snežnih zaplat od Doma na Doliču čez Škrbino so prvotno načrtovano pot opustili in izhodišče poti preusmerili na gorenjsko stran. Prijavilo se je manj udeležencev kot v preteklih letih, a skupina je bila bolj homogena in

je v večji meri ustrezala pravilom vodenja v visokogorju.

Prvi dan pohoda so opravili pot iz doline Krme čez Zgornjo planino Krme do Staničevega doma, se povzpeli čez greben Rž in zaključili z nočitvijo pri Triglavskem domu na Kredarici. Naslednji dan pa so osvojili vrh očaka, kjer sta dve no-

vinki doživeli planinski krst. Nadaljeval se je sestop do Doma na Planiki, kjer je bilo zelo veselo, saj so tudi zapeli in zaplesali ob zvokih Godbe na pihala iz Gorij. PD Gorje je namreč praznovalo 85. obletnico upravljanja Doma na Planiki. Prekaljeni planinec Marjan Mohorčič iz Sežane pa se nikakor ni mogel znebiti ovac, s katerimi je delil svoj sendvič, ves čas pa je pohodnike razvajal z ostalimi priboljški in s svojim smislom za humor.

Po spustu čez Konjski preval do Vodnikovega doma je sledil še krajši vzpon čez Bohinjska vratca v dolino Krme, kjer so zaključili pot.



Kljub utrujenosti so bili planinci veseli, da jim je bilo vreme naklonjeno, saj so doživeli dva prečudovita dneva v gorah. Spoznavali so okoliške in bolj oddaljene vršace, opazovali prečudovito gorsko cvetje, na vrhu grebena Rži kozoroge in

ob vsej gorski idili pozabili na telesne napore, ki so jih morali vložiti, da so dosegli zeleni cilj.

Besedilo in slika: Mirjam Frankovič Franetič

OGLASNO SPOROČILO

Najbolj učinkovit sistem ogrevanja


Prinesti toplino sonca v vsak dom, to je naša želja. Grelne plošče Celsius, kot sonce, grejejo s toplotnimi infrardečimi (IR) žarki. Prostor segrejejo enakomerno od tal do stropa in prispevajo k dobremu telesnemu počutju uporabnika.

Patentirano delovanje, toplotno ugodje in prihranek energije naredijo sistem Celsius najbolj učinkovit sistem ogrevanja. Za razliko od običajnih sistemov (radiatorji) pri delovanju ne greje zraka ampak površine in telesa (tla, stene, strop, človeško telo in predmete). Na ta način suši zidove, odpravlja plesen in pri zračenju je manj izgub toplote. Zaradi manjše priklopne moči porabi do 50 % manj električne energije od ostalih IR na trgu. Različne barve in oblike plošč



popestrijo kateri koli prostor, kot slika ali ogledalo. Primerne so tudi za kopalnice in savne. Sistem je izdelan v EU in ima 10 let garancije.

Za brezplačen izračun in predstavitev pri vas pokličite svetovalca na 040 228 337 ali obiščite www.celsiuspanel.si.



CVETLIČARNA

Kromatsko stanovanjsko podjetje d.d.

CVETLIČARNA KSP D. D. SEŽANA,
Repentaborska cesta 4, Sežana
(ob parkirišču pred pokopališčem)

URNIK:
PON, TOR, SRED, PET 8h - 14h
ČET 8h - 17h
SOB 8h - 12h


Svoje želje nam lahko zaupate tudi po telefonu na tel. št.: **05/73 11 247.**

OBVESTILO – PODALJŠAN URNIK V DNEH PRED 1. NOVEMBROM

Obveščamo vas, da bo Cvetličarna v dneh pred 1. novembrom podaljšala svoj odpiralni čas, in sicer bo cvetličarna odprta po naslednjem urniku:

SRED, 29.10.2014 od 7-17h
ČET, 30.10.2014 od 7-17h
PET, 31.10.2014 od 8-12h
SOB, 01.11.2014 zaprto
NED, 02.11.2014 zaprto

Veselimo se vašega obiska!



Vzpon na Montaž

Letošnje deževno poletje ni bilo naklonjeno dopustovanju na morju, še manj pa ljubiteljem gora, ki so morali večkrat predstavljati načrtovane ture. Tako je bilo tudi z razpisanimi pohodi Planinskega društva Sežana, ki so jih morali večkrat predstavljati. Izjalovilo se je tudi povabilo na dvodnevno potepanje po Kugyjevih poteh v Zahodne Julijce z vzponom na Viš in na Montaž. Zaradi slabe vremenske napovedi je bilo predstavljeno za teden dni kasneje, z enodnevnim vzponom na Montaž (2753 m), ki je



drugi najvišji vrh v Julijskih Alpah, le da je na italijanski strani. Na Montaž je mogoče pristopiti iz več smeri. Iz Planine Zajezere vodi pot, ki jo je mimo bivaka Suringar prehodil znani botanik in alpinist Julius Kugy, zato je poimenovana kot Kugyjeva smer. Gore so ga prevzele ob iskanju planinske rože v dolini Trente, z imenom Scabiosa trenta – trentarski grintavec, ki jo je prvič poimenoval naravoslovec Balthazar Hacquet. S sedemnajstimi leti se je prvič povzpel na Triglav, ob spremstvu domačih trentarskih vodnikov Antona Tožbarja, Andreja in Jožeta Komaca ter Antona Ojcingerja pa je od leta 1875 do leta 1912 opravil okoli 50 prvenstvenih vzponov, med katerimi so smeri v Montažu, Višu, Triglavu, Jalovcu, Škrlatici in Mangartu. Uspehe je dosegel tudi pri zimskih vzponih in plezanju po ledu v Zahodnih Alpah. O svojih dosežkih je pisal v razne avstrijske planinske revije. Napisal in izdal je sedem knjig. Skupaj z botanikom Albertom Boisom de Chesnejem je zasnoval Alpski botanični vrt Julijana v Trenti.

Na Montaž se lahko podamo tudi preko Selle Nevee na Planino Pecol, mimo Brazzijeve kočice do sedla Forca del Disteis, kjer se pot odcepi levo na zahtevnejšo pot mimo bivaka Suringar ali pa nadaljuje desno po melišču in skalovju, v katerem je potrebno premagati še 60 m visoko Pipanovo lestev. Slednjo pot so izbrali tudi sežanski planinci, ki so na poti doživeli čudovito floro in favno gorskega sveta. Nižje so jih spremljale krave na paši, svizci, višje in na samem vrhu pa samice kozorogov z mladiči, ki so planince radovedno opazovali, poskakovali po ostenju ter tu pa tam sprožili plaz kamenja. Tu sta čelada in samovarovalni komplet obvezni del opreme. Na vrhu je bil čudovit razgled na Kaninsko pogorje ter na vse bližnje in bolj oddaljene vršace. Fotografirali so se pri križu z zvončkom ter se veselili, da jim je podvig uspel v prelepem vremenu.

Besedilo in slika: Mirjam Frankovič Franetič

Tretji Šmarski tek in trinajsti Tek na Tabor

2. avgusta 2014 smo vaščani Šmarij pod okriljem ŠD Kraški tekači izpeljali tretji Šmarski tek, ki je štel za točkovanje v Primorskih gorskih tekih in v Kraškem pokalu. Letos smo tek z nedelje zjutraj prestavili na soboto ob 18.30, ko se je na 7,7 km dolgo pot z 275 m višinske razlike pognalo 90 tekačev, kar je bila največja udeležba v teh treh letih. Vaški muzikantje so ob progi s harmoniko in bobnom spodbujali tekmovalce.

Zmagovalca, ki bi izboljšal lanski čas, je v cilju čakalo čudovito kamnito stojalo za pršut, ki ga je izdelal Aleksander Svetina, s. p., iz Lokve. Zmage se je veselil Tomaž Ferjančič iz ŠD Nanos Podnanos, a stojala ni odnesel, saj je od rekorda proge zaostal za pol minute. Aleš Suhadolnik je bil s šestim mestom najboljši tekač iz sežanske občine. V cilju so tekače pričakale mične hostese z hladno energijsko pijačo. Kdor je želel še dodatne osvežitve, jo je dobil v bazenu pri vaški štirni. Gospodinje so kot vsako leto pripravile sladice, za dobro vzdušje pa sta skrbela domači DJ z dobro glasbo in napovedovalec Miloš Cotič. Piko na i sobotnemu



večeru je dodala šestletna Larisa z navdušujočim plesnim nastopom. Pršutarna Kras iz Šepulj je prispevala pršut kot glavni dobitek za srečelov. S sabo ga je odnesel tekač iz Baške grape.

V sklopu občinskega praznika pa smo člani ŠD Kraški Tekalci 23. avgusta



2014 ponovno zavihali rokave ter izpeljali že 13. Tek na Tabor. Vreme nam ni bilo preveč naklonjeno, saj je rahlo deževalo, a to ni preveč motilo 86 tekmovalcev. Pred startom so s ploskanjem nagradili Marka Goraniča, ki je izpustil v zrak prav toliko golobov pismoš, kot je bilo tekmovalcev. Start je bil letos pred lekarno, tekači so se po Partizanski cesti pognali iz mesta na vrh Tabora in spet na Lipov list, kjer je bil cilj. Na 7,5 km dolgi progi sta absolutno v moški in ženski konkurenci zmagala brat in sestra Marko in Petra Tratnik. Po podelitvi medalj in pokalov najhitrejšim smo člani društva že kovali nove načrte za prihodnje mesece.

Besedilo: Stojan Rodica
Sliki: arhiv društva Kraški tekači:

Teniški spektakel za sladokusce

V soboto, 6. septembra 2014, je bil krasen sončen dan. Prave poletne temperature in prijeten dotik sončnih žarkov so bile v sicer letos precej muhastem vremenu pravi balzam in so marsikoga privabili na plano. Vabilu sonca se je odzvalo veliko število športnih pedagogov in ostalih udeležencev, ki so združili prijeto s koristnim, in v idiličnem okolju našega kraškega bisera, Lipice, pripravili že četrti tradicionalni dobrodelni teniški turnir Gran Slam Masters – Mi, Slovenci. Poleg teniških užtkov so športniki pripravili tudi srečelov, s katerim so zbirali sredstva za dolgotrajno bolno učenko OŠ Srečka Kosovela Sežana, ki večino svojega časa preživi po bolnišnicah. Celoten izkupiček bo namenjen nakupu tabličnega računalnika, ki bo učenki omogočal, da bo v času zdravljenja ostala v stiku s sošolci in svojo družino. Prepričani smo, da bo tablični računalnik pričaral nasmeh na usta bolne deklice in ji vsaj nekoliko olajšal dolgotrajno in naporno zdravljenje.

Turnirja se je poleg športnih pedagogov s Primorske in Štajerske udeležilo tudi nekaj znanih imen slovenske športne in zabavne scene. Zaigralo je 24 tekmovalcev oziroma 12 parov, ki so se borili za prestižno lovoriko turnirja Mi, Slovenci. V skupini A so nastopili so Igor Meden, Tomas Žganec, Miran Muhič, Milan Pečovnik - Pidži, Jure Mlakar, Kristjan Zupaneč, Marko Simeunovič, Sergij Čebulec, Robert Jančigaj, Dragan Bulič, Bor Zuljan in Viktor Divjak. Največ točk je zbral Robert Janči-



gaj, drugo in tretje mesto pa sta si razdelila najboljši slovenski kitarist Bor Zuljan in nogometna legenda Marko Simeunovič, ki je imel pri žrebu s kovancem več sreče in se tako uvrstil v veliki finale.

V skupini B so igrali Marko Tkalec, Robert Korošec, Ivo Bašič, Bojan Šturm, Aleš Majvenovič, Janko Kranjc, Dušan Messesnel, Konrad Božeglav in Jani Matjašič. Prvo mesto v skupini je osvojil legendarni teniški igralec Marko Tkalec. Najbolj bučne podpore pa je bil deležen Ivo Bašič, saj je na finalu pod njegovo taktirko zaigrala tudi domača godba na pihala. Bučno navijanje je obrodilo sadove, saj sta naslov najboljših teniške dvojice osvojila ravno ravnatelj glasbene šole Sežana Ivo Bašič in Marko Tkalec, ki sta v velikem finalu premagala nekdanjega vratarja zlate slovenske nogometne generacije Marka Simeunoviča in projektnega managerja in velikega ljubitelja tenisa Roberta Jančigaja. Posebna priznanja so dobili tudi pokrovitelji turnirja

Andrej Prunk, Andrej Klančar in Marjan Nedoh, brez pa ni ostal niti Borut Hočevnar, ki je skrbel za kulinarične užitke.

Topel in prijeten dan se je prevesil v večer, ki ga sta s svojim glasbenim nastopom popestrila Milan Pečovnik - Pidži ter Dušan Messesnel. Ob zvokih prijete glasbe so vsi udeleženci turnirja bučno prepevali, saj smo z izkupičkom turnirja zelo zadovoljni. Dobrodela akcija je dosegla svoj namen in zbrana sredstva bodo prav gotovo šla v prave roke. Stara misel pravi, da se pomena dobrote zavedajo le tisti posamezniki, ki nesebično dajejo in ničesar ne pričakujejo v zameno. Vsi današnji nastopajoči se pomena dobrote še kako zavedajo. Videti nasmeh na otroškem obrazu je čudovit občutek, še posebej, če vemo, da smo vsaj malo k temu prispevali tudi sami.

Besedilo: Ester Trobec
Slika: Igor Meden

Slovenija ima svetovna prvaka v pasjem frizbiju

13. in 14. septembra 2014 je v švicarskem mestu St. Gallen potekalo finale svetovnega prvenstva po pravilih UFO v pasjem frizbiju, na katerem sta Jean McCollister in njen pes Bamm Bamm postala svetovna prvaka v disciplini ženski D-tour (met na daljavo). S psico Olivia pa

se je Jean uvrstila v finale na svetovnem prvenstvu in končala na odličnem petem mestu v disciplini freestyle (prosti slog).

Bamm Bamm je zelo znan in priljubljen med sežanskimi občani, ker poleg pasjega frizbija opravlja tudi terapevtsko delo v okviru društva Tačke pomagačke. Re-

dno dela v VDC Sežana, občasno nastopa v vrtcih, šolah, mladinskih centrih in društvih (Mc Podlaga, MDPM Sežana ...) in na športnih delavnicah.

Jean je začetnica v treniranju pasjega frizbija v Sloveniji, soustanoviteljica in predsednica Športnega društva Flipsi, ki ima sedež v Brjah pri Koprivi, ter aktivna tekmovalka, inštruktorica in sodnica. Že od leta 2007 s svojimi psi Lyro, Olivio in Bamm Bammom uspešno zastopa slovenske barve na mednarodnih tekmovanjih ter dosega odlične rezultate na svetovni ravni, zaradi katerih je bila tudi imenovana kot članica prestižne mednarodne skupine odličnih tekmovalcev frizbija Team Hero. Z naslovom svetovne prvakinje je tako postavila še en pomemben mejnik v tem športu in Slovenijo spet uvrstila na svetovni zemljevid pasjega frizbija.

Besedilo: Jean McCollister
Slika: Chris Jolink



Jean in Bamm Bamm na najvišji stopnički.

PoSOKOčev malček s starši

Športno društvo PoSKOKec se zelo dobro zaveda, da je potrebno posebno pozornost nameniti otrokom, tudi najmlajšim. In prav slednjim smo tudi v letošnjem šolskem letu pripravili program, imenovan PoSKOKčev malček s starši. Dve- in triletni otroci bodo skupaj s starši spoznavali svet športa vsak torek v plesni dvorani srednje šole Sežana.

V uvodnih urah bomo najprej dobro spoznali telovadnico, vaditelje in, seveda, PoSKOKca. Pa tudi med seboj si bomo izmenjali nekaj pogledov, se pocukali za rokav in se preizkusili v prvih poskokih v športni dvorani. Skozi začetne igre in poligone bomo skupaj s starši naredili nekaj elementarnih gibanj in tako naredili prve korake v čarobni svet športa. V nadaljevanju programa bomo spoznavali igre z žogo – nogomet, košarko, roket, odbojko ... Tuji nam ne bosta niti atletika in gimnastika, obvladali pa bomo tudi premagovanje ovir, skoke



vseh vrst ter takšne in drugačne mete žog.

Skupaj se bomo družili do konca aprila. Cilj programa je osvojitve vseh elementarnih gibanj (lazenje, plezanje, tek, dviganje, kotaljenje, skakanje, metanje ...) in najmanjše PoSKOKce počasi pripraviti na samostojno opravljanje vaj pod vodstvom PoSKOKčevega vaditelja.

Besedilo: Niko Zadnik
Slika: arhiv ŠD PoSKOKec

Hura, vodne animacije so tu!

Kaj bomo počeli:

- se vozili po toboganih
- se zabavali na umetnih valovih
- iskali potopljive predmete
- premagovali vodne brzice
- osvajali nova plavalna znanja

Začfofotaj z nami v Aquaparku Žusterna (Koper), v najbližjem in najboljšem vodnem centru na Primorskem (25 minut iz Sežane).

Za vsako posamezno soboto se prijavi do četrтка na: www.poskokec.si (spletna prijava)
Vse dodatne informacije dobiš preko e-maila in-fo@poskokec.si ali na 041 295 393

poskokec
ŠPORTNO DRUŠTVO

Izlet v Vodno mesto Atlantis 18. 4. 2015!

- Vodne animacije so namenjene vsem šolskim in predšolskim otrokom rojenim leta 2010 in starejšim, ne glede na plavalno znanje in sposobnosti.
- Cena 3-urne »Vodne animacije« znaša 16 € (vstopnica v Aquapark Žusterna, strokovna animacija, uporaba najnovejših pripomočkov, malica, fotografiranje).
- Strokovno usposobljeni učitelji plavanja.
- Vsako drugo soboto v mesecu s pričetkom 8. 11. 2014 ob 9,00 uri. Zberemo se pri recepciji Aquaparka Žusterna.
- Otroci naj s seboj prinesejo kopalke in kopalno brisačo.

Društvo
Tvoj telefon
vabi k sodelovanju
nove prostovoljne
svetovalce,
ki bi želeli koristno
izrabiti svoj prosti
čas

Informacije:
tel. 05 720 17 20,
od ponedeljka
do petka od 7.00 do 22.00.

Ilirska Bistrica: Ocenjevanje žganja 2014

V okviru prireditve Kmetijska tržnica 2014 v Ilirski Bistrici smo pri Kmetijsko gozdarskem zavodu Nova Gorica, Kmetijski svetovalni službi Ilirska Bistrica tudi letos v sodelovanju z Društvom brkinskih sadjarjev ter Društvom za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom organizirali ocenjevanje žganja.

Strokovna komisija iz Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica je pod vodstvom predsednice Milene Štolfa in dveh članov, Srečka Horvata in Danijele Volk, ocenila 81 žganj v štirih kategorijah – sadna žganja, slivova, posebna in brinjevci. Pridelovalci oz. ljubitelji žganja, ki so dali vzorce na ocenjevanje so bili iz občin Komen, Sežana, Divača, Hrpelje-Kozina, Ilirska Bistrica, Pivka in Postojna.

Komisija je bila nad kakovostjo žganja presenečena, saj je bilo večina vzorcev odlične kakovosti, napak skoraj ni bilo.

Žganja, ki so dosegla od 18,00 do 20,00 točk, so bila nagrajena z zlatim priznanjem, od 16,50 do 17,99 s srebrnim priznanjem in od 15,00 do 16,49 z bronastim priznanjem.

Na prireditvi v Ilirski Bistrici je bilo 20. septembra podeljenih 79 priznanj, od tega 44 zlatih, 21 srebrnih in 14 bronastih.

Med posameznimi kategorijami pa je komisija izbrala žganja z najvišjo oceno



in pridelovalcem le-teh podelila poleg zlatih priznanj še posebno plaketo.

Iz občine Sežana je bronasto priznanje za slivovo žganje prejel Slavko Vitez iz Plešivice, srebrna priznanja pa: Darjo Pipan za vinjak, Darko Bole in Marko Mahnič za tropinovec, kmetija Širca – Kodrič pa poleg tropinovca še za brinjevec.

Zlata priznanja pa so prejeli: Bernarda Vrabec za vinjak in vinsko žganje, Milena in Bogdan Tavčar za tropinovec brez pečk

ter Slavko Vitez za brinjevec.

Po podelitvi priznanj so obiskovalci lahko najboljša žganja na stojnici Društva proizvajalcev Brkinskega slivovca tudi poskusili, komisija pa je bila na voljo za strokovne komentarje.

Besedilo: Milena Štolfa

Slika: Danijela Volk

Odvoz odpadkov – prijava, odjava, sprememba števila članov gospodinjstva



Kdo se je dolžan prijaviti v odvoz odpadkov?

V odvoz odpadkov se je dolžan prijaviti vsak, ki s stalnim ali začasnim bivanjem na območju občine Sežana povzroča odpadke. Pri tem ni pomembno, da gre za stalno bivališče, temveč je pomemben naslov, kjer oseba dejansko prebiva in na tem naslovu tudi povzroča odpadke.

Od tega je tudi odvisna velikost zabojnika, ki pripada nekemu gospodinjstvu, posledično tudi število oz. prostorina zabojnikov na ekoloških otokih. Prijav, odjav in sprememb kot izvajalec odvoza odpadkov od upravne enote ne dobimo avtomatično, temveč ste spremembe dolžni prijaviti občani sami.

Pozabiti pa ne smemo niti na prijavo novorojenčkov, ki v hišo prinesejo veliko veselja, prav tako pa tudi veliko pleničk. Prav tako pa so se v odvoz odpadkov dolžni prijaviti vsi, ki objekte uporabljajo zgolj občasno – ob koncih tedna (vikendi).

Kako se prijavim, odjavim ali sporočim spremembo bivališča?

Vsako spremembo je potrebno sporočiti pisno. Na naši spletni strani www.ksp-sezana.si si lahko v rubriki Obrazci natisnete prijavno-odjavni obrazec Ravnanje z odpadki – prijava, odjava, sprememba, ga izpolnite ter nam ga podpisanega vrnete na naslov KSP, d. d., Sežana, Partizanska cesta 2, 6210 Sežana. Seveda lahko spremembo uredite tudi v naši pisarni prijavno-odjavne službe, v času uradnih ur: vsak ponedeljek in petek od 8. do 11. ure in sredo od 8. do 11. in od 13. do 15. ure.



Kdaj moram izpolniti obrazec oz. sporočiti nove podatke?

Občani morate spremembe sporočiti in priložiti ustrezna dokazila v naslednjih primerih:

- priselitve na območje občine Sežana ali odselitve z območja občine Sežana (priložiti potrdilo iz gospodinske evidence, potrdilo o stalnem ali začasnem bivanju ali kopijo položnice za odvoz odpadkov);
- preselitve znotraj naselij občine Sežana,

- odselitve v Dom upokojencev (priložiti potrdilo) ali smrt (priložiti kopijo mrliškega lista);
- povečanje št. članov gospodinjstva zaradi rojstva.

Če so spremembe znane že vnaprej, jih je potrebno sporočiti vnaprej, v nasprotnem pa čim prej po njihovem nastanku.

Kaj pa študentje in dijaki, ki se med tednom šolajo v drugem kraju?

Študentje in šolarji, ki zaradi šolanja začasno bivajo v kraju izven območja

občine Sežana lahko za svoj del storitev ravnanja z odpadki uveljavljajo 50-odstotno znižanje plačila storitev ravnanja z odpadki, in sicer tako, da izpolnijo prijavo-odjavni obrazec, kot dokazila pa priložijo veljavno potrdilo o šolanju in potrdilo o začasnem prebivališču. Ob tem bi radi spomnili vse študente in dijake, ki ste v preteklem šolskem letu že uveljavljali to pravico, da nam dostavite potrdila o šolanju za novo šolsko leto.

Komunalno stanovanjsko podjetje, d. d.

Obvestilo o odvozu ostanka komunalnih odpadkov v letu 2015

Občanke in občani zdaj res že pridno in zelo uspešno ločujete odpadke, kar se pozna tudi v zapoljenosti zabojnikov. Medtem, ko ostajajo zabojniki za ostanek komunalnih odpadkov skoraj prazni, pa se zabojniki na ekoloških otokih zelo hitro zapolnijo.

Z željo, da bi na ekološkem otoku v zabojnikih za vaše odpadke vedno našli dovolj prostora, zabojnikov za ostanek pa ne bi na praznjenje postavljali na pol praznih, smo sprejeli nov način odvoza odpadkov, ki bo pričel veljati v naslednjem letu.



Tako se bo s 1. januarjem 2015 odvoz ostanka komunalnih odpadkov (zelen zabojnik pri gospodinjstvih) pričel vršiti na vsake štiri tedne. Vse sproščene kapacitete, ki jih bomo pridobili z redkejšim odvozom ostanka komunalnih odpadkov, pa bomo usmerili v povečan odvoz odpadkov na ekoloških otokih.

Nove urnike odvoza za leto 2015 boste vsa gospodinjstva prejela po pošti na dom v drugi polovici decembra 2014.

V mislih pa imamo tudi vse tiste, ki ima-

te zaradi odpadnih plenil (otročkih ali odraslih) oz. podobnih odpadkov, večje količine odpadkov in menite, da bo vaš zabojnik premajhen. Vašim potrebam bomo prisluhnili in odvoz ustrezno uredili v dogovoru z vami.

Več informacij in točen urnik za leto 2015 pa sledi v decembru.

Komunalno stanovanjsko podjetje, d. d.

Krog prijateljev Bruna Gröninga vabi na predavanja

Krog prijateljev Bruna Gröninga je eno največjih združenj za ozdravitve po duhovni poti. Zanimajoče seznanja z učenjem Bruna Gröninga (1906–1959) in načinom sprejemanja naravne izcelitvene moči, ki jo je imenoval Heistrom. Še danes se na osnovi tega učenja pogosto dogajajo presenetljive ozdravitve, tudi telesnih in duševnih bolezni, ki veljajo za neozdravljive.

V Krogu prijateljev Bruna Gröninga deluje več tisoč zdravnikov, ki preverjajo, potrjujejo in dokumentirajo pomoči in ozdravitve, do katerih je prišlo po duhovni poti, s pomočjo učenja Bruna Gröninga. Svoje izkušnje brezplačno predstavljajo svojim kolegom in širši javnosti na zdravniških informativnih predavanjih po vsem svetu.

V Sežani pa bodo uvodna predavanja o pomočeh in izcelitvah po duhovni poti s pomočjo učenja Bruna Gröninga **ob četrtek, 13. novembra in 4. decembra ob 16. uri, na Ljudski univerzi Sežana**. Vstop na vsa predavanja je prost.

Več informacij lahko dobite na spletni strani:

www.bruno-groening.org ali pokličete na telefon: 041 526 154



Modna revija ob 35. obletnici Območne obrtno- podjetniške zbornice Sežana »Od obrti do ustvarjalnosti«

Območna obrtno-podjetniška zbornica Sežana vabi na ogled modne revije v Kosovelov dom, **v petek 28. novembra 2014 ob 19. uri**. Modno revijo pripravljajo člani OOOZ Sežana in druga sodelujoča podjetja v sodelovanju z Iryna model management ob 35. obletnici zbornice. Predstavili se bodo kreatorji in izdelovalci oblačil, dodatkov in drugih tekstilnih izdelkov: Mavrica zaves, Nataša Ravbar, s. p., Proizvodnja vrhnjih oblačil, Martina Briscak, s. p., Atelje Tjaša, Tjaša Škapin, s. p., Pika, d. o. o., Tekstilna proizvodnja in trgovina, Manufaktura Sežana, Extreme Intimo, Nataša Gerželj, s. p., Frizerski salon J.M.B., Branka Fragiaco, s. p., Frizerski salon Studio 3, Kristina Bomeštar, s. p., Frizerstvo Petra, Petra Jazbec, s. p., Frizerstvo Patricija Jelen, s. p., Frizerstvo Lipičar, Mojca Bernetič, s. p., Fitnes Planet, Bojan Pirjevec, s. p., Estetsko medicinski center Lara, Boris Devčić, s. p., Optika Tom, Tom Mohoričič, s. p. Na prireditvi si boste lahko ogledali film o obrtni

dejavnosti in poklicni ustvarjalnosti naših otrok. Podeljena bodo tudi jubilejna priznanja članom zbornice, ki letos beležijo okrogli jubilej v svojih obratovalnicah, ter posebna priznanja za dosežke v dejavnosti ter aktivnosti v stanovski organizaciji. V avli Kosovelovega doma bo od 29. novembra do 3. decembra na ogled manjša razstava članov OOOZ Sežana. Vabljeni na ogled prireditve. Vstopnine ni! Informacije: OOOZ Sežana, 05 73 00 060.



**OBMOČNA OBRITNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SEŽANA**



SEŽANSKA FOLKLORNA SKUPINA vpisuje nove člane

Zato vabimo vse, ki vas veseli glasba,
petje in plesi slovenske dežele,
želite spoznati običaje
ter se veseliti v prijetni družbi.

V petek pričnemo!

Pridružite se in imeli se bomo lepo!

Info: 041 549 353 ali 041 481 026



Martinovanje na Krasu od 7. do 9. novembra 2014

Bodite del Martinove čarobne kraške jeseni.

S Pomladnimi sanjami bomo ob Vinu in glasbi pričakali adrenalinsko Krasovo 10ko skozi Živi muzej Krasa, ob briškuli in tršetu povabil naše Martinčke v ustvarjalno popoldne otroškega živžava, se poklonili svetemu Martinu in se z vinsko kraljico zavrteli med kralji poletnih teras.

Dogodki za katere je potrebna predprijava:

GLASBA IN VINO: Kosovelov dom Sežana

Delavnica ALI ZNAMO POSTREČI VINO?

TURNIR BRIŠKULA

DAN ODPRTIH KLETI NA KRAŠKI VINSKI CESTI (za večje skupine)

Martinov pohod po Poti Kamna in kamnarstva

Več informacij:

SOBOTA, 8. 11. 2014

20.00 Koncert PETKI V SREDNJI: Brina Vogelnic in Janez Dovč: Brina Vogelnic je pevka, glasbenica, lutkarica in oblikovalka, ki vas prevzame s izjemno čistim glasom. Janez Dovč je harmonikar, multiinstrumentalist, skladatelj in izjemen glasbenik. Skupaj sta združila moči in začrtala skupno ustvarjalno pot. Skupaj bosta predstavila avtorsko glasbo.

21.00 POKUŠINA VIN ČEZMEJNEGA KRASA vstopnina (13 EUR koncert, 7 EUR degustacija)

Po koncertu bodo z nami vinarji celotnega matičnega Krasa, okušali bomo kraška vina v spremstvu ročno rezanega pršuta. Vstop v Kosovelov dom na pokušino vin bo mogoč med 21. in 22. uro, za udeležence koncerta pa takoj po koncertu. Prireditev se zaključí ob 23. uri.

14.00–19.00 DAN ODPRTIH KLETI NA KRAŠKI VINSKI CESTI

V 23 kleti na Kraški vinski cesti se boste lahko podali od 14. ure dalje. Organiziran bo avtobusni prevoz med vami, kjer bodo odprte kleti. Avtobusi / kombiji bodo krožno vozili po Krasu, vi pa boste izbrali, v kateri vasi boste vstopili / izstopili, vsekakor pa se boste lahko na odprte kleti podali tudi z lastnim prevozom. Na info točkah (šotor Sežana, Tomaj, Tic Dutovlje, Hostel Pliskovica in Kazlje) bo omogočen nakup kompleta desetih degustacijskih kuponov, ki bodo hkrati tudi vozovnica in vstopnica za vse odprte vinske kleti na Krasu (10 kuponov = 10 EUR). Avtobusi / kombiji bodo na trasah vozili med 14. in 19. uro po natančnem razporedu. Na dan prireditve bodo vse informacije udeležencem na voljo na avtobusih in na info točkah. Vasi, kjer bodo odprte kleti: Šepulje, Križ, Tomaj, Dutovlje, Krajna

vas, Pliskovica, Skopo, Avber, Dobravlje, Kazlje, Štorje, Ravne, Brje pri Komnu in Kreplje.

Predprodaja: Ob nakupu kompleta kuponov (10 degustacij = 10 EUR) v predprodaji v TIC-u Sežana ali Hostlu Pliskovica vam podarimo Turistični zemljevid Kras in Brkini.

Organizirane skupine: vsak dvajseti komplet kuponov je brezplačen, v primeru predhodne najave.

NEDELJA, 9. 11. 2014

13.00 Martinov pohod po Poti Kamna in kamnarstva

Prijava: Dol pri Vogljah

Potek poti: Dol pri Vogljah–kamnolomi na Medveku–Vrhovlje–Dol pri Vogljah

Zbirno mesto: Vaški dom Dol pri Vogljah med 12.30 in 13. uro.

Start pohoda: ob 13. uri

Dolžina poti: 7 km

Težavnost: srednje zahtevna

Čas hoje: cca 4 ure

Vodita: Anja Škabar in Drago Ravbar

Obvezni pohodniški čevlji, priporočamo palice, zaščito pred dežjem, vetrom ali soncem ter dodatno tekočino.

Zanimivosti na poti: Zbrjačeva java, kal pod Babcami, java Lisična, Vitezova java, Veliki kal, Gucken kal, Nješkena java, Polževa java in doline, razgledni stolp na Medveku, Oštirjeva java, java Babce, Salince, kamnita stavbna dediščina v Vrhovljah.

Po končanem pohodu se bodo pohodniki v Vrhovljah posladkali s čajem in pečenim kostanjem ter degustirali mlado vino v odprtih kletih.

Pred startom pohoda bodo pohodniki lahko kupili kupone za degustacijo (1 kupon = 1 EUR)

Štartnine ni.

Informacije in prijave:

Na pohod so zaželeni predprijave na tic.sezana@visitkras.info, RZ Repentabor (Bojana Vidmar) 041 768 757, repentabor.rz@gmail.com.

Več informacij dobite na: <http://www.vinskacestakras.si/>
ZAVOD ŠTIP, KOSOVELOVA ULICA 5, 6210 SEŽANA
www.sport-sezana.com; info@sport-sezana.com
tel: 05/730 14 80; fax: 05/730 14 81

MARTINOVANJE NA KRASU 2014



**GLASBA IN VINO
KONCERT IN POKUŠINA**



**TEKAŠKI POZDRAV
JESENI NA KRASU**

**DAN ODPRTIH KLETI
NA KRAŠKI VINSKI CESTI**



**KONCERT SKUPINE
MAMBO KINGS**



POD VELIKIM OGREVANIM ŠOTOROM V ŠPORTNEM PARKU V SEŽANI

www.vinskacestakras.si

7.11. – 9.11.2014

MARTINOVANJE NA KRASU 2014

PETEK, 7. 11. 2014

- 17.00** PREDAVANJE O MARTINOVANJU IN SV. MARTINU
(Hostel Pliskovica)
- 20.00** **GLASBA IN VINO**
KONCERT **BRINE VOGELNIK & JANEZA DOVČA**
POKUŠINA VIN ČEZMEJNEGA KRASA
Vstopnina
(Kosovelov dom Sežana)

SOBOTA, 8. 11. 2014

Športni park Sežana / ogrevan šotor

- 10.00** VODEN OGLED ŽIVEGA MUZEJA KRASA
10.20 CICI TEK
11.00 **TEKAŠKI POZDRAV** JESENI NA KRASU – KRASova 10ka
11.00 - 19.00 MARTINOVA TRŽNICA IN MARTINOV
SLADKI KOTIČEK
12.00 - 19.00 MARTINOVO KOSILO
14.00 - 19.00 **DAN ODPRTIH KLETI NA KRAŠKI VINSKI CESTI**
(organiziran prevoz, prijavnina)
14.00 **TURNIR V BRIŠKULI** (prijavnina)
14.00 - 17.30 USTVARJALNICE ZA OTROKE
17.00 - 17.30 PLESNE DELAVNICE (PD Mavrica)
17.30 DELAVNICA ALI ZNAMO POSTREČI VINO
(klet Vinakras Sežana, prijavnina)
17.30 **ŽIV ŽAV Z DAMJANO GOLAVŠEK**
19.00 KRAŠKA PIHALNA GODBA IN SEŽANSKE KLAPE
20.30 BLAGOSLOV MOŠTA
21.00 ZABAVNI PROGRAM:
MATEJ FELICIJAN IN **MAMBO KINGS**

NEDELJA, 9. 11. 2014

- 13.00** MARTINOV POHOD PO POTI KAMNA IN KAMNARSTVA
(Dol pri Vogljah, prijava)

Več info na www.sport-sezana.com in www.vinskacestakras.si